

SPRAWOZDANIE
Z EGZAMINU MATURALNEGO
PRZEPROWADZONEGO W 2012 ROKU
W WOJEWÓDZTWIE PODLASKIM
I WARMIŃSKO-MAZURSKIM

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łomży
18-400 Łomża, ul. Nowa 2, tel. fax (86) 216-44-95
(86) 473-71-20, (86) 473-71-21, (86) 473-71-22
www.oke.lomza.pl e-mail: sekretariat@oke.lomza.pl

SPRAWOZDANIE

z egzaminu maturalnego przeprowadzonego w 2012 roku
w województwie podlaskim i warmińsko-mazurskim

AUTORZY SPRAWOZDANIA

MARIA FROMELC-CHMIELEWSKA

ELŻBIETA PRÓSZYŃSKA

WSPÓŁPRACA

IWONA ABRAMOWICZ

PAWEŁ BRODECKI

ZBIGNIEW KOSIŃSKI

ARTUR LEWCZUK

AGATA SIWIK

MARIUSZ ŻYSK

OPRACOWANIE STATYSTYCZNE

KRZYSZTOF NAJDA

DANE STATYSTYCZNE

WOJCIECH STANISŁAWSKI

OPRACOWANIE TECHNICZNE

MARIA FROMELC-CHMIELEWSKA

REDAKTOR PROWADZĄCY

GRAŻYNA KLIMUSZKO

ISBN 978-83-62915-08-36-1

Szanowni Państwo,

oddaję w Państwa ręce sprawozdanie z egzaminu maturalnego przeprowadzonego w 2012 roku w województwie podlaskim i warmińsko-mazurskim. Sprawozdanie uwzględnia: opis zasad i trybu przeprowadzania egzaminu maturalnego oraz procesu sprawdzania i oceniania arkuszy egzaminacyjnych, charakterystykę populacji zdających, ogólną analizę wyników ze wszystkich przedmiotów, a także analizę wyników pisemnego egzaminu z języka polskiego, matematyki i języka angielskiego zdawanych na poziomie podstawowym.

Wzorem roku ubiegłego sprawozdanie zostało wzbogacone o opracowanie dotyczące wyników egzaminu gimnazjalnego przeprowadzonego w kwietniu 2012 roku, które można traktować jako diagnozę osiągnięć uczniów rozpoczynających naukę w szkołach ponadgimnazjalnych.

Podczas analizy wyników egzaminu maturalnego w Państwa szkołach zachęcam do wykorzystania niniejszego sprawozdania, ale także materiałów, w tym arkuszy Excel, które będą udostępnione w serwisie ISA.

Pragnę serdecznie podziękować wszystkim osobom, które współpracowały z Okręgową Komisją Egzaminacyjną w Łomży przy organizacji i przeprowadzeniu egzaminu maturalnego w 2012 r. Bez Państwa wsparcia przygotowanie i przeprowadzenie egzaminu nie byłoby możliwe. Dziękuję także przedstawicielom Kuratorium Oświaty w Białymstoku i Kuratorium Oświaty w Olsztynie oraz przedstawicielom organów prowadzących szkoły, którzy uczestniczyli w obserwacjach przebiegu egzaminu maturalnego.

Życzę Państwu satysfakcji z działań podjętych w nowym roku szkolnym.

Dyrektor OKE w Łomży

SPIS TREŚCI

1. ZAŁOŻENIA OGÓLNE	7
2. ORGANIZACJA I PRZEBIEG EGZAMINU MATURALNEGO.....	9
2.1. ZGŁASZANIE ZDAJĄCYCH DO EGZAMINU	9
2.2. PRZYGOTOWANIA DO PRZEPROWADZENIA EGZAMINU MATURALNEGO	10
2.3. DYSTRYBUCJA I ODBIÓR MATERIAŁÓW EGZAMINACYJNYCH.....	10
2.4. PRZEBIEG EGZAMINU MATURALNEGO	11
2.5. TERMIN DODATKOWY	11
2.6. UNIEWAŻNIENIA EGZAMINU MATURALNEGO	11
2.7. SPRAWDZANIE I OCENIANIE PRAC	12
2.8. UDOSTĘPNIANIE PRAC DO WGLĄDU	15
3. OPIS POPULACJI ZDAJĄCYCH EGZAMIN MATURALNY W TERMINIE GŁÓWNYM	16
3.1. WYBORY EGZAMINACYJNE	21
3.1.1. EGZAMIN W CZĘŚCI USTNEJ	21
3.1.2. EGZAMIN W CZĘŚCI PISEMNEJ	23
4. WYNIKI EGZAMINU MATURALNEGO UZYSKANE PRZEZ MATURZYSTÓW W TERMINIE GŁÓWNYM.....	27
4.1. ZDAWALNOŚĆ EGZAMINU MATURALNEGO	27
4.2. ŚREDNIE WYNIKI EGZAMINU MATURALNEGO Z PRZEDMIOTÓW OBOWIĄZKOWYCH I DODATKOWYCH	32
5. WYNIKI EGZAMINU MATURALNEGO Z PRZEDMIOTÓW OBOWIĄZKOWYCH ZDAWANYCH W TERMINIE GŁÓWNYM	35
5.1. JĘZYK POLSKI (ARKUSZ MPO-P1_1P-122).....	35
5.2. MATEMATYKA (ARKUSZ MMA-P1_1P-122).....	49
5.3. JĘZYK ANGIELSKI (ARKUSZ MJA-P1_1P-122).....	59
6. UMIEJĘTNOŚCI GIMNAZJALISTÓW	69
6.1. CZĘŚĆ HUMANISTYCZNA Z ZAKRESU JĘZYKA POLSKIEGO	69
6.2. CZĘŚĆ HUMANISTYCZNA Z ZAKRESU HISTORII I WIEDZY O SPOŁECZEŃSTWIE	70
6.3. CZĘŚĆ MATEMATYCZNO-PRZYRODNICZA Z ZAKRESU MATEMATYKI	71
6.4. CZĘŚĆ MATEMATYCZNO-PRZYRODNICZA Z ZAKRESU PRZEDMIOTÓW PRZYRODNICZYCH	72
6.5. JĘZYK ANGIELSKI – POZIOM PODSTAWOWY	73
6.6. JĘZYK ANGIELSKI – POZIOM ROZSZERZONY	75

1. ZAŁOŻENIA OGÓLNE

Organizację egzaminu maturalnego w 2012 roku regulowały niżej wymienione akty prawne:

- *rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. Nr 83 z 2007 r., poz. 562, z późniejszymi zmianami);*
- *rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 8 kwietnia 2008 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w publicznych szkołach i placówkach artystycznych (Dz. U. Nr 65 z 2008 r., poz. 400, z późniejszymi zmianami);*
- *rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 18 stycznia 2005 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych (Dz. U. Nr 19 z 2005 r., poz. 167);*
- *rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w specjalnych przedszkolach, szkołach i oddziałach oraz w ośrodkach (Dz. U. Nr 228 z 2010 r., poz. 1489);*
- *Komunikat dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej z 31 sierpnia 2011 r. w sprawie sposobów dostosowania warunków i form przeprowadzania w roku szkolnym 2011/2012 egzaminu maturalnego do potrzeb absolwentów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w tym niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie oraz zagrożonych niedostosowaniem społecznym;*
- *Komunikat dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej z dnia 25 sierpnia 2011 r. w sprawie terminów sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w 2012 r.*

Egzamin maturalny w 2012 roku w terminie głównym przeprowadzono w dniach od 4 do 25 maja 2012 r. (w części pisemnej i w części ustnej), natomiast egzamin w terminie dodatkowym w dniach od 5 do 21 czerwca 2012 r. – w części pisemnej; w części ustnej – w dniach od 5 do 21 czerwca 2012 r.

Do egzaminu maturalnego przystąpili absolwenci, którzy zdawali maturę po raz pierwszy, absolwenci, którzy nie zdali egzaminu maturalnego w poprzednich latach oraz maturzyści z lat ubiegłych, którzy chcieli podwyższyć uzyskane wcześniej wyniki lub zdać egzamin z przedmiotów dodatkowych.

Absolwent przystępujący do egzaminu maturalnego po raz pierwszy zdawał **obowiązkowo**:

a) w części ustnej:

- język polski (egzamin bez określania poziomu);
- język obcy nowożytny (egzamin bez określania poziomu)¹;
- język mniejszości narodowej²;

b) w części pisemnej (na poziomie podstawowym):

- język polski;
- matematykę;

¹ wybrany spośród następujących języków: angielskiego, francuskiego, hiszpańskiego, niemieckiego, rosyjskiego i włoskiego.

² jeżeli zdający był absolwentem szkoły lub oddziału z nauczaniem języka danej mniejszości narodowej.

- język obcy nowożytny;
- język mniejszości narodowej³.

Egzamin z języka obcego nowożytnego jako przedmiotu obowiązkowego należało zdawać w części ustnej i w części pisemnej z tego samego języka.

Część ustną egzaminu maturalnego oceniali w szkole powołane przez przewodniczącego przedmiotowe zespoły egzaminacyjne. Część pisemną oceniali egzaminatorzy wpisani do ewidencji egzaminatorów Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Łomży.

Absolwenci mogli przystąpić również do egzaminu z wybranych przez siebie (nie więcej niż sześciu) **przedmiotów dodatkowych**

a) w części ustnej z:

- języka obcego nowożytnego – jeżeli nie był on zdawany jako obowiązkowy (egzamin bez określania poziomu) lub – jeżeli wybrany język był drugim językiem nauczania w szkole lub oddziale dwujęzycznym (egzamin na poziomie dwujęzycznym);
- języka obcego nowożytnego – jeżeli był to ten sam język, który był zdawany jako obowiązkowy – jeżeli wybrany język był drugim językiem nauczania w szkole lub oddziale dwujęzycznym (egzamin na poziomie dwujęzycznym);
- języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej, języka regionalnego – egzamin bez określania poziomu (prezentacja);

b) w części pisemnej z: biologii, chemii, filozofii, fizyki i astronomii, geografii, historii, historii muzyki, historii sztuki, informatyki, języka łacińskiego i kultury antycznej języka mniejszości etnicznej, języka mniejszości narodowej, języka obcego nowożytnego, języka polskiego, języka regionalnego, matematyki, wiedzy o społeczeństwie i wiedzy o tańcu.

W przypadku wyboru języka obcego nowożytnego jako przedmiotu dodatkowego absolwenci mogli zdawać go w części ustnej albo w części pisemnej, albo w obu tych częściach. Ta sama zasada dotyczyła języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej lub języka regionalnego zdawanych jako przedmiot dodatkowy.

W przypadku wyboru przedmiotów dodatkowych zdawanych w części pisemnej absolwenci mogli zdawać je na poziomie podstawowym lub na poziomie rozszerzonym, oprócz języka polskiego, matematyki, języka mniejszości narodowej oraz języka obcego nowożytnego zdawanego wcześniej jako przedmiot obowiązkowy, w stosunku do których nie było wyboru (jako przedmioty dodatkowe zdawane były na poziomie rozszerzonym).

Absolwenci szkół lub oddziałów dwujęzycznych, którzy wybrali jako przedmiot dodatkowy język obcy nowożytny będący drugim językiem nauczania, mogli zdawać egzamin z tego języka w części ustnej albo w części pisemnej, albo w obu tych częściach na jednym poziomie, określonym w standardach wymagań.

Absolwenci szkół lub oddziałów z językiem nauczania mniejszości narodowej, w których zajęcia prowadzone były w tym języku, oraz absolwenci szkół lub oddziałów dwujęzycznych, w których język mniejszości narodowej był drugim językiem nauczania, mogli zdawać na egzaminie maturalnym przedmioty w języku polskim lub – z wyjątkiem języka polskiego oraz treści dotyczących historii Polski i geografii Polski – w języku danej mniejszości narodowej.

Absolwenci szkół lub oddziałów dwujęzycznych rozwiązywali zadania egzaminacyjne przygotowane dla zdających egzamin maturalny w języku polskim. Mogli również rozwiązać dodatkowe zadania egzaminacyjne z przedmiotów nauczanych w języku obcym będącym drugim językiem nauczania. Były to zadania z biologii, chemii, fizyki i astronomii, geografii (z części odnoszącej się do geografii ogólnej) historii (z części odnoszącej się do historii powszechnej) i matematyki. Wolę rozwiązywania dodatkowych zadań zgłaszali w deklaracji.

³ jeżeli zdający był absolwentem szkoły lub oddziału z nauczaniem języka danej mniejszości narodowej.

Absolwenci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym niepełnosprawni, niedostosowani społecznie oraz zagrożeni niedostosowaniem społecznym przystępowali do egzaminu maturalnego w warunkach i formie dostosowanych do ich potrzeb.

Absolwenci chorzy lub niesprawni czasowo zdawali egzamin w warunkach i formie dostosowanych do ich stanu zdrowia.

Za dostosowanie warunków i formy przeprowadzania egzaminu odpowiadał przewodniczący zespołu egzaminacyjnego – dyrektor szkoły.

Z egzaminu maturalnego z danego przedmiotu byli zwolnieni laureaci i finaliści olimpiad przedmiotowych, których wykaz ogłosił dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej.

Absolwent zdał egzamin maturalny i otrzymał świadectwo dojrzałości, jeśli w części ustnej i pisemnej z każdego przedmiotu obowiązkowego otrzymał co najmniej 30% punktów możliwych do uzyskania z egzaminu z danego przedmiotu.

Zdający, którzy podwyższali wynik egzaminu lub przystąpili po raz pierwszy do egzaminów z przedmiotów dodatkowych, otrzymali aneks do świadectwa dojrzałości.

Absolwenci, którym szczególne przypadki losowe lub zdrowotne uniemożliwiły przystąpienie do egzaminu maturalnego w terminie głównym, przystąpili, za zgodą dyrektora Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Łomży, do egzaminu w terminie dodatkowym w czerwcu.

Maturzyści, którzy przystąpili do egzaminu z wszystkich przedmiotów obowiązkowych w części ustnej i pisemnej i nie zdali wyłącznie jednego egzaminu, a ponadto żaden z nich nie został im unieważniony, mają możliwość poprawienia niezdanego egzaminu w sierpniu 2012 roku.

2. ORGANIZACJA I PRZEBIEG EGZAMINU MATURALNEGO

2.1. ZGŁASZANIE ZDAJĄCYCH DO EGZAMINU

Jednym z warunków przystąpienia do egzaminu maturalnego było złożenie przez zdających pisemnej *Deklaracji przystąpienia do egzaminu maturalnego w roku szkolnym 2011/2012*.

Uczniowie/słuchacze, którzy zamierzali przystąpić do egzaminu maturalnego bezpośrednio po ukończeniu szkoły oraz absolwenci, którzy ukończyli szkołę we wcześniejszych latach, składali deklarację wstępną przewodniczącemu zespołu egzaminacyjnego (dyrektorowi szkoły) nie później niż do 30 września 2011 r., a deklarację ostateczną nie później niż do 7 lutego 2012 r. Absolwenci, którzy ukończyli szkołę we wcześniejszych latach, mogli nie składać deklaracji wstępnej.

Absolwenci z lat ubiegłych, których szkoły uległy przekształceniu lub likwidacji oraz osoby, które uzyskały świadectwo ukończenia liceum ogólnokształcącego na podstawie egzaminów eksternistycznych, składali deklaracje dyrektorowi Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Łomży nie później niż do 31 grudnia 2011 r.

Zgłoszenia zdających na egzamin maturalny dokonywał dyrektor szkoły, przekazując (poprzez aplikację *Hermes*) do 15 lutego 2012 roku do OKE informację, obejmującą dane zawarte w przyjętych deklaracjach, dotyczącą wyboru:

- przedmiotów zdawanych na egzaminie maturalnym, w tym języka lub języków, z określeniem przedmiotów zdawanych jako obowiązkowe i dodatkowe;
- tematu z języka polskiego, języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej lub języka regionalnego w części ustnej, wybranego z list tematów przygotowanych w szkole przez nauczycieli danego przedmiotu;
- środowiska komputerowego, programów użytkowych oraz języka oprogramowania – w przypadku zdających egzamin z informatyki;

- języka, w którym ma być zdawany egzamin maturalny w części pisemnej z danego przedmiotu lub przedmiotów – w przypadku absolwentów szkół lub oddziałów z językiem nauczania mniejszości narodowej, w których zajęcia są prowadzone w tym języku oraz szkół lub oddziałów dwujęzycznych, w których język mniejszości narodowej jest drugim językiem nauczania;
- poziomu egzaminu maturalnego w części ustnej z języka obcego nowożytnego zdawanego jako przedmiot dodatkowy – przypadku absolwentów szkół lub oddziałów dwujęzycznych oraz poziomu egzaminu w części pisemnej z przedmiotów zdawanych jako dodatkowe;
- przystąpienia do rozwiązywania dodatkowych zadań egzaminacyjnych w przypadku absolwentów szkół lub oddziałów dwujęzycznych.

2.2. PRZYGOTOWANIA DO PRZEPROWADZENIA EGZAMINU MATURALNEGO

2.2.1. KONFERENCJE

W okresie od 19 do 28 października 2011 roku Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łomży przeprowadziła konferencje dla dyrektorów szkół ponadgimnazjalnych. Zorganizowano je w 6 ośrodkach: w Białymstoku, Ełku, Elblągu, Łomży, Olsztynie i Suwałkach. Podczas konferencji:

- przedstawiono ogólne wyniki egzaminu maturalnego w 2011 r.;
- omówiono osiągnięcia absolwentów szkół ponadgimnazjalnych w 2011 roku – w świetle wyników z egzaminu maturalnego z języka polskiego, języków obcych i matematyki;
- podsumowano organizację i przebieg egzaminu maturalnego w 2011 r.;
- omówiono organizację egzaminu maturalnego w 2012 r.;

Uczestnicy konferencji otrzymali *Sprawozdanie z egzaminu maturalnego przeprowadzonego w 2011 roku w województwie podlaskim i warmińsko-mazurskim*.

2.2.2. SZKOLENIA PRZEWODNICZĄCYCH ZESPOŁÓW EGZAMINACYJNYCH

W marcu i kwietniu 2012 roku przeprowadzono szkolenia przewodniczących zespołów egzaminacyjnych i ich zastępców dotyczące przygotowania i przeprowadzenia egzaminu maturalnego w 2012 roku.

Podczas szkoleń przekazano każdej szkole:

- naklejki z kodami dla zdających;
- naklejki z kodem szkoły na bezpieczne koperty;
- *Biuletyn informacyjny – organizacja egzaminu maturalnego w 2012 roku*;
- zestawy zadań do przeprowadzenia egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego w części ustnej.

2.3. DYSTRYBUCJA I ODBIÓR MATERIAŁÓW EGZAMINACYJNYCH

Dystrybucja materiałów egzaminacyjnych do przeprowadzenia egzaminu maturalnego w części pisemnej, bezpośrednio do każdej szkoły przeprowadzającej egzamin, odbyła się zgodnie z harmonogramem ogłoszonym przez dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej. Nigdzie nie odnotowano naruszenia przesylek.

Odbiór materiałów egzaminacyjnych po przeprowadzonym egzaminie maturalnym w części pisemnej przeprowadzono zgodnie z harmonogramem odbioru ustalonym przez Okręgową Komisję Egzaminacyjną w Łomży. Materiały egzaminacyjne i dokumentację egzaminacyjną odbierali kurierzy z 56 punktów odbioru zlokalizowanych na terenie województwa podlaskiego i warmińsko-mazurskiego, część materiałów przekazywano również za pośrednictwem Poczty.

Zarówno dystrybucja, jak i odbiór materiałów egzaminacyjnych były monitorowane przez pracowników Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Łomży.

2.4. PRZEBIEG EGZAMINU MATURALNEGO

Część ustną egzaminu maturalnego z poszczególnych przedmiotów przeprowadzały i oceniały przedmiotowe zespoły egzaminacyjne. W skład każdego z nich wchodził przewodniczący – egzaminator wpisany do ewidencji egzaminatorów OKE – oraz członek – nauczyciel danego przedmiotu. Spośród tych osób co najmniej jedna była zatrudniona w innej szkole lub placówce. Zespołu nie mogli tworzyć nauczyciele, którzy w ostatnim roku nauki prowadzili zajęcia z danego przedmiotu ze zdającymi.

Nad prawidłowością przebiegu egzaminu pisemnego czuwały zespoły nadzorujące. Liczba członków zespołu nadzorującego zależała od liczby zdających przystępujących do egzaminu w danej sali. Pracą każdego zespołu kierował przewodniczący, pozostałe osoby pełniły funkcje członków. W skład zespołu nie mogli wchodzić nauczyciele danego przedmiotu oraz wychowawcy zdających, ponadto co najmniej jedna osoba była nauczycielem z innej szkoły lub placówki.

Przebieg egzaminu maturalnego obserwowało 106 obserwatorów w szkołach na terenie obu województw. Funkcję tę pełnili upoważnieni przez dyrektora Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Łomży pracownicy Podlaskiego Kuratorium Oświaty i Warmińsko-Mazurskiego Kuratorium Oświaty, przedstawiciele organów prowadzących z obu województw oraz pracownicy pedagogiczni OKE.

Z analizy *Arkuszy obserwacji* wypełnionych przez obserwatorów oraz materiałów egzaminacyjnych przekazanych po egzaminie przez przewodniczących zespołów egzaminacyjnych wynika, że egzamin maturalny w 2012 w województwie podlaskim i warmińsko-mazurskim przebiegł bez zakłóceń.

2.5. TERMIN DODATKOWY

Egzamin maturalny w terminie dodatkowym mógł zdawać maturzysta, który z powodu szczególnych przypadków zdrowotnych lub losowych nie przystąpił do części ustnej lub pisemnej egzaminu maturalnego z danego przedmiotu zgodnie z harmonogramem ustalonym przez dyrektora CKE.

Warunkiem uzyskania zgody dyrektora Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Łomży na zdawanie egzaminu maturalnego w terminie dodatkowym było złożenie przez zdającego lub jego rodziców (prawnych opiekunów) udokumentowanego wniosku do dyrektora szkoły macierzystej najpóźniej w dniu, w którym odbywał się egzamin z danego przedmiotu. Dyrektor szkoły niezwłocznie, najpóźniej następnego dnia, przekazywał wniosek do OKE.

O decyzji dyrektora OKE oraz o miejscu i terminie zdawania egzaminu zdający informowany był przez dyrektora szkoły macierzystej.

Egzamin maturalny w części ustnej został przeprowadzony w macierzystych szkołach. Część pisemną egzaminu przeprowadzono w ośrodkach wyznaczonych przez dyrektora OKE.

2.6. UNIEWAŻNIENIA EGZAMINU MATURALNEGO

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 roku w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianu i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. Nr 83, poz. 562, z późn. zm.) unieważnień egzaminu maturalnego może dokonać:

- a) przewodniczący zespołu egzaminacyjnego w przypadku:
- stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego;
 - wniesienia lub korzystania przez zdającego w sali egzaminacyjnej z urządzeń telekomunikacyjnych lub niedozwolonych przyborów pomocniczych;
 - zakłócania przez zdającego przebiegu części ustnej lub części pisemnej egzaminu w sposób utrudniający pracę pozostałym zdającym;
- b) dyrektor komisji okręgowej w porozumieniu z dyrektorem Centralnej Komisji Egzaminacyjnej w przypadku:
- stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzenia egzaminu;
 - stwierdzenia podczas sprawdzania arkusza egzaminacyjnego niesamodzielnego rozwiązywania zadań egzaminacyjnych przez zdającego.

Tabela 2.1. Unieważnienia egzaminu maturalnego w 2012 roku

Lp.	Powód unieważnienia	Województwo podlaskie		Województwo warmińsko-mazurskie	
		liczba zdających, którym unieważniono egzamin	liczba szkół	liczba zdających, którym unieważniono egzamin	liczba szkół
podstawa prawna: § 99 ust. 1, pkt 2 rozporządzenia					
1.	wniesienie przez zdających telefonów komórkowych	6	6	2	2
podstawa prawna: § 146 ust. 1 rozporządzenia					
2.	naruszenie przepisów dotyczących przeprowadzenia egzaminu maturalnego	10	6	–	–
podstawa prawna: § 99 ust. 2 rozporządzenia					
3.	niesamodzielnego rozwiązywanie zadań egzaminacyjnych przez zdających egzamin maturalny z języka angielskiego	2	1	7	3
4.	niesamodzielnego rozwiązywanie zadań egzaminacyjnych przez zdających egzamin maturalny z matematyki	30	3	4	1
Razem		48	16	13	6

2.7. SPRAWDZANIE I OCENIANIE PRAC

Prace maturzystów z województw podlaskiego i warmińsko-mazurskiego sprawdzało i oceniało 2 321 egzaminatorów egzaminu maturalnego wpisanych do ewidencji OKE w Łomży.

Tabela 2.2. Liczba zespołów egzaminatorów i egzaminatorów sprawdzających i oceniających prace maturalne

Nazwa przedmiotu	Liczba	
	zespołów	egzaminatorów
Biologia	6	115
Chemia	4	75
Fizyka i astronomia	2	44
Geografia	8	157
Historia	3	48
Historia sztuki	1	6

Informatyka	1	5
Język angielski	17	398
Język niemiecki	3	71
Język polski	29	618
Język rosyjski	3	51
Języki mniejszości narodowych	1	11
Matematyka	29	620
Wiedza o społeczeństwie	5	102

Najwięcej zespołów powołano do sprawdzania arkuszy z przedmiotów obowiązkowych, tj. języka polskiego, matematyki i języka angielskiego. Do sprawdzenia arkuszy maturalnych z języków mniejszości narodowych, historii sztuki i informatyki powołano po jednym zespole egzaminatorów. Arkusze z języka francuskiego, języka hiszpańskiego, języka włoskiego, z języka łacińskiego i kultury antycznej, filozofii, historii muzyki, wiedzy o tańcu oraz przedmiotów zdawanych na poziomie dwujęzycznym były sprawdzane przez egzaminatorów z innych okręgowych komisji egzaminacyjnych. Również arkusze osób niesłyszących (A7) przesłano do sprawdzania egzaminatorom OKE w Jaworznie (MWO-P1, MWO-R1, MJN-P1, MJA-P1, MJA-R1) i OKE w Poznaniu (MHI-P1, MPO-P1, MPO-R1).

Egzaminatorzy sprawdzający i oceniający arkusze maturalne zostali powołani zgodnie z zasadami określonymi w *Procedurze powoływania egzaminatorów i przewodniczących zespołów egzaminatorów w Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Łomży*.

Proces tworzenia zespołów egzaminatorów obejmował następujące etapy:

- zgłoszenie się egzaminatorów do sprawdzania arkuszy maturalnych przy pomocy aplikacji internetowej (www.soze.oke.lomza.pl) uruchomionej na stronie OKE w Łomży od 20 grudnia 2011 r. do 12 lutego 2012 r.;
- udział egzaminatorów w szkoleniu e-learningowym związanym z kryterialnym ocenianiem arkuszy maturalnych;
- powołanie egzaminatorów do zespołów egzaminatorów sprawdzających arkusze maturalne.

Tabela 2.3. Odsetek powołanych egzaminatorów spośród tych, którzy zgłosili się do sprawdzania w 2012 roku

Nazwa przedmiotu	Odsetek powołanych egzaminatorów
Biologia	82
Chemia	82
Fizyka z astronomią	90
Geografia	99
Historia	62
Historia sztuki	100
Informatyka	100
Język angielski	86
Język niemiecki	58
Język rosyjski	68
Matematyka	88
Język białoruski jako język ojczysty mniejszości narodowej	100
Język litewski jako język ojczysty mniejszości narodowej	100
Język ukraiński jako język ojczysty mniejszości narodowej	100
Język polski	90
Wiedza o społeczeństwie	96

W celu zapewnienia wysokiej jakości pracy do zespołów sprawdzających arkusze powołano przede wszystkim egzaminatorów mających doświadczenie w sprawdzaniu i ocenianiu arkuszy maturalnych oraz egzaminatorów, którzy pracują w szkołach ponadgimnazjalnych, co sprzyjało zachowaniu wysokiej jakości i rzetelności oceniania arkuszy, a także sprawnej pracy zespołu. Przewodniczącymi zespołów egzaminatorów zostały osoby o dużym doświadczeniu w sprawdzaniu arkuszy oraz wysokich kwalifikacjach merytorycznych i zdolnościach organizacyjnych umożliwiającymi efektywne kierowanie pracą zespołu. Dyrektor Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Łomży powołał przewodniczących zespołów spośród dwóch kandydatów rekomendowanych do tej funkcji przez koordynatora egzaminu maturalnego.

Bezpośrednio przed rozpoczęciem sprawdzania i oceniania prac egzaminatorzy zapoznali się na platformie Moodle z *Procedurą sprawdzania i oceniania prac egzaminacyjnych w Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Łomży w 2012 roku*. Potwierdzeniem zapoznania się z treścią *Procedur* było rozwiązanie testu sprawdzającego.

Koordinatorzy OKE w Łomży uczestniczyli w pracach zespołów ekspertów z ośmiu okręgowych komisji egzaminacyjnych, którzy w ramach spotkań zorganizowanych przez Centralną Komisję Egzaminacyjną przygotowali materiały na szkolenia przewodniczących zespołów egzaminatorów i egzaminatorów – kryteria oceniania odpowiedzi oraz przykłady rozwiązań zadań egzaminacyjnych.

Koordinatorzy OKE w Łomży, wykorzystując przygotowane w CKE materiały, przeprowadzili szkolenia dla przewodniczących zespołów egzaminatorów, przygotowując ich do szkoleń egzaminatorów i właściwego wypełniania obowiązków spoczywających na przewodniczących w czasie sprawdzania arkuszy egzaminacyjnych.

Egzaminatorzy powołani do zespołów egzaminatorów przed przystąpieniem do sprawdzania arkuszy maturalnych uczestniczyli w szkoleniach związanych z kryterialnym ocenianiem, zapoznali się z zadaniami egzaminacyjnymi, kryteriami oceniania oraz sposobem i zakresem ich stosowania, wykonywali ćwiczenia przygotowujące do kryterialnego oceniania arkuszy. Skuteczność szkoleń egzaminatorów w zespołach egzaminatorów była nadzorowana przez koordynatorów OKE w Łomży (platforma Moodle, przeprowadzenie testów, prowadzenie obserwacji szkoleń).

Zapewnieniu wysokiej jakości sprawdzania i oceniania arkuszy egzaminacyjnych służyło powtórne sprawdzanie wybranych prac. Odbywało się ono w dwóch etapach: wstępnym i bieżącym.

Sytuacje problemowe związane z ocenianiem arkuszy egzaminatorzy rozstrzygali w porozumieniu z przewodniczącymi zespołów i koordynatorami OKE w Łomży.

W zapewnieniu wysokiej jakości sprawdzania arkuszy egzaminacyjnych istotną rolę odgrywała weryfikacja techniczna. Była ona prowadzona przez asystentów technicznych. Do zadań asystentów należało m.in. sprawdzenie, czy wszystkie rozwiązania zadań w pracy zostały ocenione; sprawdzenie kompletności i czytelności zaznaczeń dokonanych przez egzaminatora na karcie odpowiedzi; sprawdzenie zgodności liczby punktów przyznanych przez egzaminatora za poszczególne zadania/kryteria w pracy z liczbą punktów zapisaną na karcie odpowiedzi (liczba punktów umieszczona przez egzaminatora bezpośrednio przy zadaniu lub w tabeli znajdującej się w pracy/miejscu wskazanym przez przewodniczącego).

Zespoły egzaminatorów pracowały w ośrodkach oceniania, które zorganizowano w 9 miastach województwa warmińsko-mazurskiego i 6 miastach województwa podlaskiego.

Tabela 2.3. Lokalizacja ośrodków oceniania

Miasto	Lokalizacja ośrodka oceniania
Bartoszyce	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 2 im. Elizy Orzeszkowej w Bartoszycach
Białystok	I Liceum Ogólnokształcące im. A. Mickiewicza w Białymstoku
	IV Liceum Ogólnokształcące w Białymstoku
	Publiczne Gimnazjum nr 9 w Białymstoku
	VI Liceum Ogólnokształcące w Białymstoku
	Zespół Szkół Handlowo-Ekonomicznych im. Mikołaja Kopernika w Białymstoku
	Zespół Szkół Ogólnokształcących i Technicznych w Białymstoku
	Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 3 w Białymstoku
	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1 w Białymstoku
Bielsk Podlaski	Zespół Szkół nr 4 im. Ziemi Podlaskiej w Bielsku Podlaskim
Działdowo	Zespół Szkół nr 2 im. Jana Pawła II w Działdowie
Elbląg	Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 2 w Elblągu
	Zespół Szkół Ogólnokształcących w Elblągu
Ełk	I Liceum Ogólnokształcące im. Stefana Żeromskiego w Ełku
	Zespół Szkół nr 5 w Ełku
Giżycko	I Liceum Ogólnokształcące w Giżycku
	II Liceum Ogólnokształcące w Giżycku
Ława	Zespół Szkół Ogólnokształcących im. Stefana Żeromskiego w Ławie
Kętrzyn	II Prywatne Liceum Ogólnokształcące w Kętrzynie
Łomża	II Liceum Ogólnokształcące w Łomży
	III Liceum Ogólnokształcące w Łomży
	Szkoła Podstawowa nr 4 w Łomży
	Zespół Szkół Mechanicznych i Ogólnokształcących nr 5 w Łomży
Olsztyn	I Liceum Ogólnokształcące im. A. Mickiewicza w Olsztynie
	VI Liceum Ogólnokształcące w Olsztynie
	Zespół Szkół Budowlanych im. Żołnierzy Armii Krajowej w Olsztynie
	Zespół Szkół Ekonomiczno-Handlowych w Olsztynie
	Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 4 w Olsztynie
Ostróda	Liceum Ogólnokształcące nr 1 w Ostródzie
Suwałki	Zespół Szkół nr 1 w Suwałkach
	Zespół Szkół nr 2 w Suwałkach
	Zespół Szkół Technicznych w Suwałkach
Wysokie Mazowieckie	Zespół Szkół Ogólnokształcących i Policealnych w Wysokim Mazowieckiem
Zambrów	Zespół Szkół nr 1 w Zambrowie

2.8. UDOSTĘPNIANIE PRAC DO WGLĄDU

Działając w oparciu o § 107 *rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych* (Dz. U. Nr 83 z 2007 r., poz. 562, z późniejszymi zmianami), na wniosek absolwenta sprawdzona i oceniona praca zdającego może być udostępniona do wglądu w miejscu i czasie wskazanym przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej.

Po ogłoszeniu wyników matury z województwa podlaskiego oraz warmińsko-mazurskiego złożyli 365 wniosków o udostępnienie do wglądu 616 arkuszy egzaminacyjnych.

3. OPIS POPULACJI ZDAJĄCYCH EGZAMIN MATURALNY W TERMINIE GŁÓWNYM

Do egzaminu maturalnego w 2012 roku w terminie głównym przystąpiło 29 078 osób ubiegających się o świadectwo dojrzałości z terenu województwa podlaskiego i warmińsko-mazurskiego. Większości z nich (87%) to absolwenci szkół ponadgimnazjalnych przystępujący do egzaminu maturalnego po raz pierwszy. Pozostali to osoby, które rozpoczęły zdawanie egzaminu maturalnego w poprzednich latach, lecz dotychczas nie otrzymały świadectwa dojrzałości. Ponadto do egzaminu maturalnego przystąpiło 2 027 absolwentów wcześniejszych roczników, którzy chcieli podwyższyć zdobyty uprzednio wynik lub poszerzyć listę zdawanych przedmiotów maturalnych.

Ponad 70 osobom (absolwenci rozwiązujący arkusze niestandardowe: A3, A4, A6, A7, A10) umożliwiono przystąpienie do egzaminu maturalnego w warunkach i formie dostosowanych do danego rodzaju dysfunkcji. W porozumieniu z Okręgową Komisją Egzaminacyjną w Łomży 13 maturzystów zdawało egzamin w domu.

W terminie dodatkowym do egzaminu przystąpiło 74 maturzystów, którym przypadki losowe lub zdrowotne uniemożliwiły zdawanie egzaminu w terminie głównym. Przystąpili oni do egzaminów ustnych z języka polskiego, języka rosyjskiego i języka angielskiego oraz pisemnych z dwunastu przedmiotów na poziomie podstawowym i rozszerzonym.

Tabela 3.1. Liczba zdających egzamin maturalny w maju 2012 r.

Zdający egzamin maturalny					
po raz pierwszy*		po raz kolejny		razem	
województwo podlaskie	województwo warmińsko-mazurskie	województwo podlaskie	województwo warmińsko-mazurskie	województwo podlaskie	województwo warmińsko-mazurskie
12 418	12 886	1 701	2 073	14 119	14 959

Tabela 3.2. Liczba zdających egzamin maturalny z uwzględnieniem typów zestawów maturalnych

Symbol arkusza	Opis	Zdający egzamin maturalny					
		po raz pierwszy		po raz kolejny		razem	
		województwo podlaskie	województwo warmińsko-mazurskie	województwo podlaskie	województwo warmińsko-mazurskie	województwo podlaskie	województwo warmińsko-mazurskie
A1	standardowy	12 401	12 835	1 699	2 072	14 100	14 907
A3	dla zdających słabosłyszących	5	13	–	–	5	13
A4	dla zdających słabowidzących (16 pkt)	6	18	2	–	8	18
A7	dla zdających niesłyszących	5	19	–	1	5	20
A9	dla niewidomych w języku Braille'a	1	–	–	–	1	–
A10	dla niewidomych w czarnodruku	–	1	–	–	–	1

*zdający po raz pierwszy, którzy przystąpili przynajmniej do jednego egzaminu w części ustnej lub pisemnej

W dalszej części sprawozdania zamieszczone dane dotyczą wyłącznie osób przystępujących do egzaminu maturalnego po raz pierwszy i piszących arkusz standardowy w języku polskim.

Na obszarze działania OKE w Łomży egzamin maturalny przeprowadzono w 544 szkołach. Wśród nich dominowały licea ogólnokształcące (46%). Najmniejszy odsetek w strukturze szkół ponadgimnazjalnych stanowiły technika uzupełniające (4%). Licea ogólnokształcące i technika skupiły największą liczbę tegorocznych absolwentów, tj. 23 777 osób, co stanowi 94% całej populacji maturzystów.

Biorąc pod uwagę typ szkoły, którą ukończyli tegoroczni maturzyści przystępujący pierwszy raz do egzaminu, absolwentów liceów ogólnokształcących było więcej niż w roku 2011 o 2 punkty procentowe. Zmniejszył się natomiast odsetek absolwentów pozostałych typów szkół.

Wśród zdających, którzy przystąpili do egzaminu maturalnego w 2012 roku, kobiety stanowiły 55,9%.

Tabela 3.3. Zestawienie liczby/odsetka szkół z uwzględnieniem typu szkoły

Typ szkoły	Liczba		Procent	
	województwo podlaskie	województwo warmińsko-mazurskie	województwo podlaskie	województwo warmińsko-mazurskie
Licea ogólnokształcące (LO)	111	127	45,7	42,2
Licea profilowane (LP)	16	19	6,6	6,3
Licea uzupełniające (LU)	36	57	14,8	18,9
Technika (T)	67	85	27,6	28,2
Technika uzupełniające (TU)	13	13	5,3	4,3
Razem	243	301	100,0	100,0

Tabela 3.4. Zestawienie liczby/odsetka zdających z uwzględnieniem typu szkoły

Typ szkoły \ Zdający	Liczba		Procent	
	województwo podlaskie	województwo warmińsko-mazurskie	województwo podlaskie	województwo warmińsko-mazurskie
Licea ogólnokształcące (LO)	7 807	7 831	63,0	61,0
Licea profilowane (LP)	275	264	2,2	2,1
Licea uzupełniające (LU)	281	464	2,3	3,6
Technika (T)	3 959	4 180	31,9	32,6
Technika uzupełniające (TU)	79	96	0,6	0,7
Razem	12 401	12 835	100,0	100,0

W województwie podlaskim najwięcej szkół zlokalizowanych było w miastach od 20 do 100 tysięcy mieszkańców. Uczęszczało do nich około 20% przystępujących do egzaminu maturalnego.

W województwie warmińsko-mazurskim najwięcej szkół ponadgimnazjalnych położonych było w miastach do 20 tysięcy mieszkańców. Podobna liczba szkół zlokalizowana była w miastach od 20 do 100 tysięcy mieszkańców i tu kształciło się najwięcej tegorocznych absolwentów – prawie 37%.

Tabela 3.5. Zestawienie liczby szkół i zdających z uwzględnieniem typu szkoły i jej położenia – województwo podlaskie

Typ szkoły	Lokalizacja szkoły i liczba zdających							
	wieś		miasto do 20 tys. mieszkańców		miasto od 20 do 100 tys. mieszkańców		miasto powyżej 100 tys. mieszkańców	
	szkoły	zdający	szkoły	zdający	szkoły	zdający	szkoły	zdający
Liceum ogólnokształcące	5	99	26	1 661	44	2 960	36	3 087
Liceum profilowane	1	28	5	94	6	118	4	35
Liceum uzupełniające	1	5	9	50	16	104	10	122
Technikum	12	394	17	680	22	1 545	16	1 340
Technikum uzupełniające	–	–	4	6	3	23	6	50
Razem	19	526	61	2 491	91	4 750	72	4 634

Tabela 3.6. Zestawienie liczby szkół i zdających z uwzględnieniem typu szkoły i jej położenia – województwo warmińsko-mazurskie

Typ szkoły	Lokalizacja szkoły i liczba zdających							
	wieś		miasto do 20 tys. mieszkańców		miasto od 20 do 100 tys. mieszkańców		miasto powyżej 100 tys. mieszkańców	
	szkoły	zdający	szkoły	zdający	szkoły	zdający	szkoły	zdający
Liceum ogólnokształcące	6	115	46	2 410	40	2 701	35	2 605
Liceum profilowane	2	18	7	143	8	91	2	12
Liceum uzupełniające	1	14	20	112	20	199	16	139
Technikum	9	201	29	1 022	27	1 768	20	1 189
Technikum uzupełniające	1	1	4	28	4	26	4	41
Razem	19	349	106	3 715	99	4 785	77	3 986

Maksymalny wynik (100%) z egzaminu z danego przedmiotu na poziomie podstawowym w części obowiązkowej oraz na zadeklarowanym poziomie w części dodatkowej, bez konieczności rozwiązywania zadań z arkuszy maturalnych, uzyskało 111 laureatów oraz finalistów olimpiad przedmiotowych (91 maturzystów z województwa podlaskiego i 20 z województwa warmińsko-mazurskiego). Najwięcej laureatów/finalistów w OKE w Łomży było z Olimpiady Literatury i Języka Polskiego (19 osób), Olimpiady Języka Białoruskiego (19 osób), Olimpiady Geograficznej i Nautologicznej (16 osób) oraz Olimpiady Języka Rosyjskiego (11 osób). Liczba laureatów i finalistów w 2012 roku była o 20 niższa niż w 2011 roku. Różnice występują w obrębie poszczególnych przedmiotów jak i województw. W porównaniu z rokiem ubiegłym największy wzrost liczby laureatów i finalistów dotyczył olimpiad z geografii, biologii i olimpiady artystycznej-sekcja plastyki, a wyraźny spadek z języka białoruskiego i języka rosyjskiego, a także języka angielskiego i wiedzy o Polsce i świecie współczesnym, gdyż w 2012 roku z tych olimpiad nie było laureatów/finalistów na terenie OKE w Łomży.

Tegoroczni laureaci i finaliści olimpiad byli absolwentami szkół położonych w 16 powiatach, z ogólnej liczby 38 powiatów województwa podlaskiego i warmińsko-mazurskiego. Najwięcej, bo aż 38 laureatów, było absolwentami szkół zlokalizowanych w Białymstoku.

Wśród laureatów/finalistów 8 osób zdobyło tytuły podwójnego laureata, a 1 osoba zdobyła tytuł laureata aż trzech olimpiad (z biologii, języka rosyjskiego i języka białoruskiego).

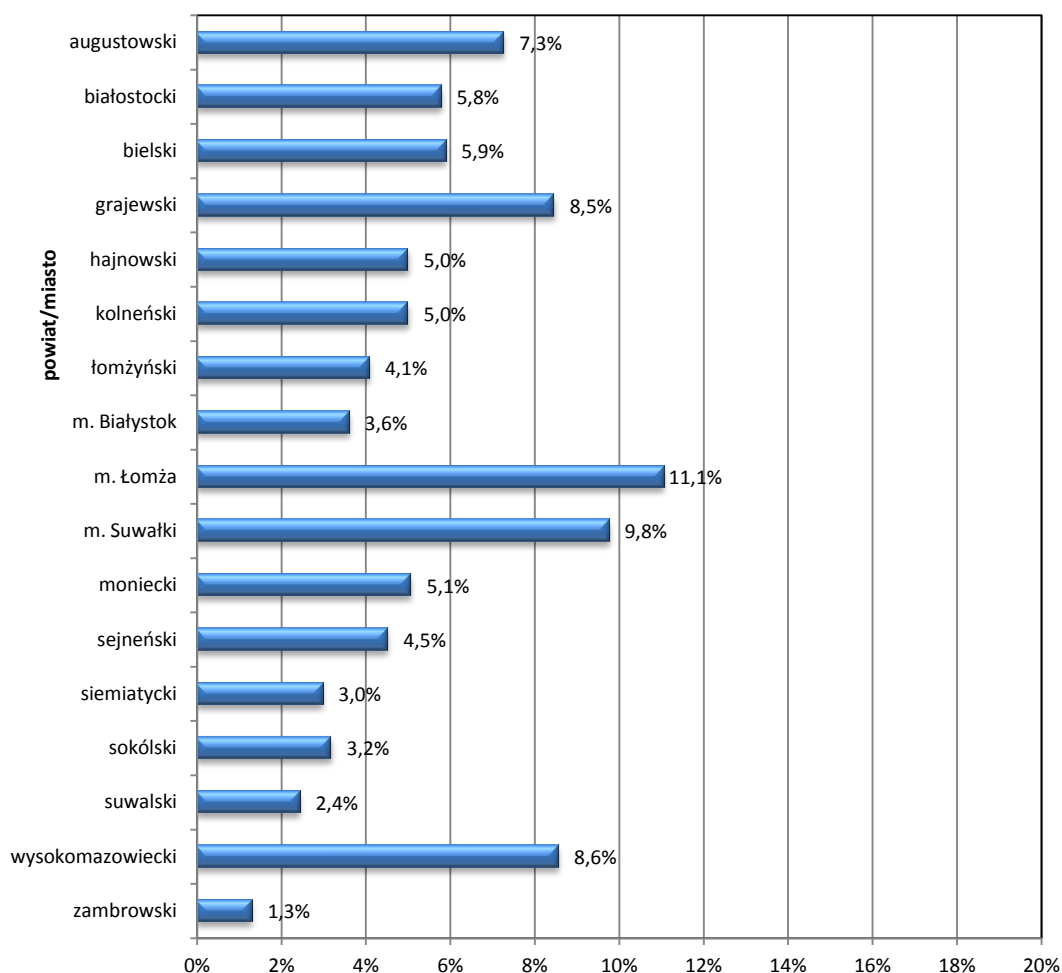
Tabela 3.7. Liczba absolwentów, którzy uzyskali zwolnienie z egzaminu maturalnego na podstawie uzyskania tytułu laureata lub finalisty olimpiady przedmiotowej

Nazwa olimpiady	Liczba laureatów/finalistów	
	województwo podlaskie	województwo warmińsko-mazurskie
Olimpiada Artystyczna – sekcja muzyki	1	–
Olimpiada Artystyczna – sekcja plastyki	5	1
Olimpiada Biologiczna	6	3
Olimpiada Chemiczna	4	–
Olimpiada Filozoficzna	1	–
Olimpiada Fizyczna	1	–
Olimpiada Geograficzna i Nautologiczna	11	5
Olimpiada Historyczna	3	2
Olimpiada Informatyczna	6	1
Olimpiada Języka Białoruskiego	19	–
Olimpiada Języka Francuskiego	1	–
Olimpiada Języka Hiszpańskiego	1	–
Olimpiada Języka Łacińskiego	1	3
Olimpiada Języka Niemieckiego	2	–
Olimpiada Języka Rosyjskiego	11	–
Olimpiada Literatury i Języka Polskiego	15	4
Olimpiada Matematyczna	3	1

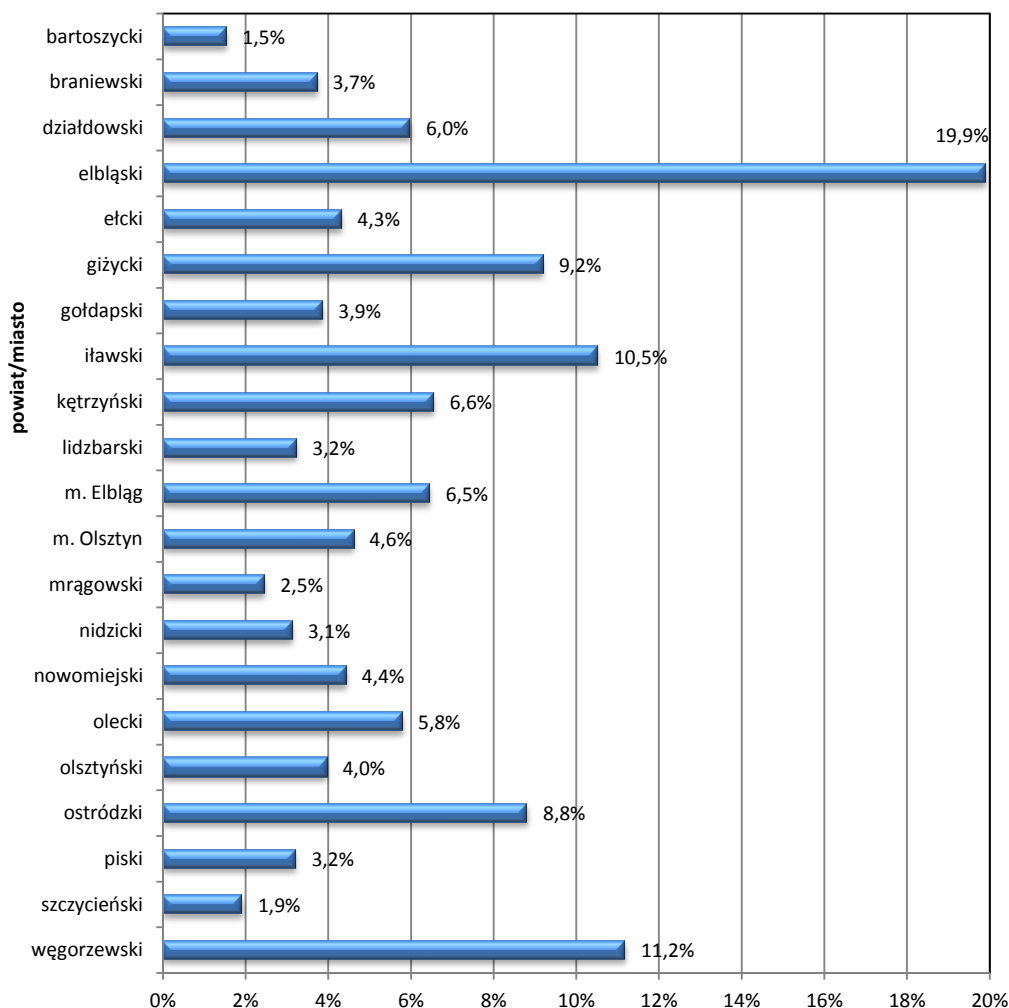
Absolwenci, którzy przedłożyli dyrektorowi szkoły opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej o dysleksji, mogli przystąpić do egzaminu maturalnego w dostosowanej formie. Dostosowanie dotyczyło modyfikacji kryteriów punktowania zadań z języka polskiego oraz języka obcego nowożytnego. Skorzystało z tego 1 461 zdających (728 z województwa podlaskiego, 733 z województwa warmińsko-mazurskiego).

W obu województwach wystąpiło duże zróżnicowanie procentowego udziału zdających z dysleksją w poszczególnych powiatach. Wśród 38 powiatów województwa podlaskiego i warmińsko-mazurskiego najwyższy odsetek osób ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się wystąpił w powiecie elbląskim (19,9%), a najniższy w powiecie zambrowskim (1,3%). Ogólny odsetek dyslektyków w województwie podlaskim wyniósł 5,9%, a w warmińsko-mazurskim 5,7% i był wyższy niż w roku ubiegłym.

Wykres 3.1. Procent zdających z dysleksją rozwojową w poszczególnych powiatach – województwo podlaskie

Wykres 3.2. Procent zdających z dysleksją rozwojową w poszczególnych powiatach – województwo warmińsko-mazurskie

3.1. WYBORY EGZAMINACYJNE

3.1.1. EGZAMIN W CZĘŚCI USTNEJ

Egzaminy ustne były organizowane i oceniane w szkołach. Przedmiotowy zespół egzaminacyjny składał się z dwóch nauczycieli, z których jeden musiał być wpisany do rejestru egzaminatorów Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Łomży. Egzaminator pełnił funkcję przewodniczącego, drugi nauczyciel – członka. Co najmniej jedna osoba z przedmiotowego zespołu egzaminacyjnego była pracownikiem innej szkoły niż ta, w której przeprowadzany był egzamin ustny. Komisji nie tworzyli nauczyciele, którzy w ostatnim roku nauki prowadzili zajęcia ze zdającymi.

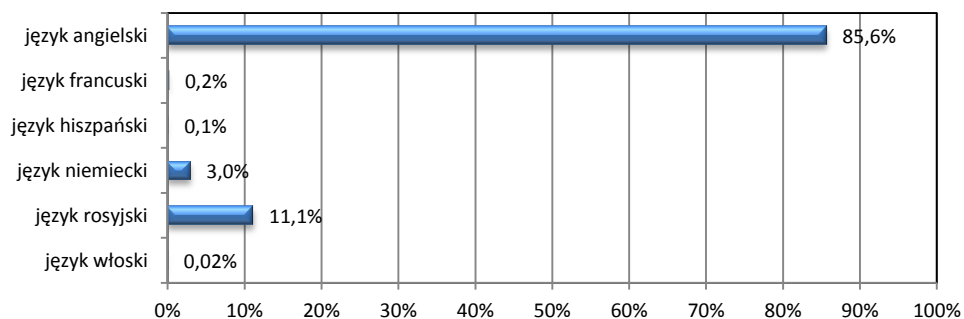
Po raz pierwszy na egzaminie ustnym z języka obcego nowożytnego nie określano poziomu egzaminu. Wprowadzono również nowy sposób przeprowadzania egzaminu oraz ocenę wypowiedzi zdających. Zmiany te zaczęły obowiązywać od sesji egzaminacyjnej 2012.

Tabela 3.8. Zdający egzamin ustny z języka polskiego i języków mniejszości narodowych

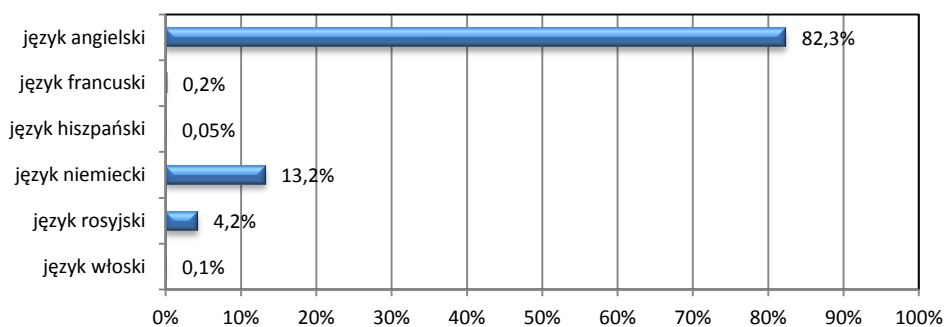
Liczba zdających ze względu na typ szkoły	Przedmiot				
	język polski		język białoruski	język litewski	język ukraiński
	województwo podlaskie	województwo warmińsko-mazurskie	województwo podlaskie	województwo podlaskie	województwo warmińsko-mazurskie
Liceum ogólnokształcące	7 761	7 749	254	32	32
Liceum profilowane	266	248	–	–	–
Liceum uzupełniające	273	423	–	–	–
Technikum	3 886	4 031	–	–	–
Technikum uzupełniające	71	82	–	–	–
Razem	12 257	12 533	254	32	32

Popularność języka angielskiego wśród języków obcych nowożytnych zdawanych jako przedmioty obowiązkowe stale rośnie. W województwie podlaskim wybrało go prawie 86%, w warmińsko-mazurskim ponad 82% zdających. Pozostałe języki obce nowożytne były wybierane przez absolwentów w kolejności podanej na wykresach poniżej.

Wykres 3.3. Wybór języka obcego nowożytnego zdawanego jako przedmiot obowiązkowy – województwo podlaskie

Wykres 3.4. Wybór języka obcego nowożytnego zdawanego jako przedmiot obowiązkowy – województwo warmińsko-mazurskie

3.1.2. EGZAMIN W CZĘŚCI PISEMNEJ**3.1.2.1. PRZEDMIOTY OBOWIĄZKOWE**

Tegoroczni maturzyści obowiązkowo zdawali egzamin maturalny z: języka polskiego – ustny i pisemny, wybranego języka obcego nowożytnego – ustny i pisemny oraz pisemny egzamin z matematyki. Absolwenci szkół lub oddziałów z nauczaniem języka mniejszości narodowej obowiązkowo zdawali również egzamin z języka danej mniejszości.

Tabela 3.9. Liczba zdających pisemny egzamin maturalny z przedmiotów obowiązkowych – województwo podlaskie

Przedmiot	Liczba zdających					
	LO	LP	LU	T	TU	Razem
Język polski	7 802	273	280	3 951	78	12 384
Język białoruski	254	–	–	–	–	254
Język litewski	32	–	–	–	–	32
Matematyka	7 772	273	280	3 947	78	12 350
Język angielski	6 847	191	174	3 299	65	10 576
Język francuski	20	–	1	–	–	21
Język hiszpański	9	–	–	1	–	10
Język niemiecki	218	6	4	136	6	370
Język rosyjski	691	76	99	498	4	1 368
Język włoski	2	–	1	–	–	3

Tabela 3.10. Liczba zdających pisemny egzamin maturalny z przedmiotów obowiązkowych – województwo warmińsko-mazurskie

Przedmiot	Liczba zdających					
	LO	LP	LU	T	TU	Razem
Język polski	7 823	263	462	4 173	96	12 817
Język ukraiński	32	–	–	–	–	32
Matematyka	7 813	264	454	4 162	91	12 784
Język angielski	6 684	188	265	3 293	53	10 483
Język francuski	15	–	–	4	–	19
Język hiszpański	6	–	–	–	–	6
Język niemiecki	867	38	52	692	27	1 676
Język rosyjski	217	32	120	154	9	532
Język włoski	5	–	3	1	–	9

3.1.2.2. PRZEDMIOTY DODATKOWE

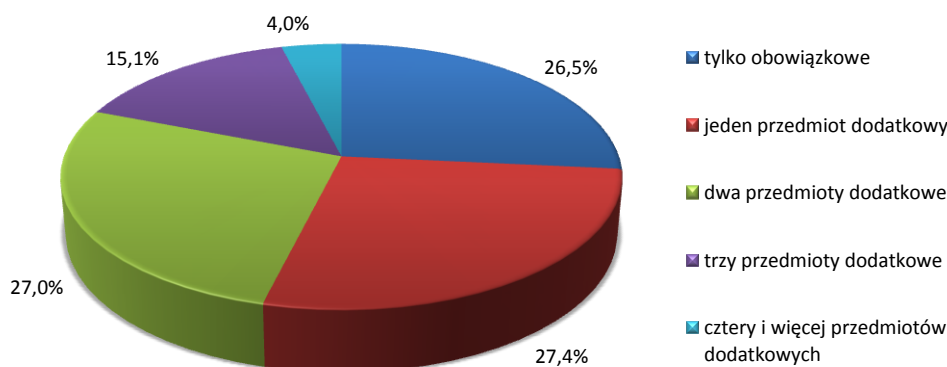
Oprócz przedmiotów obowiązkowych absolwenci mieli prawo przystąpić do egzaminu maturalnego z nie więcej niż sześciu przedmiotów dodatkowych. Maturzyści mogli wybierać spośród następujących przedmiotów: biologia, chemia, filozofia, fizyka i astronomia, geografia, historia, historia muzyki, historia sztuki, informatyka, język łaciński i kultura antyczna, język mniejszości narodowej, język obcy nowożytny, język polski, matematyka, wiedza o społeczeństwie, wiedza o tańcu.

Egzaminy z przedmiotów obowiązkowych wybranych jako przedmioty dodatkowe można było zdawać wyłącznie na poziomie rozszerzonym, pozostałe zaś na poziomie podstawowym lub rozszerzonym.

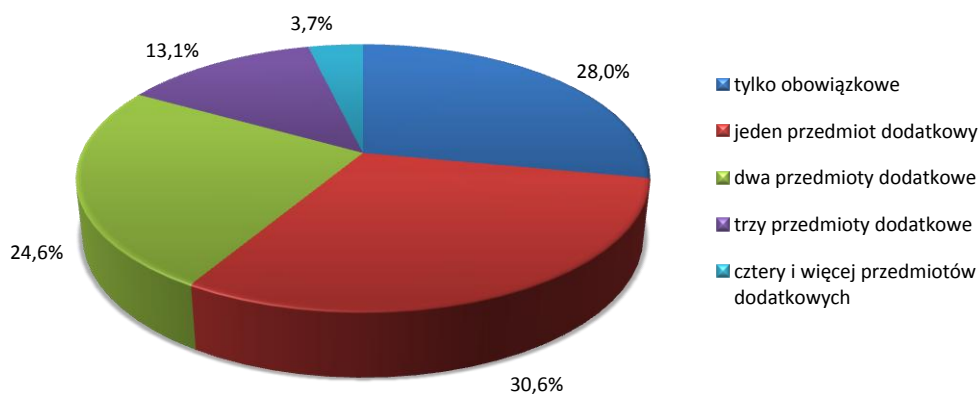
W porównaniu do lat ubiegłych zmniejszył się odsetek osób, które poprzestają na zdawaniu tylko egzaminów obowiązkowych. Zarówno w województwie podlaskim jak i warmińsko-mazurskim mniej maturzystów zdecydowało się na wybór jednego lub dwóch egzaminów dodatkowych, a nieznacznie wzrósł odsetek zdających, którzy przystąpili w tym roku do trzech, czterech, pięciu, a nawet sześciu egzaminów dodatkowych.

Na terenie działania OKE w Łomży do sześciu dodatkowych przedmiotów przystąpiło 6 zdających, do pięciu – 105 maturzystów, do czterech – 864 osób, do trzech – 3 554, do dwóch – 6 513, do jednego przedmiotu – 7 316 osób. Ani jednego dodatkowego przedmiotu nie wybrało 6 878 zdających.

Wykres 3.5. Wybór przedmiotów dodatkowych – województwo podlaskie

Wykres 3.6. Wybór przedmiotów dodatkowych – województwo warmińsko-mazurskie

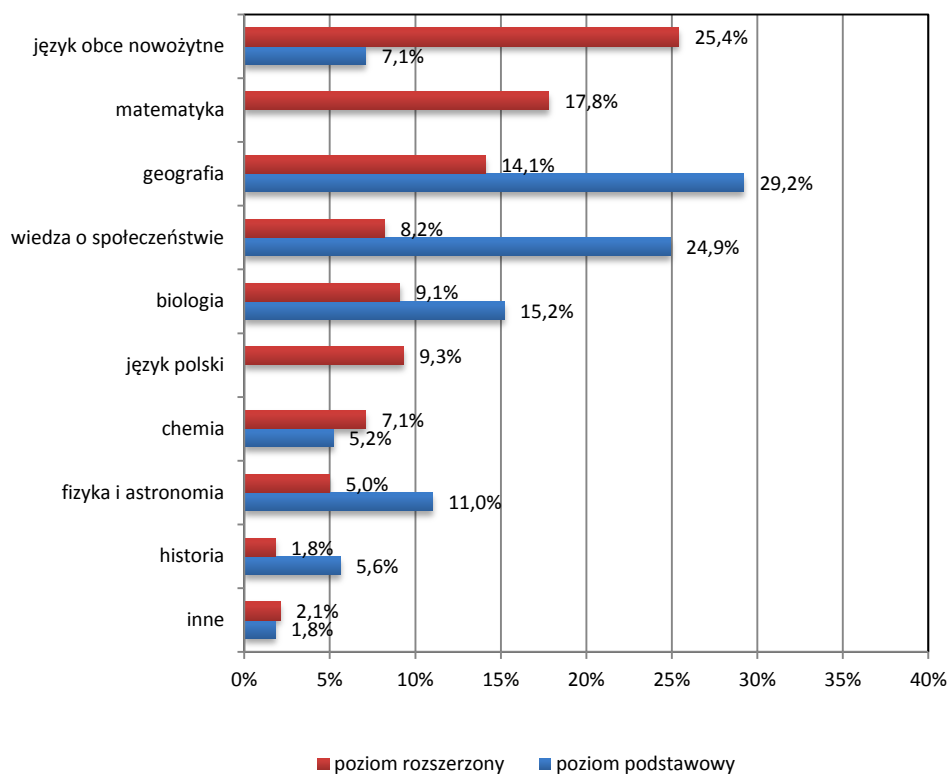

W obu województwach wystąpiło duże zróżnicowanie procentowego udziału zdających przedmioty obowiązkowe i dodatkowe w poszczególnych powiatach. W województwie podlaskim od 32,5% zdających przedmioty dodatkowe w powiecie łomżyńskim do 82,5% zdających przedmioty dodatkowe w Suwałkach. W województwie warmińsko-mazurskim największy odsetek maturzystów zdających przedmioty dodatkowe wystąpił w powiecie węgorzewskim (83,9%), a najniższy w powiecie oleckim (54,3%).

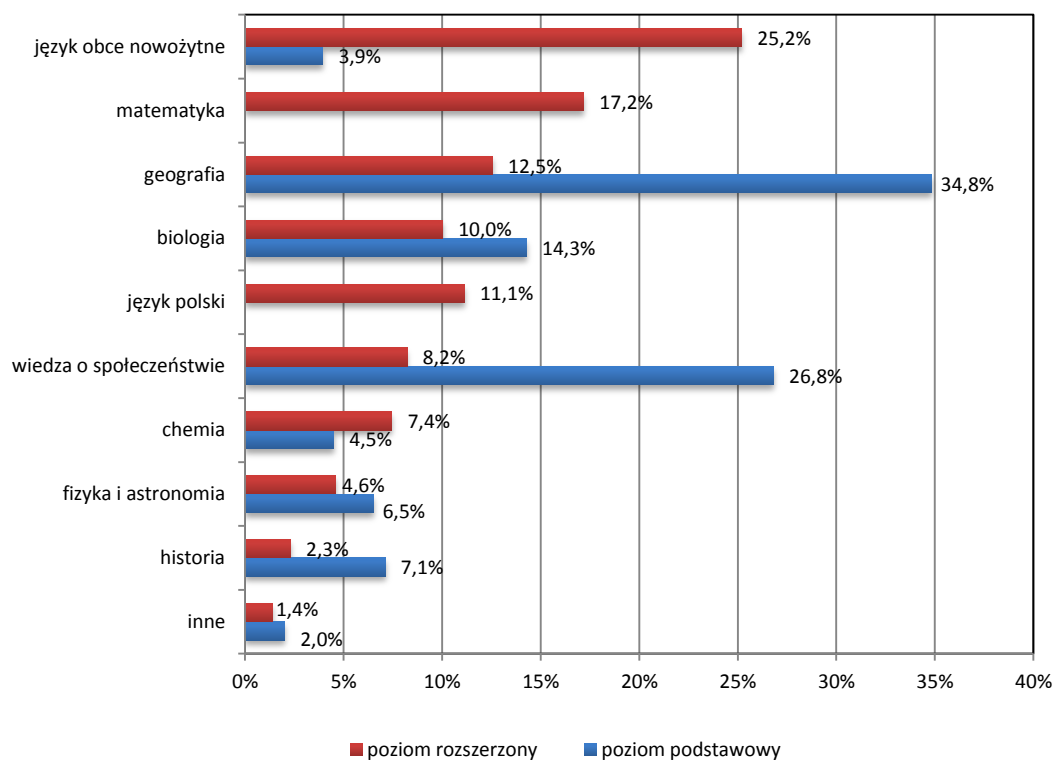
Wśród absolwentów liceów ogólnokształcących tylko 11% poprzestało na zdawaniu egzaminów obowiązkowych, wśród absolwentów techników 49%, a wśród absolwentów liceów profilowanych 54%. Zdający ze szkół dla dorosłych (technikum uzupełniające, liceum uzupełniające) tylko sporadycznie decydowali się na egzaminy z przedmiotów dodatkowych.

W obu województwach najczęściej wybieranym przedmiotem dodatkowym była geografia, chociaż jej popularność, w stosunku do roku ubiegłego, nieco spadła. Dużą wybieralnością nadal cieszyła się wiedza o społeczeństwie. Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych z terenu działania OKE w Łomży, przystępujący do egzaminów dodatkowych z przedmiotów innych niż języki obce, w większości wybrali poziom podstawowy egzaminów. Wyjątek stanowiła chemia oraz przedmioty, które w części dodatkowej mogły być zdawane tylko na poziomie rozszerzonym, a więc język polski i matematyka. W stosunku do roku ubiegłego nieznacznie zmniejszył się odsetek zdających matematykę na poziomie rozszerzonym. Przedmiotami najrzadziej zdawanymi przez tegorocznych maturzystów z województwa podlaskiego i warmińsko-mazurskiego były: wiedza o tańcu (1 osoba), język ukraiński (4 osoby), historia muzyki (7 osób), język litewski (8 osób), język łaciński i kultura antyczna (13 osób), język białoruski (21 osób), filozofia (26 osób), historia sztuki (190 osób) oraz informatyka (367 osób). Na wykresach 3.7. i 3.8. zebrano je w jedną kategorię i nadano miano *inne*.

Wykres 3.7. Częstość wyboru poszczególnych przedmiotów dodatkowych – województwo podlaskie

Wykres 3.8. Częstość wyboru poszczególnych przedmiotów dodatkowych – województwo warmińsko-mazurskie

4. WYNIKI EGZAMINU MATURALNEGO UZYSKANE PRZEZ MATURZYSTÓW W TERMINIE GŁÓWNYM

4.1. ZDAWALNOŚĆ EGZAMINU MATURALNEGO

Zdawalność egzaminu maturalnego została obliczona dla absolwentów zdających maturę po raz pierwszy, którzy przystąpili do wszystkich egzaminów obowiązkowych w terminie głównym i rozwiązywali arkusze standardowe.

Świadectwo dojrzałości otrzymało 82% zdających z województwa podlaskiego i 78% zdających z województwa warmińsko-mazurskiego. W kraju zdawalność wyniosła 80%. Wyniki egzaminu maturalnego w 2012 roku zarówno w województwie podlaskim, warmińsko-mazurskim jak i w kraju są wyższe niż w roku 2011.

Maturzyści, którzy nie zdali egzaminu wyłącznie z jednego przedmiotu w części ustnej albo w części pisemnej, a przystąpili do egzaminu ze wszystkich przedmiotów obowiązkowych, będą mieli możliwość poprawienia niezdanego egzaminu maturalnego w drugiej połowie sierpnia 2012 roku. Na terenie działania OKE w Łomży wszystkich uprawnionych do egzaminu w terminie poprawkowym jest 3 240 maturzystów (1 512 w województwie podlaskim i 1 728 w województwie warmińsko-mazurskim). Stanowi to 13% wszystkich przystępujących do egzaminu maturalnego w 2012 roku.

Tabela 4.1. Zdawalność egzaminu maturalnego

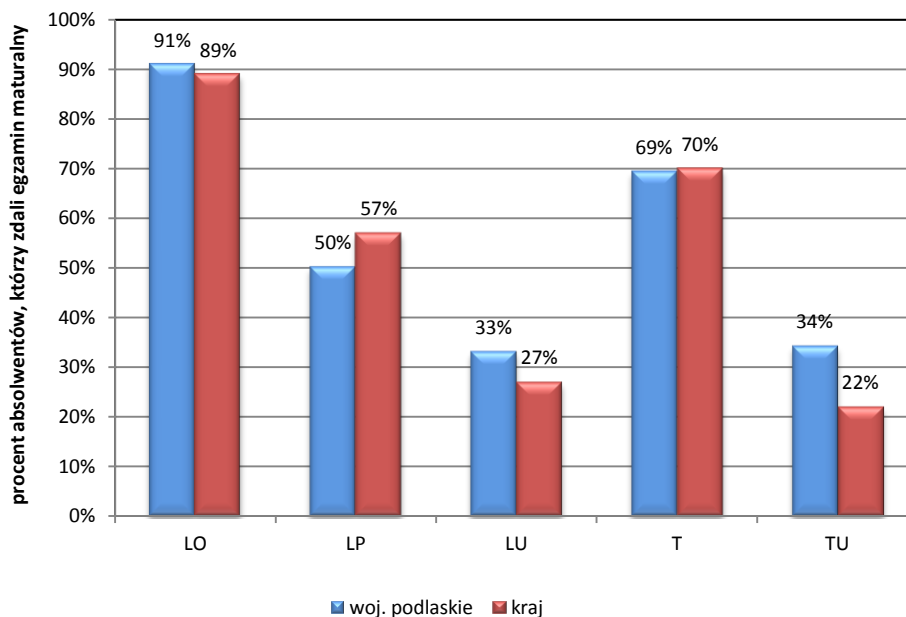
	Liczba absolwentów, którzy		Zdawalność
	przystąpili przynajmniej do jednego z egzaminów obowiązkowych	przystąpili do wszystkich egzaminów obowiązkowych	
Województwo podlaskie	12 401	12 204	82%
Województwo warmińsko-mazurskie	12 835	12 449	78%

Do wszystkich egzaminów obowiązkowych przystąpiło także 43 absolwentów piszących arkusze dostosowane: dla zdających słabowidzących (22 osoby), niewidomych (2 osoby) oraz dla zdających słabosłyszących i niesłyszących (19 osób). Świadectwo dojrzałości otrzymało 73% maturzystów słabowidzących, 50% niewidomych oraz 73% słabosłyszących i niesłyszących.

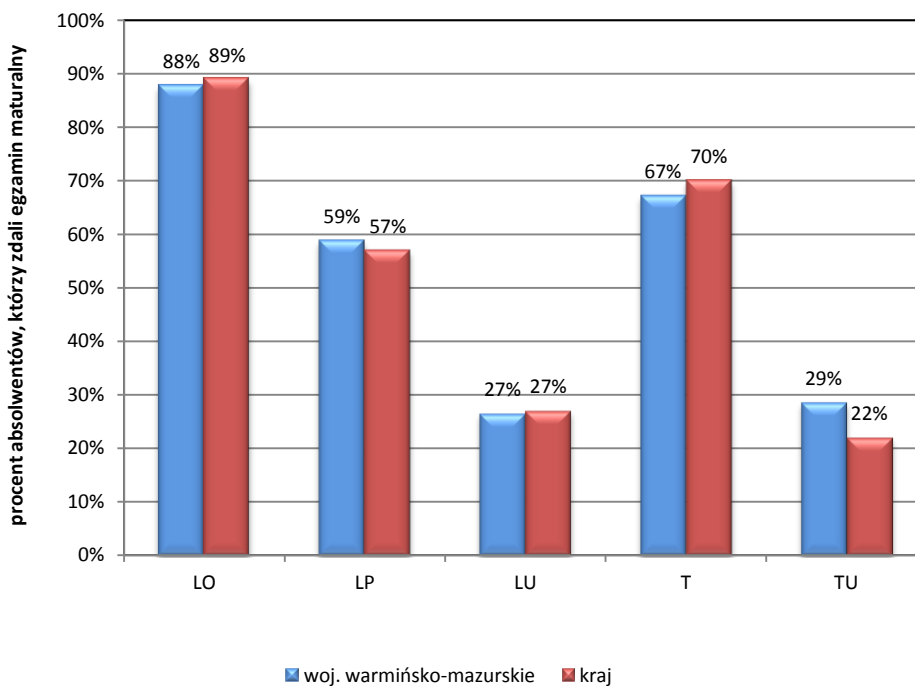
Na terenie OKE w Łomży absolwenci zdawali egzamin maturalny w 544 szkołach. W 30 z nich egzamin maturalny zdało 100% absolwentów. Liczba przystępujących do egzaminów w tych szkołach była różna – od 1 do 249 zdających. Placówki ze stuprocentową zdawalnością najczęściej zlokalizowane były w dużych ośrodkach miejskich (Białystok, Elbląg i Olsztyn), ale nie brakowało ich też w mniejszych miastach (Augustów, Braniewo, Biskupiec, Choroszcz, Czyżew, Elk, Giżycko, Gołdap, Kętrzyn, Łomża, Mrągowo, Suwałki, Tykocin, Węgorzewo). Kilka takich szkół znajdowało się na wsi (Dobrocin i Marianowo). W tych dwóch szkołach do egzaminu maturalnego przystąpiło i zdało go z sukcesem po 1 zdającym.

Tegoroczne wyniki egzaminu maturalnego pokazują utrzymywanie się różnic pomiędzy zdawalnością egzaminu w różnych typach szkół. Najwyższą zdawalność osiągnęli absolwenci liceów ogólnokształcących, a najniższą absolwenci liceów uzupełniających i techników uzupełniających.

Wykres 4.1. Zdawalność egzaminu maturalnego w poszczególnych typach szkół – województwo podlaskie

Wykres 4.2. Zdawalność egzaminu maturalnego w poszczególnych typach szkół – województwo warmińsko-mazurskie

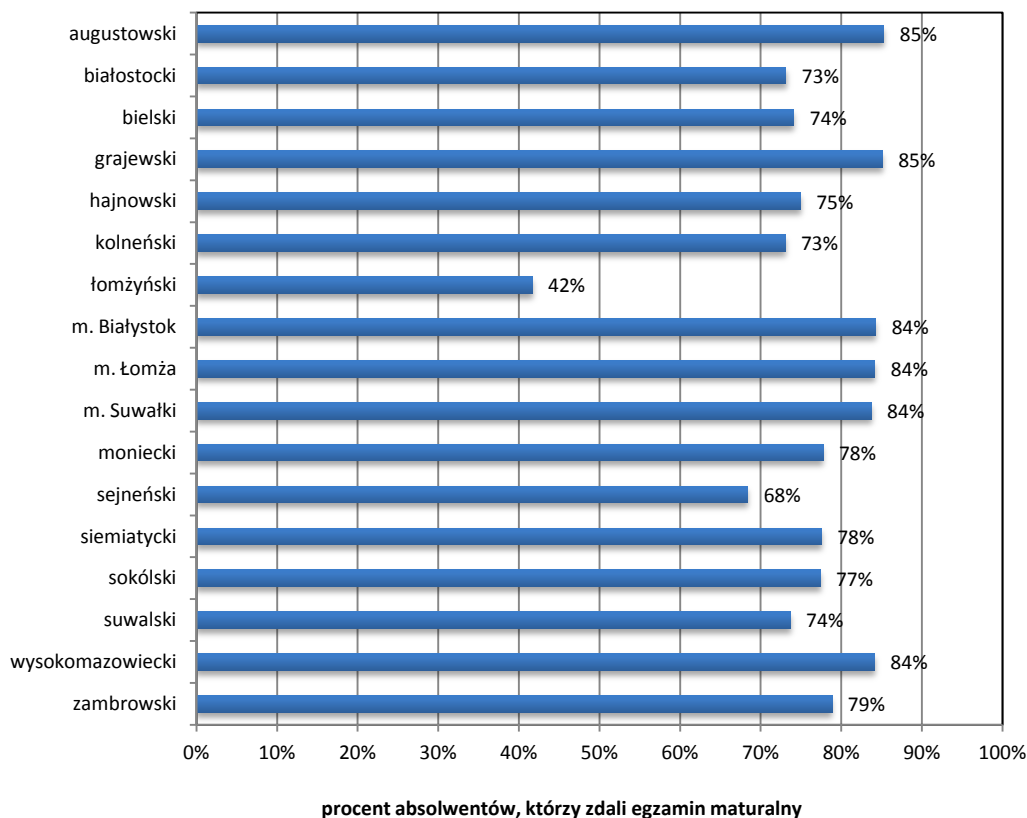

Porównując zdawalność egzaminu maturalnego w latach 2011 i 2012 w powiatach województwa podlaskiego i warmińsko-mazurskiego można zauważyć, że tylko w trzech powiatach (zambrowskim, lidzbarskim i olsztyńskim) wskaźnik ten nieznacznie spadł. W trzech powiatach (hajnowskim, sejneńskim i działdowskim pozostał na takim samym poziomie jak w roku ubiegłym. W pozostałych powiatach zdawalność egzaminu maturalnego w 2012 roku wzrosła o od 1 punktu procentowego (najmniejszy wzrost) do 21 punktu procentowego (najwyższy wzrost zanotowany w powiecie suwalskim).

Analizując wskaźnik zdawalności egzaminu maturalnego w poszczególnych powiatach województwa podlaskiego i warmińsko-mazurskiego należy brać pod uwagę liczbę przystępujących do matury, typ oraz rodzaj szkoły (szkoła dla młodzieży, szkoła dla dorosłych).

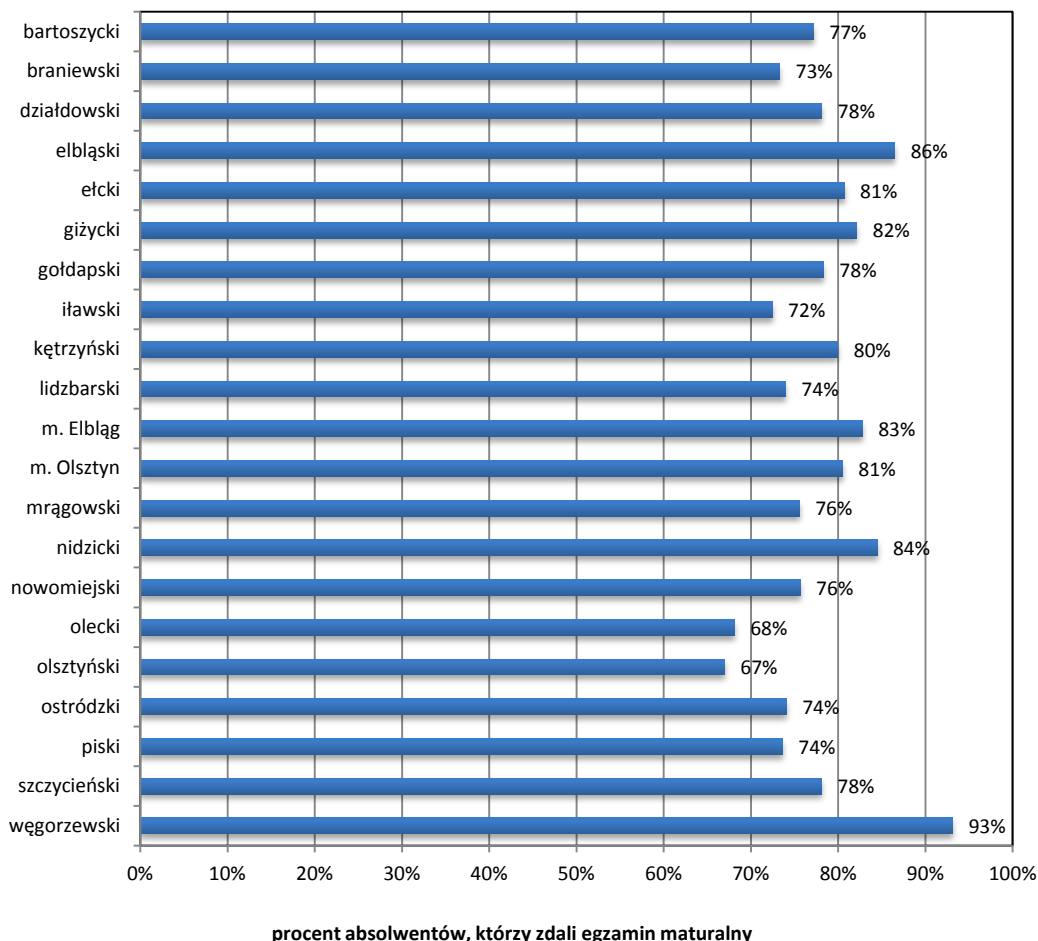
Największy procentowy udział zdających, którzy otrzymali świadectwa dojrzałości, osiągnięto w powiecie augustowskim (85%). W Białymstoku, w którym uczył się prawie co trzeci maturzysta z województwa podlaskiego, świadectwa otrzymało 84% absolwentów, tyle samo w Suwałkach i Łomży.

Wykres 4.3. Zdawalność egzaminu maturalnego w poszczególnych powiatach – województwo podlaskie

W województwie warmińsko-mazurskim największy procentowy udział zdających, którzy otrzymali świadectwa dojrzałości, osiągnięto w powiatach: węgorzewskim (93%), elbląskim (86%) i nidzickim (84%).

Wykres 4.4. Zdawalność egzaminu maturalnego w poszczególnych powiatach – województwo warmińsko-mazurskie

Obowiązkowy egzamin maturalny w 2012 r. w części ustnej absolwenci zdawali z: języka polskiego, języka mniejszości narodowej (absolwenci szkół lub oddziałów z nauczaniem języka danej mniejszości narodowej) oraz z wybranego języka obcego nowożytnego (po raz pierwszy z języka obcego bez określonego poziomu). Porównując wskaźnik zdawalności można zauważyć różnice pomiędzy wynikami w województwach oraz wynikach z poszczególnymi językami. Zdający języki mniejszości narodowych osiągnęli 100% zdawalność. Także wysoką zdawalność w obu województwach odnotowano z języka polskiego. Zdawalność egzaminu z poszczególnych języków obcych jest zróżnicowana: najwyższa z języka rosyjskiego w województwie podlaskim (99,3%), a najniższa z języka niemieckiego w województwie warmińsko-mazurskim (91,7%).

Tabela 4.2. Zdawalność egzaminów obowiązkowych w części ustnej

Przedmiot	Przystąpiło		Zdało		Zdawalność w %	
	województwo podlaskie	województwo warmińsko-mazurskie	województwo podlaskie	województwo warmińsko-mazurskie	województwo podlaskie	województwo warmińsko-mazurskie
Język polski	12 257	12 533	12 209	12 389	99,6	98,9
Języki mniejszości narodowych	286	32	286	32	100,0	100,0
Języki obce nowożytne						
Język angielski	10 523	10 386	10 262	9 746	97,5	93,8
Język francuski	20	19	20	18	100,0	94,7
Język hiszpański	10	6	10	6	100,0	100,0
Język niemiecki	365	1 663	348	1 525	95,3	91,7
Język rosyjski	1 366	534	1 356	511	99,3	95,7
Język włoski	3	9	3	8	100,0	88,9

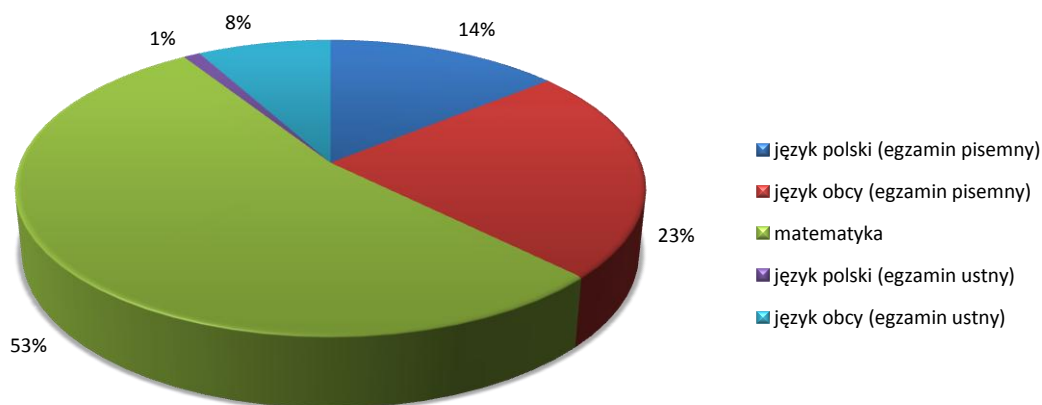
Tabela 4.3. Zdawalność egzaminów obowiązkowych z poszczególnych przedmiotów w części pisemnej

Przedmiot	Województwo podlaskie		Województwo warmińsko-mazurskie	
	przystąpiło	zdało w %	przystąpiło	zdało w %
Język polski	12 384	96	12 817	94
Język białoruski	254	100	–	–
Język litewski	32	100	–	–
Język ukraiński	–	–	32	100
Matematyka	12 350	85	12 784	83
Język angielski	10 576	93	10 483	93
Język francuski	21	100	19	95
Język hiszpański	10	100	6	100
Język niemiecki	370	95	1 676	96
Język rosyjski	1 368	95	532	85
Język włoski	3	100	9	100

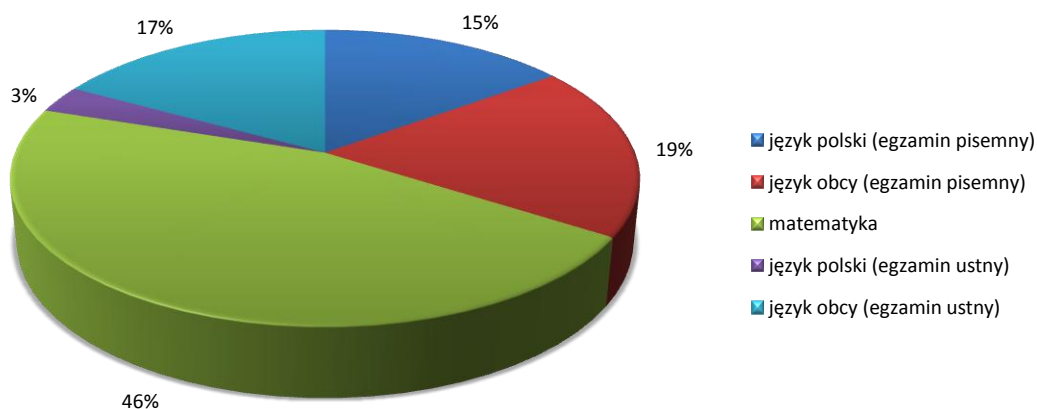
Najniższą zdawalność wśród przedmiotów obowiązkowych uzyskała matematyka. Jest to przedmiot, który w tym roku po raz trzeci był zdawany przez całą populację maturzystów. Zwraca uwagę zróżnicowanie odsetka sukcesów z matematyki w poszczególnych typach szkół. Matematykę zdało najwięcej absolwentów liceów ogólnokształcących i techników.

Najniższą zdawalność z tego przedmiotu uzyskali maturzyści liceów uzupełniających i techników uzupełniających.

Wykres 4.5. Udział procentowy niezdanych egzaminów z przedmiotów obowiązkowych – województwo podlaskie

Wykres 4.6. Udział procentowy niezdanych egzaminów z przedmiotów obowiązkowych – województwo warmińsko-mazurskie

4.2. ŚREDNIE WYNIKI EGZAMINU MATURALNEGO Z PRZEDMIOTÓW OBOWIĄZKOWYCH I DODATKOWYCH

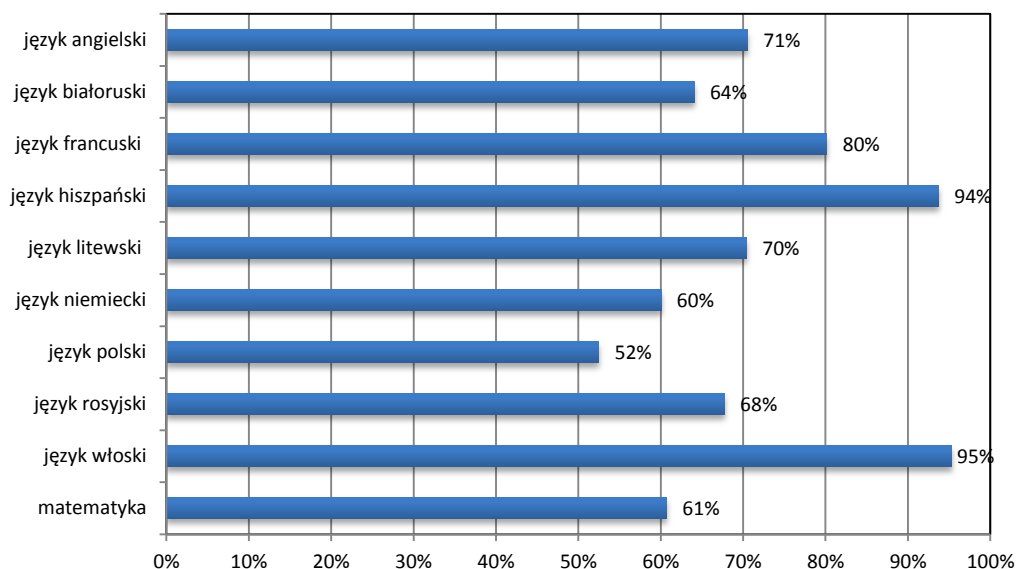
W poprzednim podrozdziale zaprezentowano wyniki dotyczące zdawalności egzaminu maturalnego oraz zdawalności egzaminów z poszczególnych przedmiotów obowiązkowych. Zdawalność egzaminu maturalnego jest parametrem, któremu nadaje się dużą wagę, ale o poziomie kształcenia świadczą także średnie wyniki uzyskane przez zdających z poszczególnych przedmiotów.

Szczegółowe wyniki z przedmiotów obowiązkowych (języka polskiego, matematyki i języka angielskiego) z opisem arkusza egzaminacyjnego, poziomem wykonania wszystkich zdań,

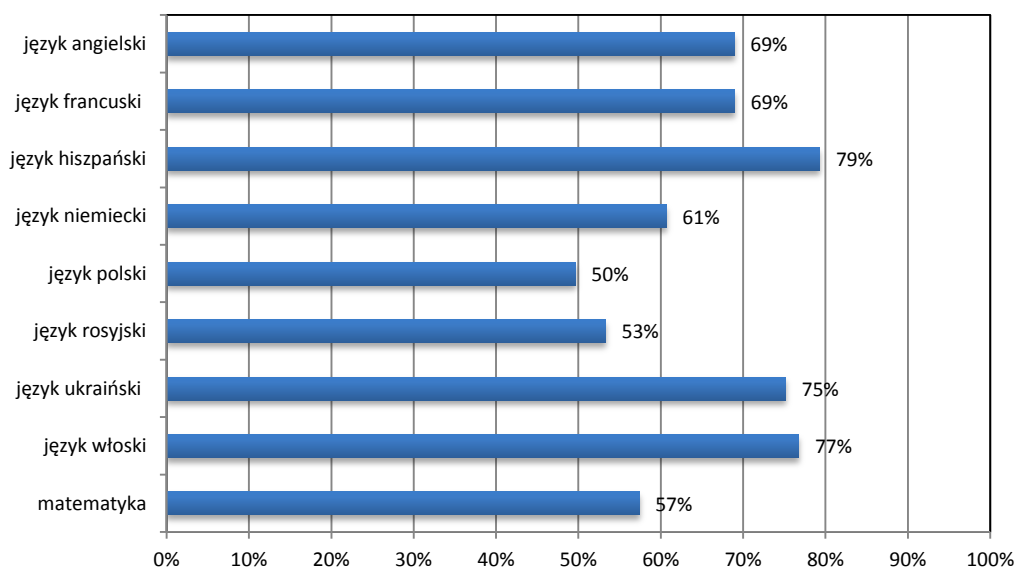
osiągnięciami znających, analizą statystyczną uwarunkowań wyniku ze względu na lokalizację oraz typ szkoły zawiera rozdział 5.

Wykresy 4.7.-4.10. prezentują średnie wyniki egzaminu maturalnego z przedmiotów obowiązkowych i dodatkowych. Ze względu na to, iż średnie wyniki (tzn. wyniki surowe) mogą podlegać corocznym wahaniom związanym z łatwością testu lub liczbą piszących, nie należy ich bezpośrednio porównywać. Należy również pamiętać, że niektóre przedmioty były zdawane przez kilka osób lub nawet pojedynczych absolwentów.

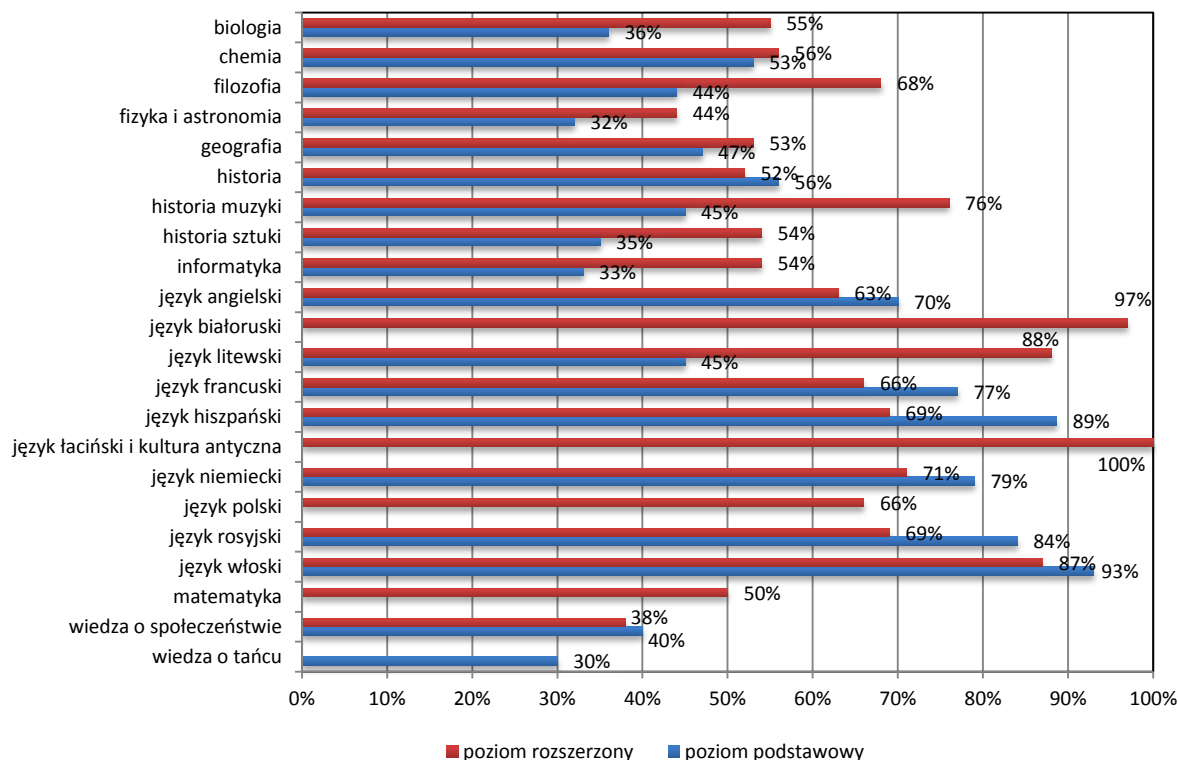
Wykres 4.7. Średni wynik (%) zdających egzamin pisemny z przedmiotów obowiązkowych – województwo podlaskie

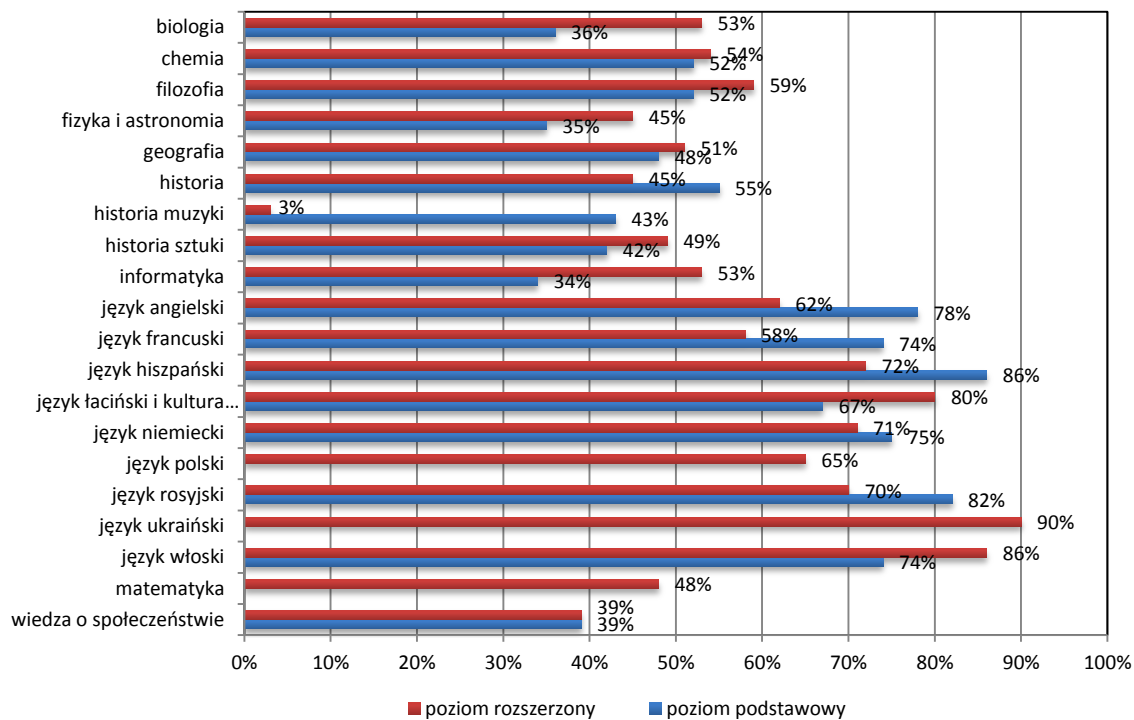
Wykres 4.8. Średni wynik (%) zdających egzamin pisemny z przedmiotów obowiązkowych – województwo warmińsko-mazurskie

Wykres 4.9. Średnie wyniki (%) zdających z przedmiotów dodatkowych z uwzględnieniem poziomu egzaminu – województwo podlaskie

Wykres 4.10. Średnie wyniki (%) zdających z przedmiotów dodatkowych z uwzględnieniem poziomu egzaminu – województwo warmińsko-mazurskie

5. WYNIKI EGZAMINU MATURALNEGO Z PRZEDMIOTÓW OBOWIĄZKOWYCH ZDAWANYCH W TERMINIE GŁÓWNYM

5.1. JĘZYK POLSKI (ARKUSZ MPO-P1_1P-122)

OPIS ARKUSZA

CHARAKTERYSTYKA CZĘŚCI I ARKUSZA

I część arkusza, badająca umiejętność rozumienia czytanego tekstu, zawierała wypowiedź Stanisława Bajtlika *Wikipedia, czyli jeszcze nigdy...*

Tekst ten ukazał się w 2009 roku w 45 numerze dodatku do *Tygodnika Powszechnego (Książki w Tygodniku)*. Jest poświęcony popularnej encyklopedii internetowej – *Wikipedii*.

Na początku swojej publikacji autor określa kontekst prowadzonych rozważań: objaśnia pochodzenie i sens pojęcia encyklopedia, sięga do XVI-wiecznej genezy tej formy wydawniczej. Publicysta przywołuje fakty świadczące o tym, że tworzenie encyklopedii jest przedsięwzięciem trudnym do realizacji. Stawia tezę, że jakość encyklopedii jest swoistym świadectwem czasów, w których powstała („każde społeczeństwo ma taką encyklopedię, na jaką je stać, jakiej potrzebuje i jaką jest w stanie stworzyć, ale też na jaką pozwalają warunki”).

W rozwinięciu wypowiedzi Stanisław Bajtlik przedstawia okoliczności powstania współczesnej encyklopedii internetowej – *Wikipedii* i określa sposób tworzenia zawartych w niej haseł. W przekonaniu autora *Wikipedia* jest przykładem wykorzystania potencjału tkwiącego w społeczności użytkowników Internetu. Potencjał ten tworzy m.in. wiedza internautów niezbędna do zredagowania hasła encyklopedycznego, drzemiąca w ludziach potrzeba działania, entuzjazm, bezinteresowność, zaangażowanie, zdolność do współpracy. Dzięki wykorzystaniu tego potencjału, w stosunkowo krótkim czasie i przy relatywnie niewielkich kosztach, udało się stworzyć wielojęzyczną encyklopedię o zasobach znacznie większych niż te, które charakteryzują tradycyjne encyklopedie. Autor podkreśla wyjątkowość *Wikipedii*, która wynika z demokratycznego sposobu tworzenia i korzystania z niej (każdy może ją współtworzyć i każdy może z niej korzystać).

Tekst Stanisława Bajtlika ma wysokie walory poznawcze: przedstawia i systematyzuje wiedzę na temat bardzo popularnego wśród użytkowników Internetu narzędzia, jakim jest *Wikipedia*.

Zamieszczony w arkuszu tekst jest uporządkowany (określony został kontekst wypowiedzi, zdefiniowano kluczowe pojęcia, przedstawiono cechy omawianego zjawiska, jego zalety i wady, sformułowano wnioski, wyrażane sądy ilustrowano przykładami) i na ogół spójny. Stanisław Bajtlik posługuje się kontrastem: zestawia dawne encyklopedie z encyklopedią współczesną, podkreśla różnice między twórcami dawnych encyklopedii a „encyklopedystami XXI wieku”, przedstawia zalety i wady *Wikipedii*.

Tekst *Wikipedia, czyli jeszcze nigdy...* jest komunikatywny, pisany swobodnym stylem (czasem zbliżonym do popularnonaukowego, a czasem do potocznego). Autor stara się obiektywizować swoją wypowiedź, ale nie unika wartościowania i wyrażania subiektywnych sądów.

Do tekstu Stanisława Bajtlika *Wikipedia, czyli jeszcze nigdy...* dołączono 14 zadań sprawdzających rozumienie tego tekstu na poziomie znaczeń, poziomie komunikacji i poziomie struktury.

Tabela 5.1. Opis części I arkusza egzaminacyjnego MPO-P1_1P-122

Zadanie	Charakterystyka zadania	Liczba punktów	Rozwiązywalność
1	Bada rozumienie poziomu znaczeń dosłownych tekstu publicystycznego. Sprawdza umiejętność odczytania sensu fragmentu tekstu (dwóch akapitów) . Wymaga odtworzenia informacji.	1	64%
2	Bada rozumienie tekstu publicystycznego na poziomie komunikacji. Sprawdza umiejętność rozumienia funkcjonalności środków językowych (funkcji zastosowanych w tekście liczb) . Wymaga przetworzenia informacji.	1	63%
3	Bada rozumienie tekstu publicystycznego na poziomie znaczeń. Sprawdza umiejętność odczytania sensu części tekstu . Wymaga wyszukania informacji i uporządkowania ich według kryterium wskazanego w zadaniu (przetworzenia informacji).	1	59%
4	Bada rozumienie tekstu publicystycznego na poziomie struktury. Sprawdza umiejętność rozpoznawania typu akapitu i określenia funkcji tego akapitu w tekście (tranzycji) . Wymaga przetworzenia informacji.	1	14%
5	Bada rozumienie poziomu znaczeń i poziomu struktury tekstu. Sprawdza umiejętność odczytywania znaczeń dosłownych tekstu (odtworzenia informacji sformułowanych wprost) i rozpoznawania użytych w tekście argumentów . Wymaga odtworzenia informacji.	1	49%
6	Bada rozumienie poziomu komunikacji tekstu. Sprawdza umiejętność rozpoznawania środków językowych i określenia ich funkcji . Wymaga przetworzenia informacji.	2	42%
7	Bada rozumienie poziomu znaczeń i poziomu struktury. Sprawdza umiejętność odczytywania informacji sformułowanych wprost i wskazywania kontrargumentów . Wymaga odtworzenia informacji sformułowanych wprost i przetworzenia informacji.	2	73%
8	Bada rozumienie poziomu struktury tekstu publicystycznego. Sprawdza umiejętność rozpoznawania w tekście przykładu i określenia funkcji tego przykładu . Wymaga przetworzenia informacji.	1	44%
9	Bada rozumienie poziomu znaczeń tekstu. Sprawdza umiejętność odczytania sensu akapitu . Polega na odtworzeniu informacji.	1	94%
10	Bada rozumienie poziomu komunikacji tekstu publicystycznego. Sprawdza umiejętność dostrzegania cech stylistycznych tekstu . Wymaga przetworzenia informacji.	1	75%
11	Bada rozumienie poziomu komunikacji tekstu publicystycznego. Sprawdza umiejętność rozpoznawania i rozumienia funkcjonalności metafory zastosowanej w tekście . Wymaga przetworzenia informacji zawartych w tekście.	2	32%
12	Bada rozumienie poziomu struktury tekstu. Sprawdza umiejętność rozpoznania kompozycji tekstu (wskazania akapitów tworzących części tekstu) . Wymaga przetworzenia informacji zawartych w tekście.	2	64%
13	Bada rozumienie poziomu struktury tekstu. Sprawdza umiejętność określania rodzajów związków logicznych . Wymaga przetworzenia informacji.	2	79%
14	Bada rozumienie poziomu znaczeń tekstu publicystycznego. Sprawdza umiejętność odróżniania informacji od opinii . Wymaga przetworzenia informacji.	2	14%

CHARAKTERYSTYKA CZĘŚCI II ARKUSZA (PISANIE WYPRACOWANIA)

Część II arkusza zawiera dwa zadania otwarte rozszerzonej odpowiedzi, które badają umiejętność pisania wypracowania w związku z tekstem literackim zamieszczonym w arkuszu. Zdający wybiera i realizuje jedno z zadań. Realizacja zadania (wypracowanie) powinna być nie krótsza niż około 250 słów (dwie strony).

Temat 1. zamieszczony w arkuszu maturalnym w 2012 roku brzmiał: *Wyjaśnij symbolikę lewej i prawej strony oraz jej znaczenie dla wymowy utworu, analizując przytoczony fragment III części „Dziadów” Adama Mickiewicza. Zwróć uwagę na postać Nowosilcowa i postawy innych bohaterów wobec niego.*

Rozwiązanie problemu zawartego w temacie wymagało od zdających rozpoznania fragmentu utworu dramatycznego (określenia charakteru przywołanej sceny, dostrzeżenia istniejących pomiędzy postaciami literackimi podziałów). Maturzyści powinni przedstawić i scharakteryzować występujące we fragmencie postacie literackie oraz określić przyjęte przez nie postawy. Pełne rozwiązanie problemu wymagało dostrzeżenia symbolicznego charakteru fragmentu utworu literackiego: określenia symboliki lewej i prawej strony (szatan – Bóg, zło – dobro, carat – idee demokratyczne, zniewolenie – pragnienie wolności), określenia znaczenia symboliki lewej i prawej strony dla wymowy utworu (scena służy ocenie wileńskiego środowiska, wpisuje zachowania i postawy charakterystyczne dla konkretnej sytuacji historycznej w uniwersalną walkę dobra ze złem, uzupełnia koncepcję historiozoficzną przedstawioną w scenie widzenia księdza Piotra, zapowiada przyszły triumf Boskiej sprawiedliwości); dostrzeżenia, że symbolika lewej i prawej strony pozwala na odczytanie utworu w różnych kontekstach.

Napisanie wypracowania na temat 1. wymagało od zdających podjęcia czynności analizowania (dosłownej i symbolicznej warstwy utworu literackiego – głównie na poziomie idei), charakteryzowania (postaci), porównywania (postaw), wnioskowania, podsumowywania.

Wypracowanie maturzyści powinni napisać w związku z fragmentem aktu I, sceny VIII, III części *Dziadów* Adama Mickiewicza i w odniesieniu do różnorodnych kontekstów (macierzystego, biblijnego, etycznego, idei romantycznych, historiozoficznego, biograficznego, historycznoliterackiego, kulturowego).

Temat 2. zamieszczony w arkuszu maturalnym brzmiał: *Porównaj postawy życiowe Izabeli Łęckiej i Joanny Podborskiej ukazane w podanych fragmentach „Lalki” Bolesława Prusa i „Ludzi bezdomnych” Stefana Żeromskiego. Odwołując się do znajomości utworów, zwróć uwagę na okoliczności, które miały wpływ na ukształtowanie osobowości bohaterek.*

Rozwiązanie problemu zawartego w temacie wymagało od zdających przedstawienia bohaterek literackich i dostrzeżenia kontrastu jako zasady zestawienia tych bohaterek; scharakteryzowania i porównania przyjętych przez nie postaw życiowych. Maturzyści powinni także określić okoliczności kształtujące osobowości bohaterek (pochodzenie społeczne, status materialny, doświadczenia życiowe) i zbudować wniosek końcowy wynikający z prowadzonych w pracy rozważań.

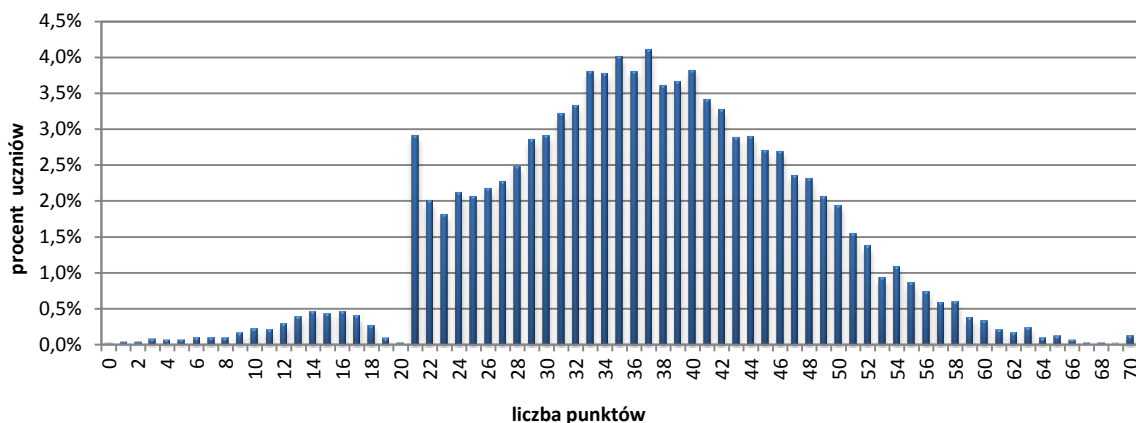
Napisanie wypracowania na temat 2. wymagało od zdających podjęcia czynności analizowania (głównie na poziomie idei); charakteryzowania (postaci i postaw), porównywania, wnioskowania, podsumowywania.

Wypracowanie maturzyści powinni napisać w związku z fragmentem powieści Bolesława Prusa *Lalka* i fragmentem powieści Stefana Żeromskiego *Ludzie bezdomni* (fragment pamiętnika Joanny Podborskiej). Do pełnej realizacji tematu niezbędna była znajomość treści obydwu powieści.

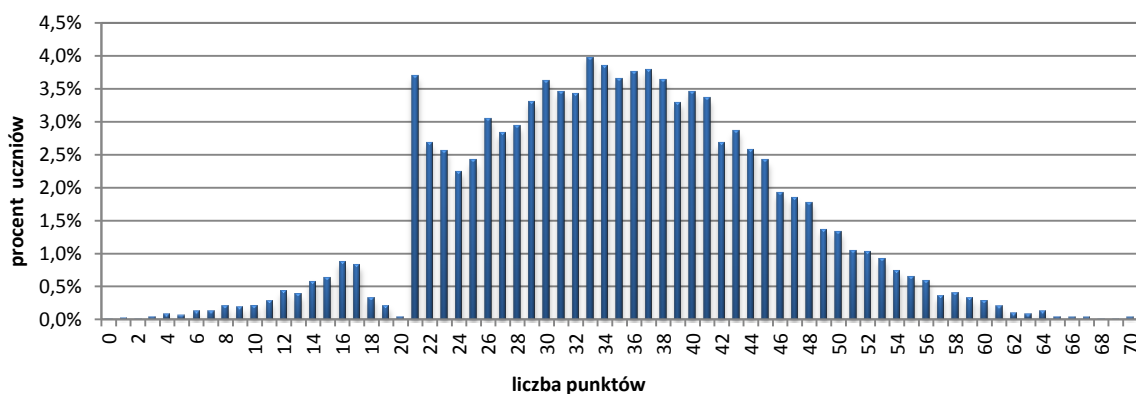
Tabela 5.2. Miary opisujące wyniki egzaminu maturalnego z języka polskiego

Rodzaj wskaźnika	Wartość wskaźnika			
	woj. podlaskie		woj. warmińsko-mazurskie	
	pkt	%	pkt	%
Liczebność	12 384		12 817	
Wynik średni	36,7	52	34,8	50
Wynik najniższy	0	0	0	0
Wynik najwyższy	70	100	70	100
Mediana	37,0	52,9	35,0	50,0
Modalna	37	53	33	47
Odchylenie standardowe	10,47	15,0	10,42	14,9

Wykres 5.1. Rozkład wyników egzaminu maturalnego z języka polskiego – województwo podlaskie

Wykres 5.2. Rozkład wyników egzaminu maturalnego z języka polskiego – województwo warmińsko-mazurskie

Wykres 5.3. Rozkład wyników egzaminu maturalnego z języka polskiego z uwzględnieniem typu szkoły – województwo podlaskie

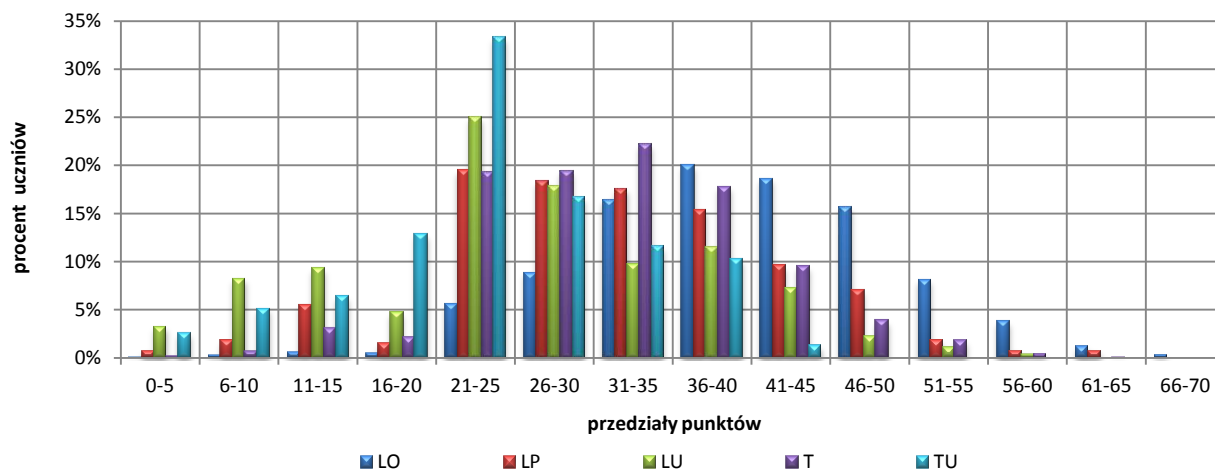

Tabela 5.3. Miary opisujące wyniki egzaminu maturalnego z języka polskiego z uwzględnieniem typu szkoły – województwo podlaskie

Rodzaj wskaźnika	Typ szkoły									
	LO		LP		LU		T		TU	
	pkt	%	pkt	%	pkt	%	pkt	%	pkt	%
Liczebność	7 802		273		280		3 951		78	
Wynik średni	40,0	57	31,5	45	25,7	37	31,8	45	23,7	34
Wynik najniższy	0	0	5	7	1	1	1	1	2	3
Wynik najwyższy	70	100	64	91	58	83	63	90	44	63
Mediana	40,0	57,1	31,0	44,3	25,0	35,7	32,0	45,7	23,5	33,6
Modalna	39	56	21	30	21	30	21	30	21	30
Odchylenie standardowe	9,74	13,9	10,69	15,3	11,28	16,1	8,89	12,7	8,75	12,5

Wykres 5.4. Rozkład wyników egzaminu maturalnego z języka polskiego z uwzględnieniem typu szkoły – województwo warmińsko-mazurskie

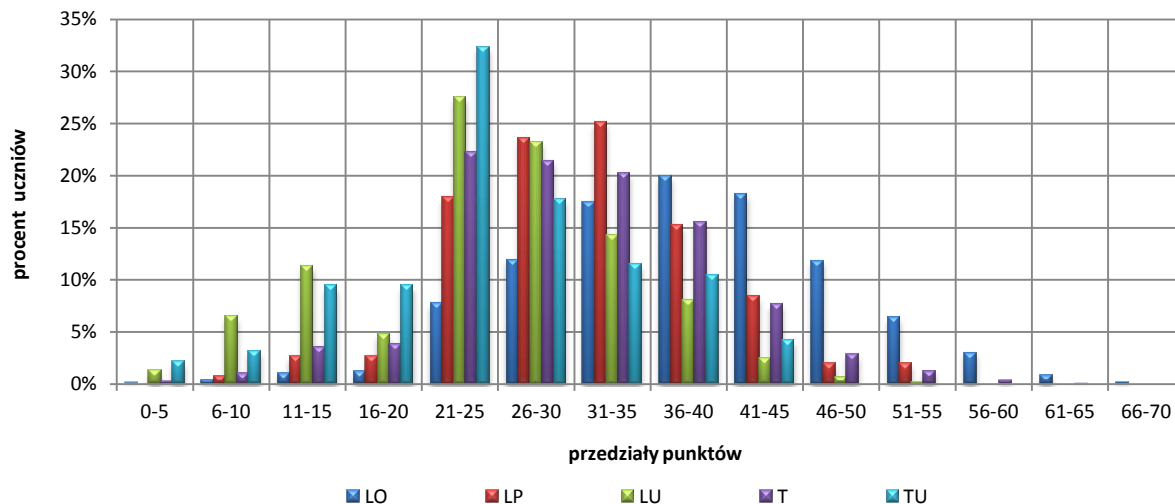

Tabela 5.4. Miary opisujące wyniki egzaminu maturalnego z języka polskiego z uwzględnieniem typu szkoły – województwo warmińsko-mazurskie

Rodzaj wskaźnika	Typ szkoły									
	LO		LP		LU		T		TU	
	pkt	%	pkt	%	pkt	%	pkt	%	pkt	%
Liczebność	7 823		263		462		4 173		96	
Wynik średni	38,0	54	31,1	44	24,8	35	30,3	43	24,8	35
Wynik najniższy	1	1	6	9	1	1	0	0	4	6
Wynik najwyższy	70	100	55	79	53	76	64	91	43	61
Mediana	38,0	54,3	31,0	44,3	25,0	35,7	30,0	42,9	24,0	34,3
Modalna	37	53	29	41	21	30	21	30	21	30
Odchylenie standardowe	9,97	14,2	8,35	11,9	9,13	13,0	8,84	12,6	8,97	12,8

Wykres 5.5. Rozkład wyników egzaminu maturalnego z języka polskiego z uwzględnieniem wielkości miejscowości – województwo podlaskie

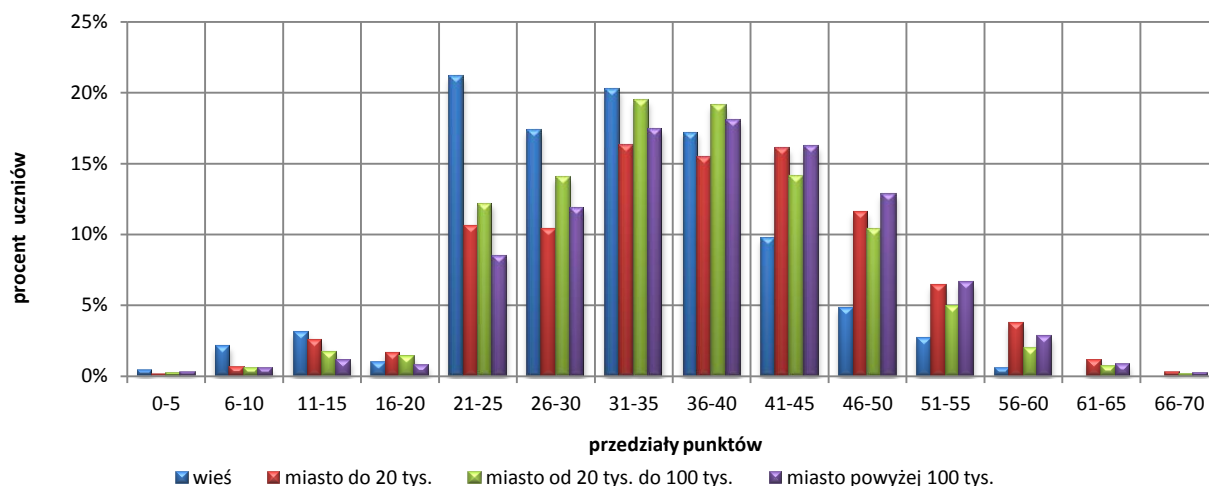

Tabela 5.5. Miary opisujące wyniki egzaminu maturalnego z języka polskiego z uwzględnieniem wielkości miejscowości – województwo podlaskie

Rodzaj wskaźnika	Lokalizacja							
	wieś		miasto do 20 tys. mieszkańców		miasto od 20 do 100 tys. mieszkańców		miasto pow. 100 tys. mieszkańców	
	pkt	%	pkt	%	pkt	%	pkt	%
Liczebność	525		2 489		4 742		4 628	
Wynik średni	31,7	45	37,3	53	35,9	51	37,9	54
Wynik najniższy	3	4	3	4	1	1	0	0
Wynik najwyższy	60	86	70	100	70	100	70	100
Mediana	32,0	45,7	38,0	54,3	36,0	51,4	38,0	54,3
Modalna	33	47	38	54	35	50	37	53
Odchylenie standardowe	9,58	13,7	11,08	15,8	10,26	14,7	10,19	14,6

Wykres 5.6. Rozkład wyników egzaminu maturalnego z języka polskiego z uwzględnieniem wielkości miejscowości – województwo warmińsko-mazurskie

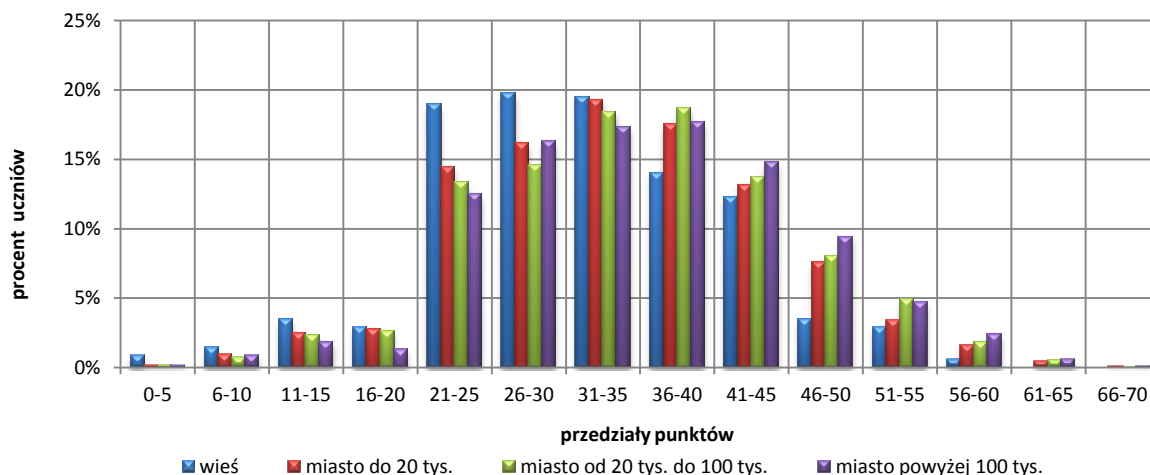
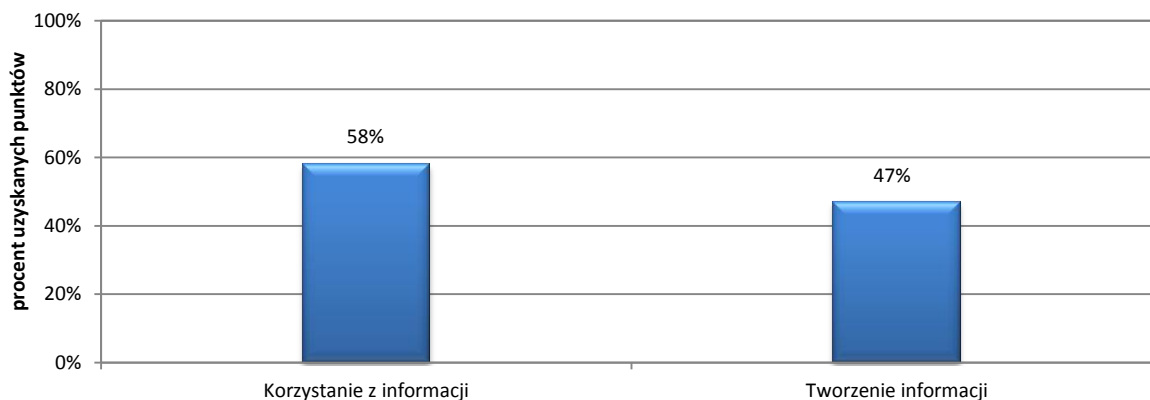

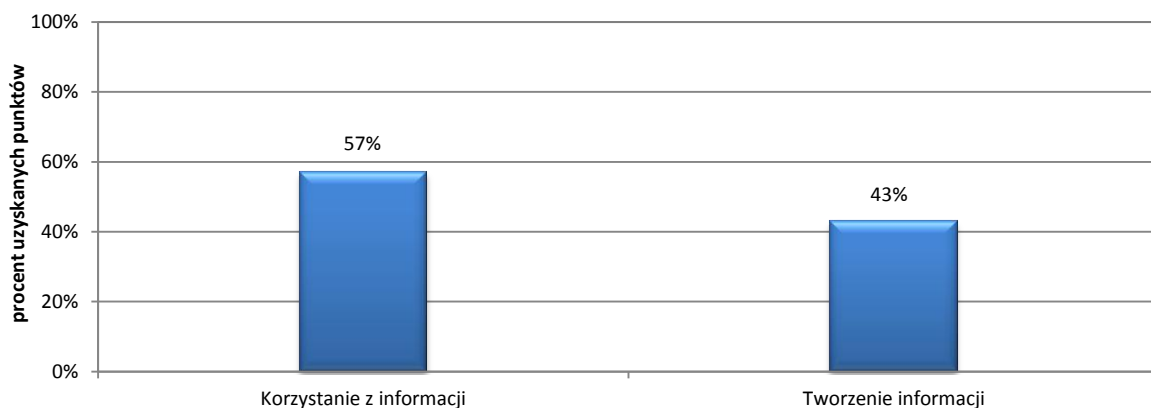
Tabela 5.6. Miary opisujące wyniki egzaminu maturalnego z języka polskiego z uwzględnieniem wielkości miejscowości – województwo warmińsko-mazurskie

Rodzaj wskaźnika	Lokalizacja							
	wieś		miasto do 20 tys. mieszkańców		miasto od 20 do 100 tys. mieszkańców		miasto pow. 100 tys. mieszkańców	
	pkt	%	pkt	%	pkt	%	pkt	%
Liczebność	349		3 710		4 777		3 981	
Wynik średni	31,4	45	34,0	49	34,9	50	35,6	51
Wynik najniższy	3	4	1	1	1	1	0	0
Wynik najwyższy	59	84	70	100	70	100	70	100
Mediana	31,0	44,3	34,0	48,6	35,0	50,0	35,0	50,0
Modalna	21	30	33	47	33	47	37	53
Odchylenie standardowe	10,00	14,3	10,29	14,7	10,48	15,0	10,42	14,9

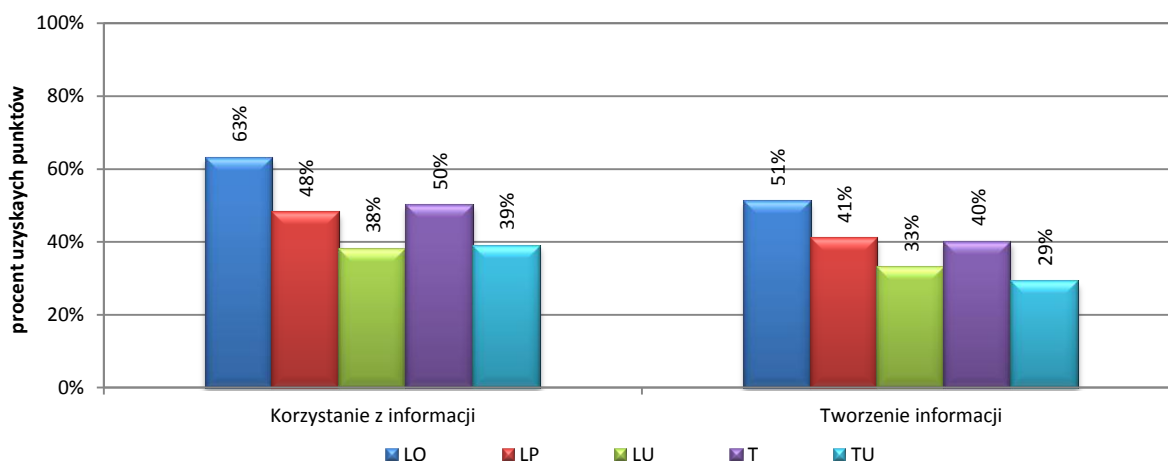
Wykres 5.7. Osiągnięcia zdających w poszczególnych obszarach umiejętności z języka polskiego – województwo podlaskie

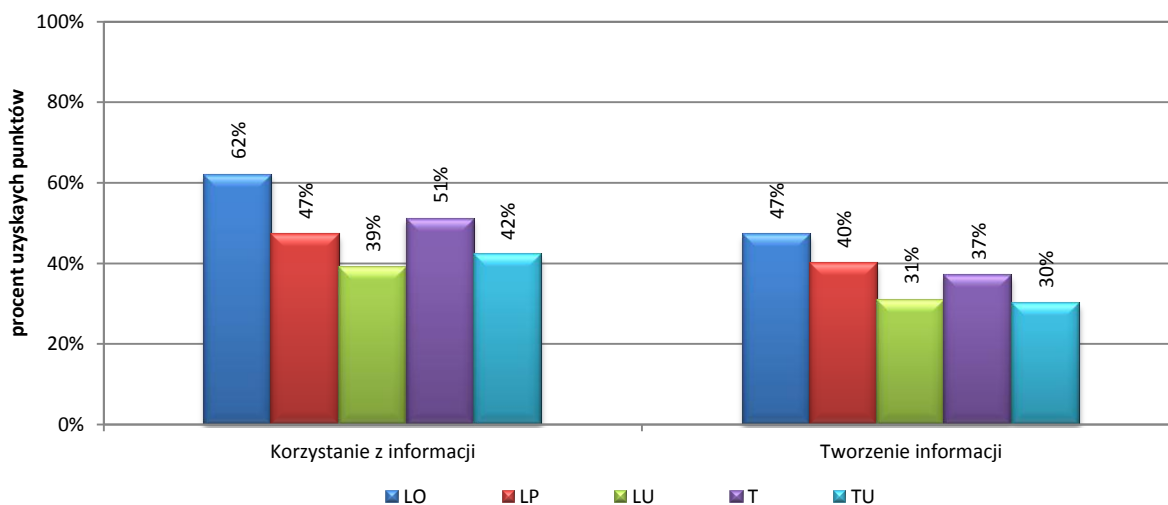
Wykres 5.8. Osiągnięcia zdających w poszczególnych obszarach umiejętności z języka polskiego – województwo warmińsko-mazurskie

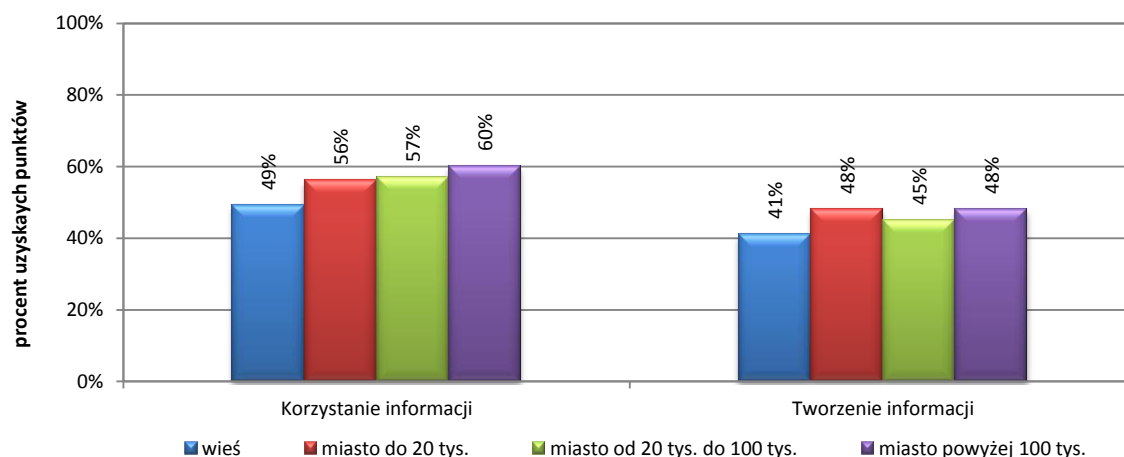
Wykres 5.9. Osiągnięcia zdających w poszczególnych obszarach umiejętności z języka polskiego z uwzględnieniem typu szkoły – województwo podlaskie

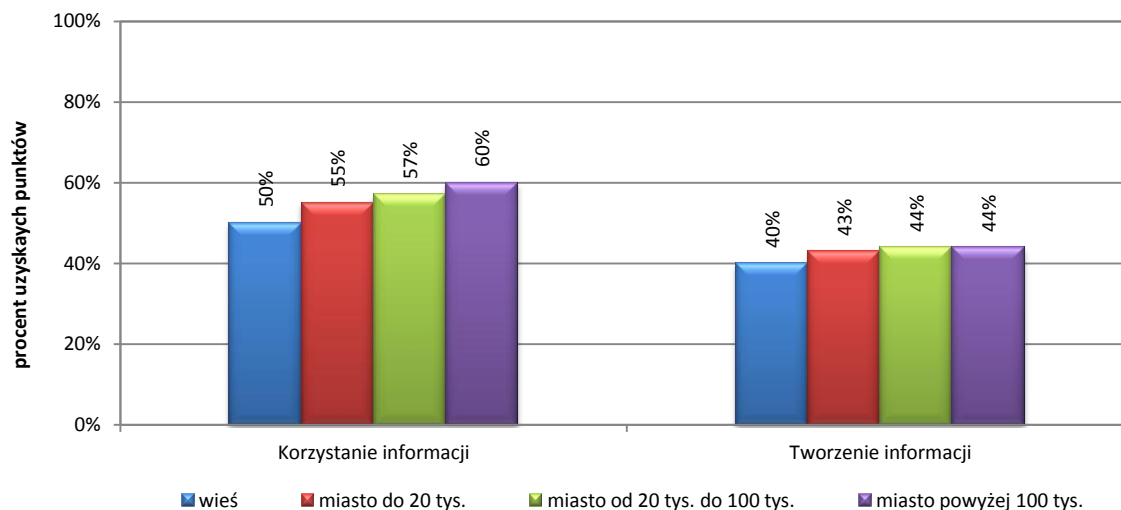
Wykres 5.10. Osiągnięcia zdających w poszczególnych obszarach umiejętności z języka polskiego z uwzględnieniem typu szkoły – województwo warmińsko-mazurskie

Wykres 5.11. Osiągnięcia zdających w poszczególnych obszarach umiejętności z języka polskiego z uwzględnieniem wielkości miejscowości – województwo podlaskie

Wykres 5.12. Osiągnięcia zdających w poszczególnych obszarach umiejętności z języka polskiego z uwzględnieniem wielkości miejscowości – województwo warmińsko-mazurskie

Wykres 5.13. Poziom wykonania zadań z języka polskiego (część I – rozumienie czytanego tekstu) – województwo podlaskie

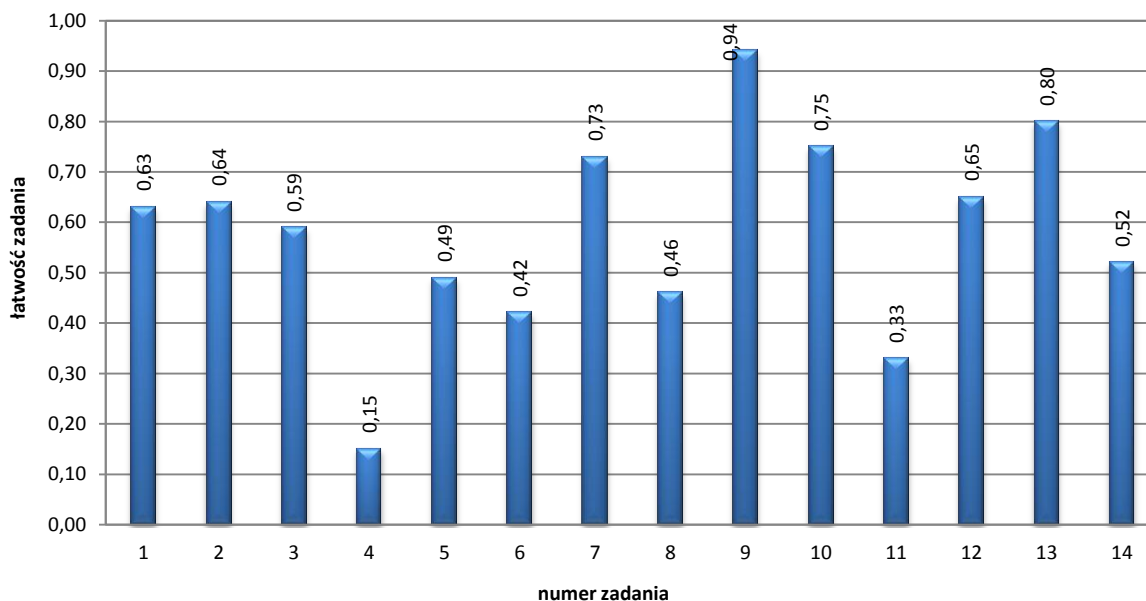
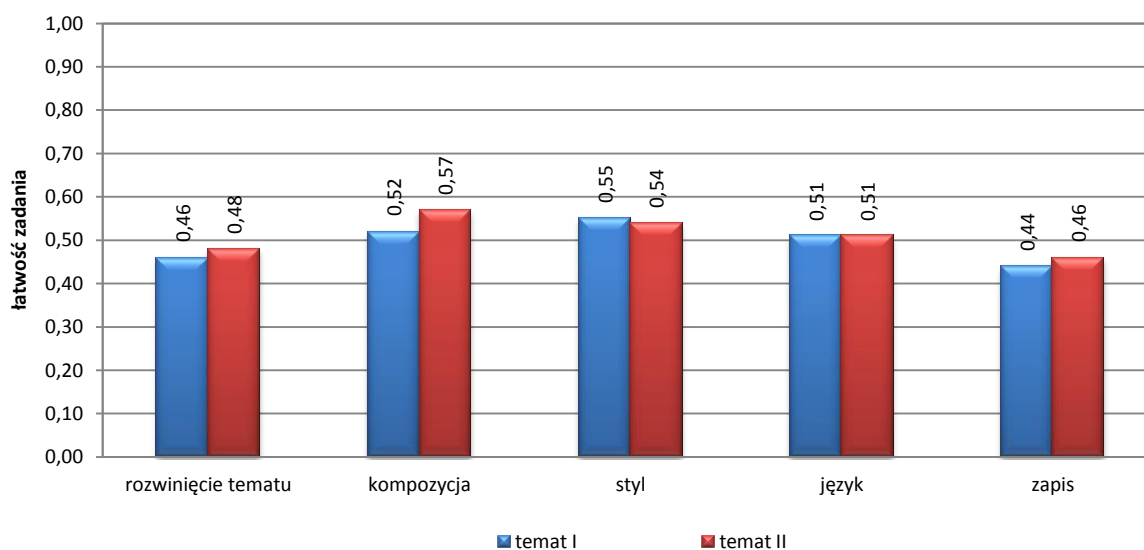

Tabela 5.7. Poziom wykonania zadań z języka polskiego (część I – rozumienie czytanego tekstu) – województwo podlaskie

Wskaźnik łatwości	0-0,19	0,20-0,49	0,50-0,69	0,70-0,89	0,90-1,00
Interpretacja zadania	bardzo trudne	trudne	umiarkowanie trudne	łatwe	bardzo łatwe
Numer zadania	4	5, 6, 8, 11	1, 2, 3, 12, 14	7, 10, 13	9
Liczba zadań	1	4	5	3	1
Liczba punktów	1	6	7	5	1

Wykres 5.14. Poziom wykonania zadań z języka polskiego (część II – wypracowanie) – województwo podlaskie

Wykres 5.15. Poziom wykonania zadań z języka polskiego (część I – rozumienie czytanego tekstu) – województwo warmińsko-mazurskie

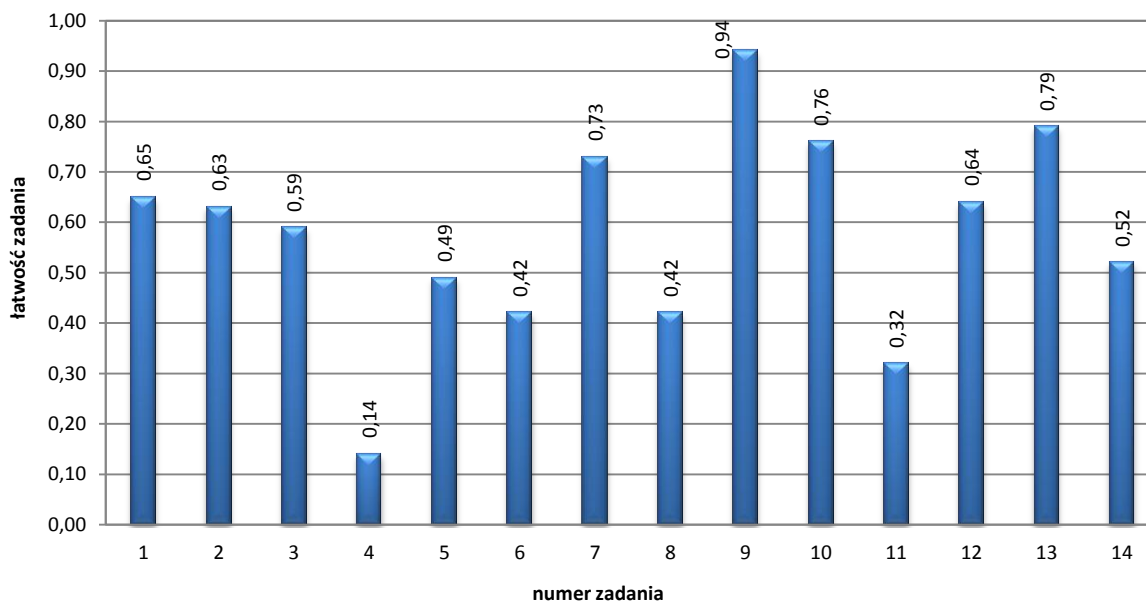
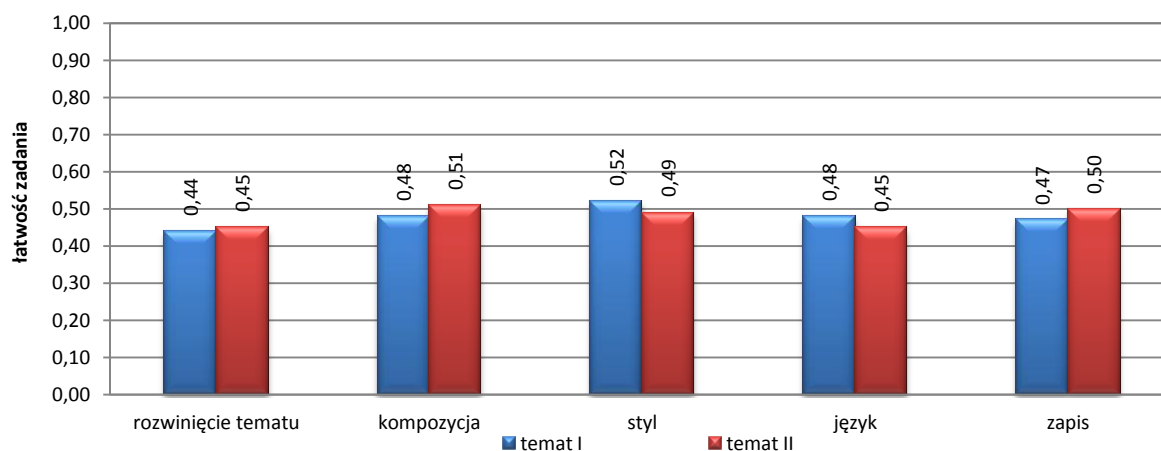

Tabela 5.8. Poziom wykonania zadań z języka polskiego (część I – rozumienie czytanego tekstu) – województwo warmińsko-mazurskie

Łatwość zadania	0-0,19	0,20-0,49	0,50-0,69	0,70-0,89	0,90-1,00
Interpretacja zadania	bardzo trudne	trudne	umiarkowanie trudne	łatwe	bardzo łatwe
Numer zadania	4	5, 6, 8, 11	1, 2, 3, 12, 14	7, 10, 13	9
Liczba zadań	1	4	5	3	1
Liczba punktów	1	6	7	5	1

Wykres 5.16. Poziom wykonania zadań z języka polskiego (część II – wypracowanie) – województwo warmińsko-mazurskie

OPIS UMIEJĘTNOŚCI ZDAJĄCYCH ZWIĄZANYCH Z ROZUMIENIEM CZYTANEGO TEKSTU

Maturzyści zdający egzamin maturalny w maju 2012 roku w większości potrafili odczytać tekst publicystyczny na poziomie znaczeń i struktury. Nie mieli trudności z odczytaniem informacji wyrażonych wprost, z odczytaniem sensu fragmentu tekstu (jednego akapitu lub kilku akapitów). Na ogół poprawnie określali zależności logiczne istniejące w tekście i potrafili określić funkcje argumentów w nim użytych, ale jednocześnie problem sprawiało im wskazanie funkcji przykładów.

Duże trudności maturzyści mieli z rozwiązaniem zadań badających rozumienie tekstu na poziomie komunikacji. Wyniki egzaminu świadczą, że maturzyści w większości nie potrafili rozpoznać środków językowych użytych w tekście i nie umieli poprawnie określić ich funkcji. Dla wielu z nich problem stanowiło rozpoznanie subiektywnego charakteru tekstu, wskazanie fragmentu, w którym ten charakter się przejawiał oraz dostrzeżenie cech świadczących o podobieństwie lub różnicowaniu elementów tekstu.

O ile zdający radzili sobie dobrze z odtwarzaniem informacji zawartych w tekście, to mieli trudności z ich przetwarzaniem. Maturzyści dosyć sprawnie rozwiązali zadania zamknięte, a znacznie gorzej zadania otwarte krótkiej odpowiedzi.

Charakter odpowiedzi maturzystów świadczy, że wielu z nich nie zna reguł poprawnego rozumowania i uzasadniania twierdzeń. Odpowiedzi wskazują, że wielu maturzystów nie traktuje poleceń jako tekstów, do których należy odnieść się analitycznie. Dokonywany przez nich odbiór treści zadań był często pobieżny i intuicyjny.

Maturzyści mieli dość duże trudności związane z budowaniem krótkich, jasnych, zwięzłych tekstów. Często formułowali odpowiedzi niepowiązane gramatycznie z poleceniami, pozbawione środków językowych wskazujących na relacje wynikania, niepoprawne pod względem składniowym. Jeśli odpowiedzi nie były parafrazami fragmentów tekstu publicystycznego, to nierzadko pojawiały się w nich wyrazy i związki wyrazowe puste znaczeniowo, chociażby w postaci tautologicznych sformułowań będących powtórzeniem treści poleceń. Formułując odpowiedzi, zdający często stosowali skróty myślowe, używali wyrazów o zbyt dużym zakresie znaczeniowym, a przy tym nieumiejętnie wykorzystywali równoważniki zdań, budując wypowiedzenia niejednoznaczne pod względem treści.

Oceniając umiejętności maturzystów w zakresie rozwiązań zadań związanych z tekstem publicystycznym, należy pamiętać, że odpowiedzi zdających w tej części egzaminu nie są oceniane pod względem stylistycznym, językowym i poprawności zapisu.

Przyczyny typowych błędów popełnionych przez zdających związanych z **zakłóceniami komunikatywności**:

- stosowanie skrótów myślowych,
- udzielanie odpowiedzi tautologicznych,
- nieuzasadnione używanie wypowiedzeń eliptycznych,
- budowanie wypowiedzeń wieloznacznych,
- używanie słowa (terminu) w różnych znaczeniach w obrębie tej samej wypowiedzi,
- nieumiejętne posługiwanie się równoważnikami zdań,
- używanie formy mianownikowej, zamiast form przypadków zależnych,
- nieużywanie środków językowych służących określaniu relacji wynikania,
- udzielanie odpowiedzi bez gramatycznego powiązania jej z treścią zadania,
- udzielanie odpowiedzi bez zarysowania kontekstu odpowiedzi,
- niedbanie o stylistyczną jednorodność odpowiedzi,
- styl niefunkcjonalny wobec charakteru wypowiedzi,
- popełnianie błędów wyrazowych, składniowych, logicznych.

Przyczyny typowych **błędów analityczno-interpretacyjnych** popełnionych przez zdających na skutek niewłaściwego odczytania tekstu lub polecenia:

- nierozumienie znaczenia słów zawartych w tekście lub w poleceniu,

- nieumiejętność rozpoznawania charakteru relacji zachodzących pomiędzy zdaniem składowym wypowiedzenia,
- nieumiejętność rozpoznawania wypowiedzi mających charakter definicji, wniosku, porównania, przeciwstawienia,
- nieumiejętność odczytania treści akapitu na poziomie znaczeń,
- nieumiejętność uchwycenia związków logicznych opisanych w zadaniu,
- nierozumienie istoty analizowanej rzeczywistości,
- nieodróżnianie zależności logicznych określonych w tekście (np. przyczyn od skutków),
- posługiwanie się płaszczyznami porównywania, których nie stosuje autor,
- niewłaściwe odczytanie stanowiska (intencji) autora,
- mylenie przyczyn zjawiska z definicją zjawiska,
- niewłaściwe uogólnianie,
- wskazywanie niewłaściwego kontekstu,
- nieumiejętność określenia adresata tekstu,
- niewłaściwe rozpoznanie zjawiska ilustrowanego przykładem,
- nieumiejętność rozpoznania typu i funkcji akapitu,
- niewłaściwe określanie zasady kompozycyjnej, na której opiera się akapit (tekst),
- udzielanie odpowiedzi w kontekście własnej (a nie autorskiej) interpretacji zjawisk,
- podanie niewłaściwego przykładu,
- przywoływanie faktów (przykładów), o których autor tekstu nie mówi,
- nieumiejętność odróżniania opinii od informacji,
- nieumiejętność rozpoznawania w tekście środków służących wartościowaniu,
- nieumiejętność łączenia faktów i odkrywania zależności zachodzących pomiędzy nimi,
- niewłaściwe rozpoznanie środków językowych,
- nieznamość funkcji środków językowych.

Przyczyny typowych **błędów redakcyjnych i technicznych** popełnionych przez zdających:

- odnoszenie się do innego fragmentu tekstu niż wskazany w poleceniu,
- powtarzanie tej samej wypowiedzi innymi słowami,
- nieuzasadnione komentowanie udzielonych odpowiedzi,
- udzielenie niewłaściwej liczby odpowiedzi,
- zestawianie różnych kategorii (np. pojęć z różnych dziedzin),
- podawanie w jednej komórce tabeli kilku odpowiedzi,
- zmienianie treści polecenia (widoczne np. we wprowadzeniu do udzielonej odpowiedzi),
- udzielanie odpowiedzi w formie opinii,
- nadmierne rozbudowywanie odpowiedzi,
- niewłaściwy poziom ogólności odpowiedzi (niedostosowany do polecenia),
- pomijanie części odpowiedzi (np. brak przykładów, brak uzasadnienia),
- stosowanie schematycznych rozwiązań w sytuacjach problemowych (automatyzm),
- nieumiejętność określenia różnicy pomiędzy zjawiskami przez porównywanie ich cech,
- udzielanie odpowiedzi w formie parafrazy polecenia.

OPIS UMIEJĘTNOŚCI ZDAJĄCYCH ZWIĄZANYCH Z TWORZENIEM WŁASNEGO TEKSTU

Temat 1. na egzaminie maturalnym podjęło 8% maturzystów. Realizując wypracowanie, uzyskiwali oni za rozwinięcie tematu średnio 45% punktów.

Temat 2. podjęło 92% maturzystów. Realizując wypracowanie, uzyskiwali oni za rozwinięcie tematu średnio 47% punktów.

Zdający egzamin maturalny z języka polskiego na poziomie podstawowym niechętnie wybierali do realizacji temat, w którym tekstem literackim, w związku z którym należało napisać wypracowanie, był fragment dramatu, a czynności analityczne w dużym stopniu polegały na odczytaniu treści ukrytych utworu (warstwy symbolicznej). Zdecydowanie częściej wybierali temat, w którym materiałem rzeczowym były fragmenty powieści, a czynności analityczne wiązały się z odczytywaniem i odtwarzaniem treści dosłownych utworu (przedstawienie i charakterystyka postaci literackich).

Maturzyści na ogół potrafili napisać wypracowania związane z fragmentami tekstu literackiego zamieszczonymi w arkuszu. Zazwyczaj problem określony w temacie realizowali częściowo. Potrafili przedstawić postacie literackie i w uproszczony sposób scharakteryzować je. Na ogół potrafili także określić poglądy bohatera, a jeżeli określali je błędnie, to zazwyczaj na skutek braku umiejętności analityczno-interpretacyjnych i nieznamość treści utworów literackich, z których pochodziły fragmenty (mimo, że znajomość tekstów zamieszczonych w arkuszu na poziomie podstawowym jest dla maturzystów obowiązkowa).

Zdający porządkowali swoje wypowiedzi wobec przyjętego przez siebie kryterium. Na ogół porządkowanie to miało charakter formalny. Wiązało się z wyodrębnieniem poszczególnych części przy pomocy akapitów. W istocie fragmenty wypracowania nierzadko nie były spójne logicznie (w pracy nie wykorzystywano zależności wynikania, nie przedstawiano argumentów w relacjach przyczynowo-skutkowych). W większości przypadków porządek wypracowań, szczególnie rozwinięcia tematu, wynikał z odwzorowywania fragmentów utworów literackich zamieszczonych w arkuszu. Prace maturalne nie stanowiły integralnych całości, lecz składały się z połączenia kryptocytatów, streszczeń i parafraz fragmentów utworów literackich, które powinny być poddane analizie. Konsekwencją takiego sposobu tworzenia wypracowań był na ogół odtwórczy ich charakter, często zdarzały się zachwiania proporcji pomiędzy poszczególnymi elementami wypowiedzi, zakłócenia spójności semantycznej i leksykalnej.

Realizując wypracowania, maturzyści nie potrafili wykorzystać kontekstów do interpretacji fragmentów utworów literackich i do rozwiązania problemu zawartego w temacie.

Styl wypracowań był na ogół zgodny z zastosowaną formą wypowiedzi, przeważnie komunikatywny. W wypracowaniach odtwórczych często ukształtowany pod wpływem stylu fragmentu utworu literackiego. Leksyka wypracowań była wystarczająca, czasami urozmaicona.

Zdający posługiwali się na ogół komunikatywnym językiem, w większości poprawną składnią, frazeologią i poprawnym słownictwem. W ich wypracowaniach sporadycznie występowały błędy fleksyjne. Dość często pojawiały się błędy ortograficzne, ale rzadko miały rażący charakter.

Wypracowania były na ogół czytelne graficznie, jednak znacząca część wypracowań pisana była niestarannym pismem, które czasem ograniczało komunikatywność wypowiedzi.

Przyczyny typowych błędów popełnionych przez zdających związanych z tworzeniem wypracowania:

- nieczytanie lektur wymienionych w standardach wymagań egzaminacyjnych (III cz. *Dziadów, Lalki, Ludzi bezdomnych*),
- brak podstawowej wiedzy historycznoliterackiej,
- nieumiejętność wykorzystania kontekstów w interpretacji fragmentu (nieznajomość kontekstów),
- niefunkcjonalne wobec tematu streszczanie fragmentów (parafrazowanie, cytowanie bez stosowania cudzysłowu),
- nieumiejętność określenia płaszczyzn umożliwiających porównanie,
- traktowanie materiału rzeczowego w sposób nierównoważny,
- przywoływanie treści fragmentów bez ich interpretacji,
- tworzenie wstępu niefunkcjonalnego wobec problemu wyrażonego w temacie,
- budowanie wniosków końcowych, które nie wynikają z prowadzonych wcześniej rozważań,
- brak umiejętności świadomego kształtowania stylu wypowiedzi (dostosowania stylu wypowiedzi do celu i formy wypowiedzi).

5.2. MATEMATYKA (ARKUSZ MMA-P1_1P-122)

Zestaw składał się z 34 zadań, w tym 25 zamkniętych (zdający wybierał odpowiedź spośród czterech propozycji) oraz 9 zadań otwartych (rozwiązanie i odpowiedź zdający musiał zapisać).

Za każde poprawnie rozwiązane zadanie zamknięte zdający uzyskiwał 1 punkt. Natomiast wśród zadań otwartych było 6 zadań dwupunktowych, 2 zadania czteropunktowe i jedno zadanie pięciopunktowe. Za prawidłowe rozwiązanie wszystkich zadań można było zdobyć 50 punktów.

Zadania sprawdzały umiejętności opisane we wszystkich pięciu obszarach standardów wymagań egzaminacyjnych. Udział punktów możliwych do uzyskania za każdy z tych obszarów przedstawia tabela 5.9.

Tabela 5.9. Plan arkusza egzaminacyjnego MMA-P1_1P-122

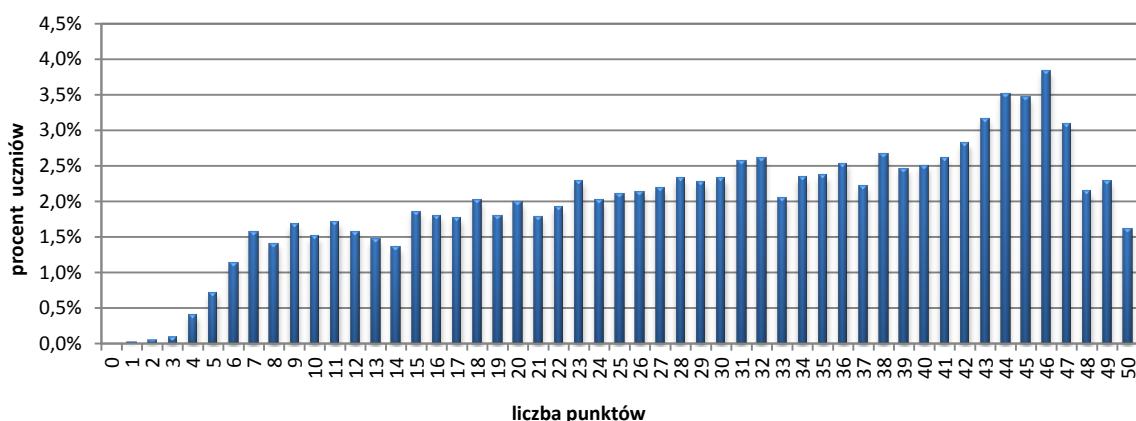
Obszar standardów	Numer zadania w arkuszu		Liczba punktów	Waga
	Zadania zamknięte	Zadania otwarte		
1. Wykorzystanie i tworzenie informacji	7, 8, 9, 10, 14, 16, 18, 21	–	8	16%
2. Wykorzystanie i interpretowanie reprezentacji	2, 3, 4, 5, 6, 11, 12, 13, 15, 19, 20, 22, 23, 24, 25	26, 28	19	38%
3. Modelowanie matematyczne	1, 17	31, 32, 34	13	26%
4. Użycie i tworzenie strategii	–	29, 33	6	12%
5. Rozumowanie i argumentacja	–	27, 30	4	8%

54% punktów maturzyści mogli uzyskać za zaprezentowanie umiejętności opisanych I i II obszarem standardów wymagań egzaminacyjnych (wykorzystanie i tworzenie informacji oraz wykorzystanie i interpretowanie reprezentacji). 26% punktów zdający mogli uzyskać za wykazanie się umiejętnością modelowania matematycznego (III obszar standardów), 12% punktów za zaprezentowanie umiejętności użycia strategii (IV obszar standardów) i 8% punktów za wykazanie się umiejętnością przeprowadzenia rozumowań i argumentacji.

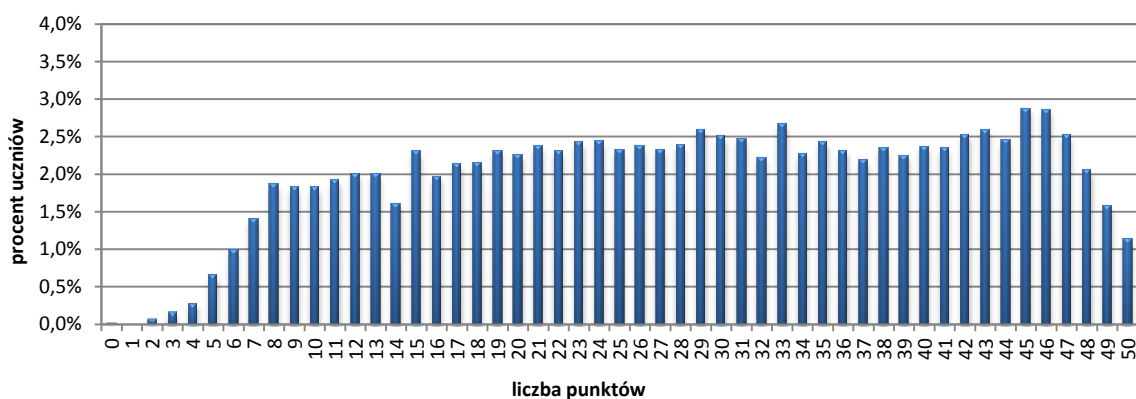
Tabela 5.10. Miary opisujące wyniki egzaminu maturalnego z matematyki

Rodzaj wskaźnika	Wartość wskaźnika			
	woj. podlaskie		woj. warmińsko-mazurskie	
	pkt	%	pkt	%
Liczebność	12 350		12 784	
Wynik średni	30,4	61	28,7	57
Wynik najniższy	1	2	0	0
Wynik najwyższy	50	100	50	100
Mediana	32,0	64,0	29,0	58,0
Modalna	46	92	45	90
Odchylenie standardowe	12,76	25,5	12,51	25,0

Wykres 5.17. Rozkład wyników egzaminu maturalnego z matematyki – województwo podlaskie

Wykres 5.18. Rozkład wyników egzaminu maturalnego z matematyki – województwo warmińsko-mazurskie

Wykres 5.19. Rozkład wyników egzaminu maturalnego z matematyki z uwzględnieniem typu szkoły – województwo podlaskie

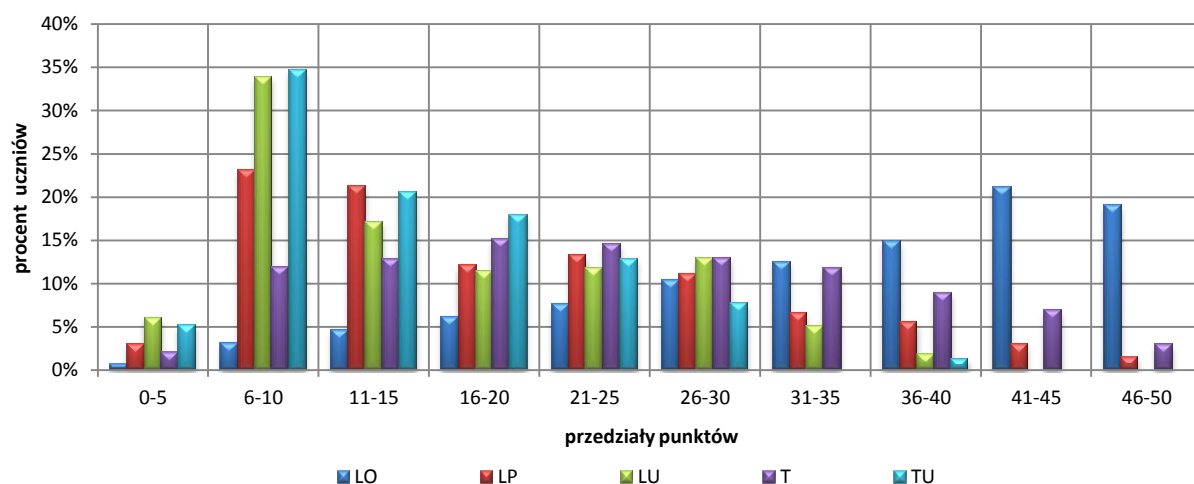

Tabela 5.11. Miary opisujące wyniki egzaminu maturalnego z matematyki z uwzględnieniem typu szkoły – województwo podlaskie

Rodzaj wskaźnika	Typ szkoły									
	LO		LP		LU		T		TU	
	pkt	%	pkt	%	pkt	%	pkt	%	pkt	%
Liczebność	7 772		273		280		3 947		78	
Wynik średni	34,6	69	19,1	38	15,8	32	24,0	48	14,3	29
Wynik najniższy	1	2	4	8	2	4	1	2	2	4
Wynik najwyższy	50	100	50	100	40	80	50	100	38	76
Mediana	37,0	74,0	17,0	34,0	13,0	26,0	23,0	46,0	12,5	25,0
Modalna	46	92	9	18	7	14	23	46	9	18
Odchylenie standardowe	11,5	23,0	10,6	21,3	8,9	17,9	11,4	22,8	7,4	14,7

Wykres 5.20. Rozkład wyników egzaminu maturalnego z matematyki z uwzględnieniem typu szkoły – województwo warmińsko-mazurskie

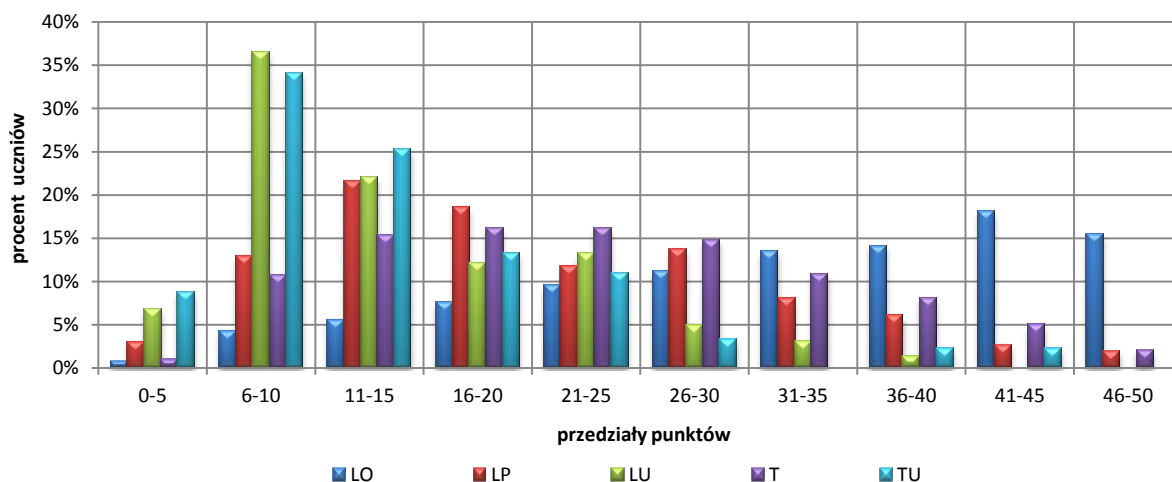

Tabela 5.12. Miary opisujące wyniki egzaminu maturalnego z matematyki z uwzględnieniem typu szkoły – województwo warmińsko-mazurskie

Rodzaj wskaźnika	Typ szkoły									
	LO		LP		LU		T		TU	
	pkt	%	pkt	%	pkt	%	pkt	%	pkt	%
Liczebność	7 813		264		454		4 162		91	
Wynik średni	32,8	66	20,8	42	14,1	28	23,4	47	13,8	28
Wynik najniższy	0	0	2	4	3	6	0	0	3	6
Wynik najwyższy	50	100	49	98	40	80	50	100	44	88
Mediana	35,0	70,0	19,0	38,0	11,5	23,0	23,0	46,0	11,0	22,0
Modalna	45	90	13	26	8	16	15	30	9	18
Odchylenie standardowe	11,8	23,7	10,4	20,7	7,9	15,7	10,5	21,0	8,3	16,6

Wykres 5.21. Rozkład wyników egzaminu maturalnego z matematyki z uwzględnieniem wielkości miejscowości – województwo podlaskie

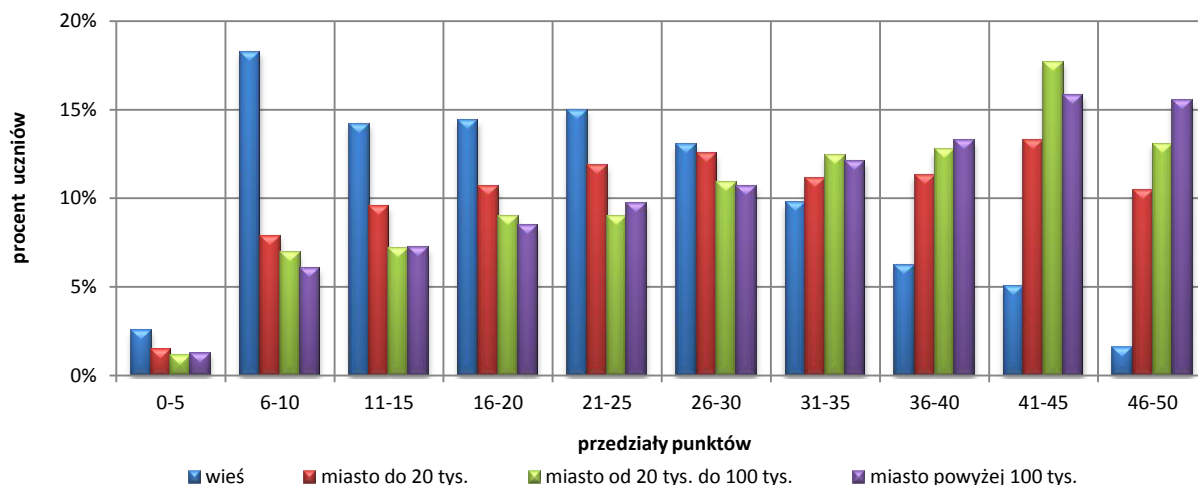

Tabela 5.13. Miary opisujące wyniki egzaminu maturalnego z matematyki z uwzględnieniem wielkości miejscowości – województwo podlaskie

Rodzaj wskaźnika	Lokalizacja							
	wieś		miasto do 20 tys. mieszkańców		miasto od 20 do 100 tys. mieszkańców		miasto powyżej 100 tys. mieszkańców	
	pkt	%	pkt	%	pkt	%	pkt	%
Liczebność	514		2 488		4 746		4 602	
Wynik średni	21,4	43	28,8	58	31,1	62	31,5	63
Wynik najniższy	1	2	2	4	1	2	1	2
Wynik najwyższy	49	98	50	100	50	100	50	100
Mediana	21,0	42,0	29,0	58,0	33,0	66,0	33,0	66,0
Modalna	9	18	45	90	44	88	46	92
Odchylenie standardowe	11,0	22,1	12,7	25,3	12,7	25,3	12,6	25,3

Wykres 5.22. Rozkład wyników egzaminu maturalnego z matematyki z uwzględnieniem wielkości miejscowości – województwo warmińsko-mazurskie

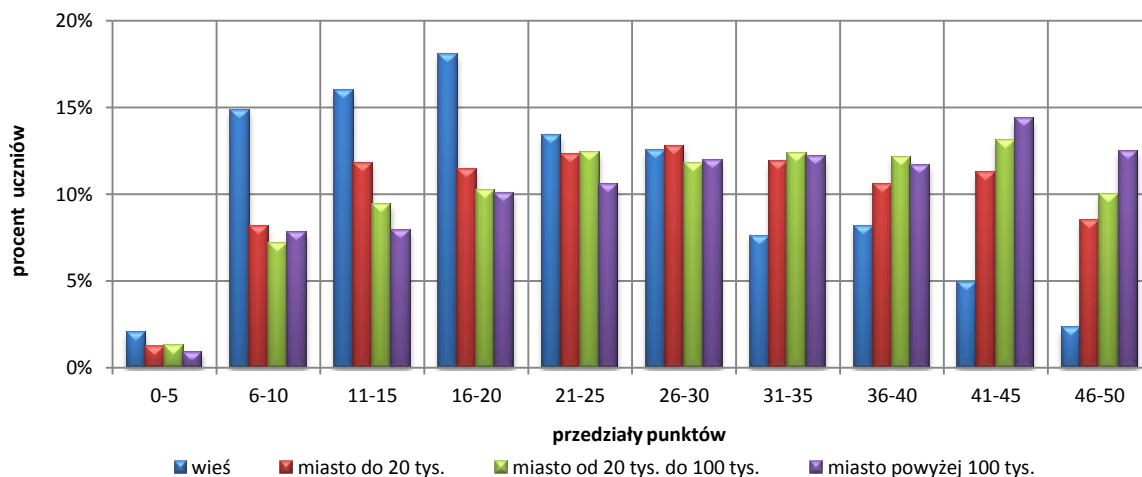
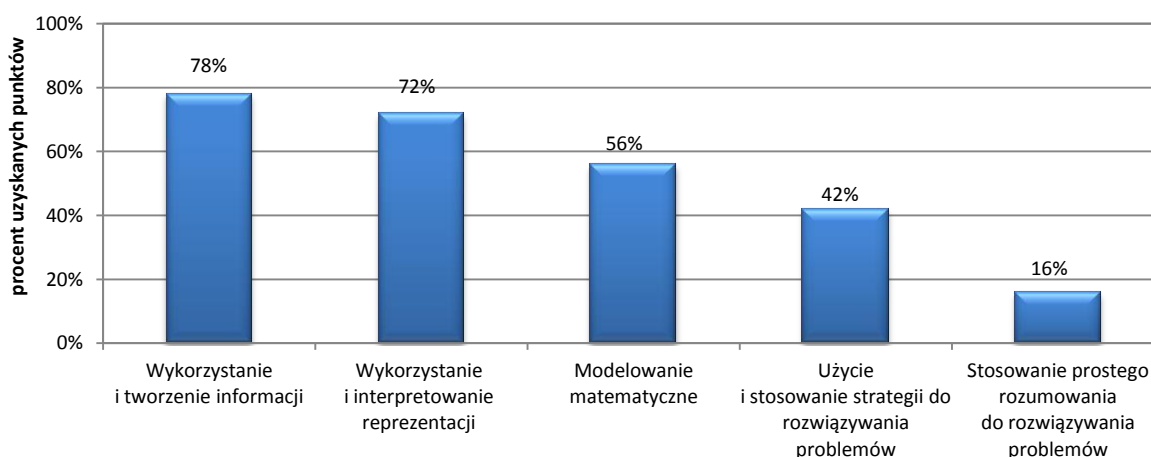

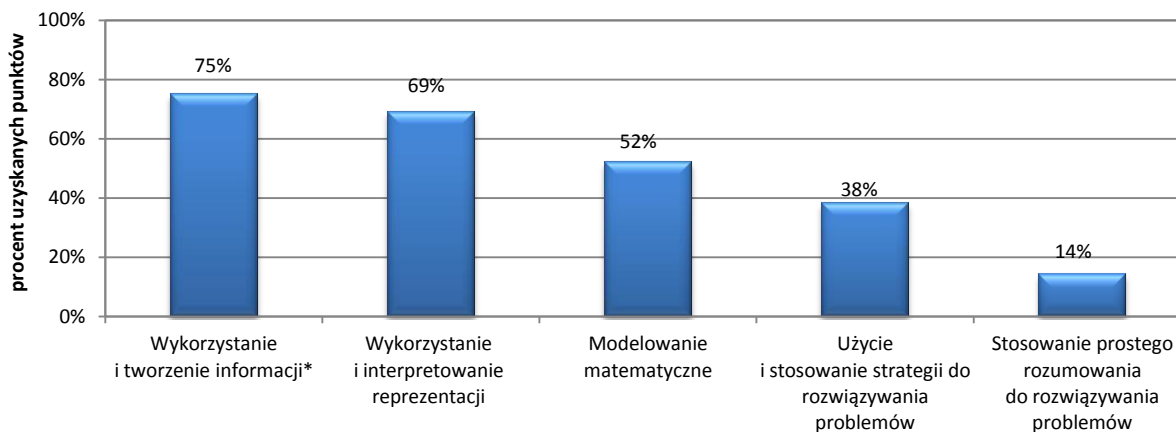
Tabela 5.14. Miary opisujące wyniki egzaminu maturalnego z matematyki z uwzględnieniem wielkości miejscowości – województwo warmińsko-mazurskie

Rodzaj wskaźnika	Lokalizacja							
	wieś		miasto do 20 tys. mieszkańców		miasto od 20 do 100 tys. mieszkańców		miasto pow. 100 tys. mieszkańców	
	pkt	%	pkt	%	pkt	%	pkt	%
Liczebność	343		3 701		4 771		3 969	
Wynik średni	21,9	44	27,6	55	29,0	58	29,9	60
Wynik najniższy	3	6	0	0	0	0	2	4
Wynik najwyższy	50	100	50	100	50	100	50	100
Mediana	20,0	40,0	28,0	56,0	30,0	60,0	31,0	62,0
Modalna	18	36	33	66	47	94	46	92
Odchylenie standardowe	11,2	22,4	12,3	24,7	12,4	24,8	12,6	25,3

Wykres 5.23. Osiągnięcia zdających w poszczególnych obszarach umiejętności z matematyki – województwo podlaskie

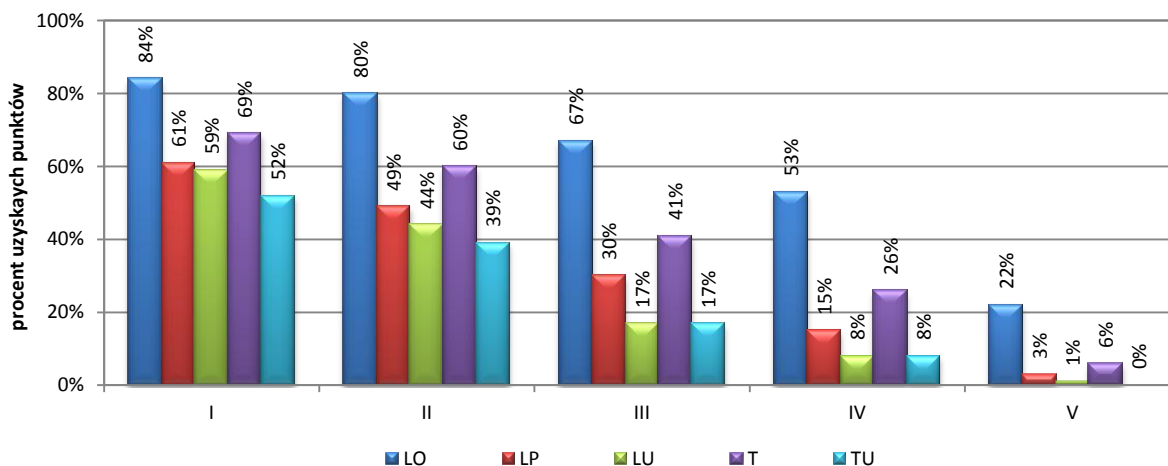

Wykres 5.24. Osiągnięcia zdających w poszczególnych obszarach umiejętności z matematyki – województwo warmińsko-mazurskie

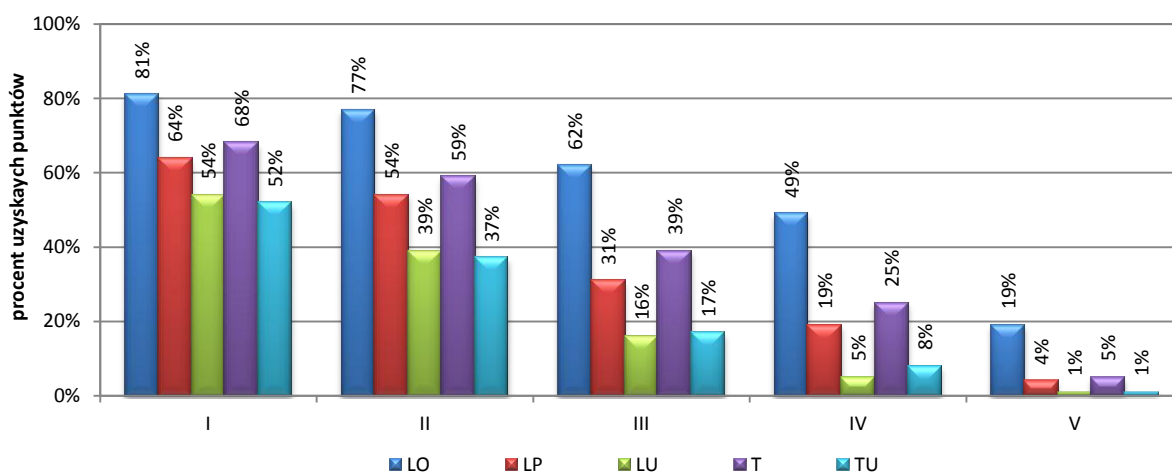

* Na wykresach 5.25.-5.28. i w tabelach 5.13.-5.14. szczegółowe nazwy obszarów umiejętności z matematyki zastąpiono kolejnymi cyframi rzymskimi

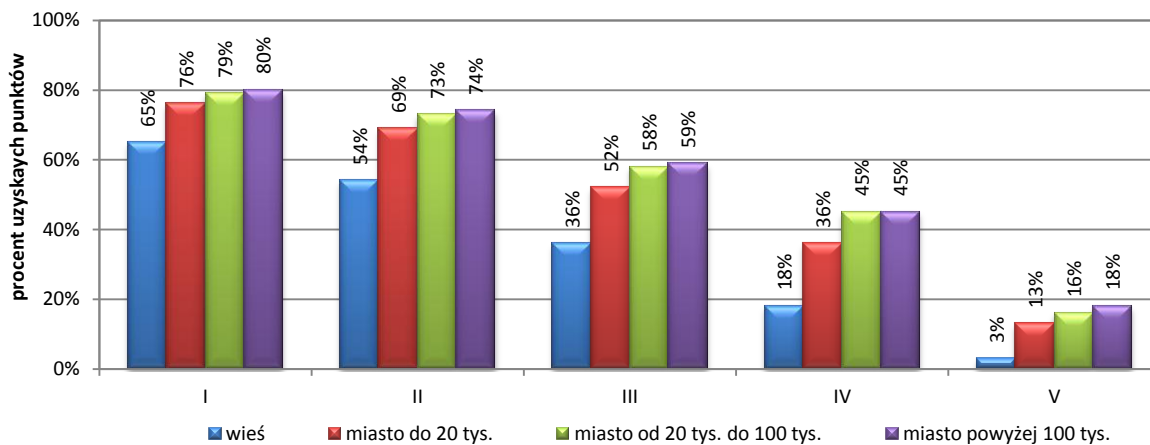
Wykres 5.25. Osiągnięcia zdających w poszczególnych obszarach umiejętności z matematyki z uwzględnieniem typu szkoły – województwo podlaskie

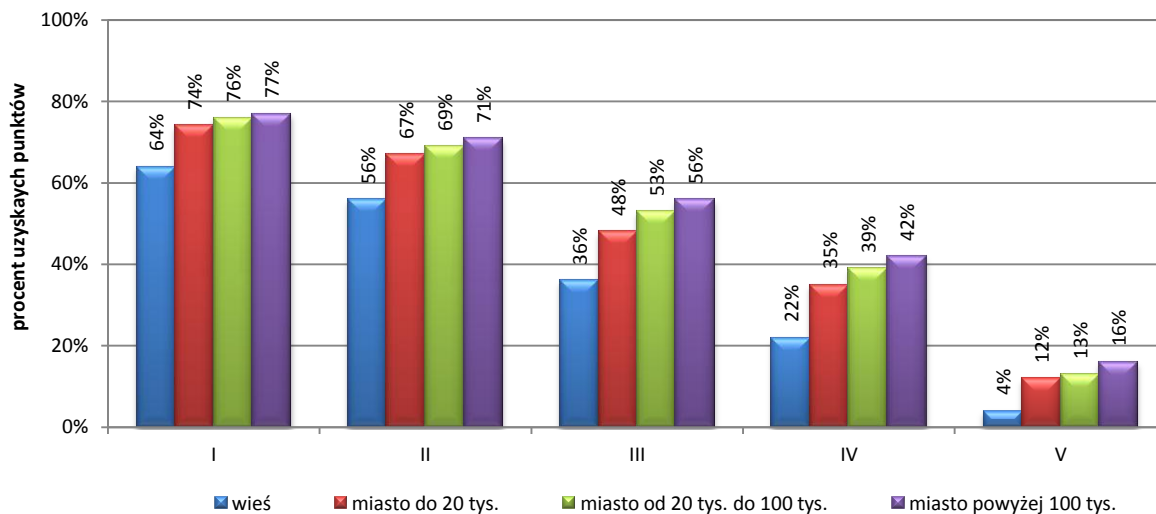
Wykres 5.26. Osiągnięcia zdających w poszczególnych obszarach umiejętności z matematyki z uwzględnieniem typu szkoły – województwo warmińsko-mazurskie

Wykres 5.27. Osiągnięcia zdających w poszczególnych obszarach umiejętności z matematyki z uwzględnieniem wielkości miejscowości – województwo podlaskie

Wykres 5.28. Osiągnięcia zdających w poszczególnych obszarach umiejętności z matematyki z uwzględnieniem wielkości miejscowości – województwo warmińsko-mazurskie

Wykres 5.29. Poziom wykonania zadań z matematyki – województwo podlaskie

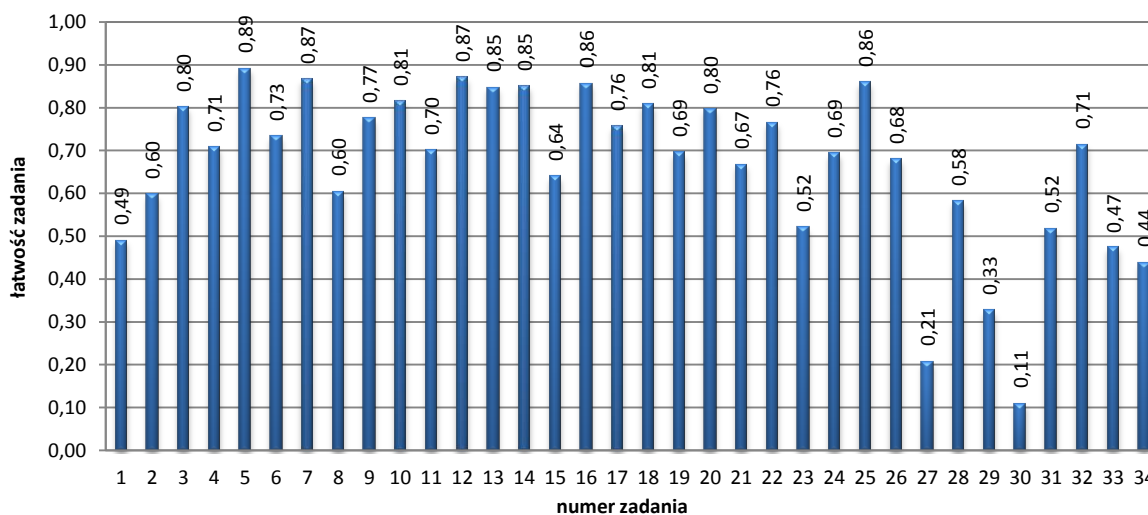

Tabela 5.15. Poziom wykonania zadań z matematyki przez zdających – województwo podlaskie

Wskaźnik łatwości		0-0,19	0,20-0,49	0,50-0,69	0,70-0,89	0,90-1,00
Interpretacja zadania		bardzo trudne	trudne	umiarkowanie trudne	łatwe	bardzo łatwe
I	numer zadania	–	–	8, 21	7, 9, 10, 14, 16, 18	–
II		–	–	2, 15, 19, 23, 24, 26, 28	3, 4, 5, 6, 11, 12, 13, 20, 22, 25	–
III		–	1, 34	31	17, 32	–
IV		–	29, 33	–	–	–
V		30	27	–	–	–
Liczba zadań		1	5	10	18	–
Liczba punktów		2	14	13	21	–

Wykres 5.30. Poziom wykonania zadań z matematyki – województwo warmińsko-mazurskie

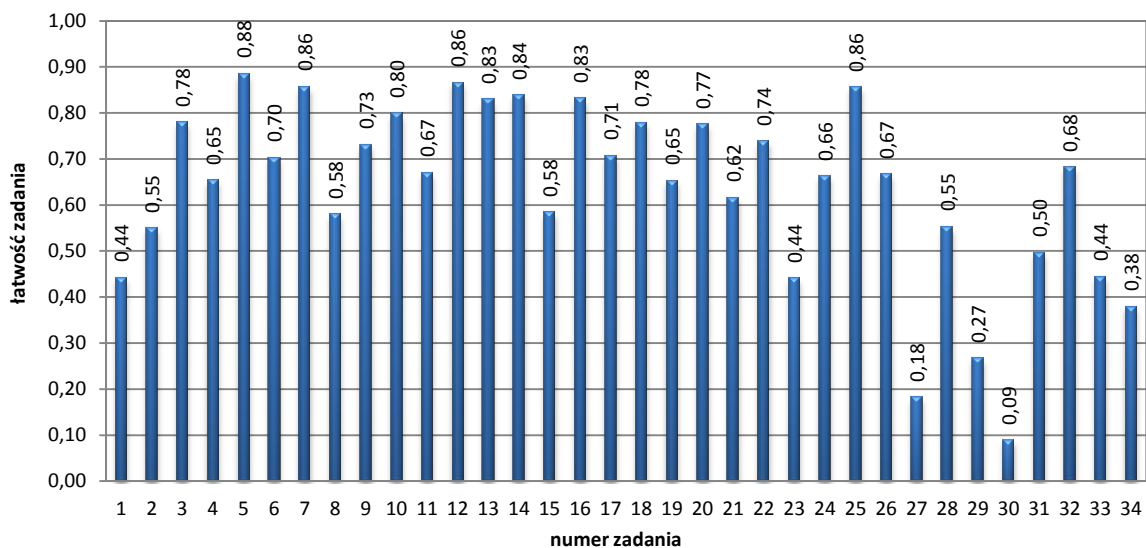

Tabela 5.16. Poziom wykonania zadań z matematyki przez zdających – województwo warmińsko-mazurskie

Wskaźnik łatwości		0-0,19	0,20-0,49	0,50-0,69	0,70-0,89	0,90-1,00
Interpretacja zadania		bardzo trudne	trudne	umiarkowanie trudne	łatwe	bardzo łatwe
I	numer zadania	–	–	8, 21	7, 9, 10, 14, 16, 18	–
II		–	23	2, 4, 11, 15, 19, 24, 26, 28	3, 5, 6, 12, 13, 20, 22, 25	–
III		–	1, 34	31, 32	17	–
IV		–	29, 33	–	–	–
V		27, 30	–	–	–	–
Liczba zadań		2	5	12	15	–
Liczba punktów		4	13	18	15	–

UMIEJĘTNOŚCI MATURZYSTÓW

Zadania w arkuszu z poziomu podstawowego sprawdzały umiejętności opisane we wszystkich pięciu obszarach standardów wymagań egzaminacyjnych. Badały one znajomość i rozumienie podstawowych pojęć matematycznych, definicji i twierdzeń oraz umiejętność posługiwania się tą wiedzą w praktyce. Sprawdzały także umiejętność formułowania opisu matematycznego danej sytuacji, doboru odpowiedniej strategii rozwiązania problemu oraz umiejętność analizowania i interpretowania problemów matematycznych. Umiejętności zostały zbadane na treściach wszystkich dziesięciu działów podstawy programowej.

Osiem zadań w arkuszu z poziomu podstawowego sprawdzało umiejętności z I obszaru standardów egzaminacyjnych. Były to zadania zamknięte. W zakresie *wykorzystania i tworzenia informacji* zdający z obu województw najlepiej poradzili sobie z odczytaniem z postaci iloczynowej funkcji kwadratowej jej miejsc zerowych (zadanie 7), z wykorzystaniem związków między kątem wpisanym i środkowym do obliczenia miary kąta (zadanie 16) oraz z posługiwaniem się własnościami figur podobnych do obliczania długości odcinków (zadanie 14). Łatwe dla zdających były również zadania, które badały umiejętności: odczytywania

z wykresu funkcji jej miejsc zerowych (zadanie 9), planowania i wykonywania obliczeń na liczbach rzeczywistych (zadanie 10) oraz obliczenia wyrazu ciągu określonego wzorem ogólnym (zadanie 18). Natomiast umiarkowanie trudne dla wszystkich zdających okazały się zadania sprawdzające umiejętności wykorzystania interpretacji współczynników we wzorze funkcji liniowej (zadanie 8) i wskazania równania prostej równoległej do danej (zadanie 21).

Najwięcej zadań (15 zamkniętych i 2 otwarte) z arkusza z poziomu podstawowego sprawdzało umiejętności z II obszaru standardów egzaminacyjnych. W zakresie *wykorzystania i interpretowania reprezentacji* zdający z obu województw najlepiej poradzili sobie z wykorzystaniem pojęcia wartości bezwzględnej do rozwiązania równania typu $|x - a| = b$ (zadanie 5), ze znalezieniem związków miarowych w figurach płaskich i zastosowaniem twierdzenia Pitagorasa (zadanie 12, zadanie 13), z obliczeniem średniej arytmetycznej i interpretowaniem tego parametru w kontekście praktycznym (zadanie 25) oraz z wykonaniem obliczeń na liczbach rzeczywistych z wykorzystaniem wzorów skróconego mnożenia (zadanie 3). Łatwe dla zdających z obu województw były również umiejętności: obliczania sumy rozwiązań równania kwadratowego (zadanie 6), wyznaczania wysokości stożka z wykorzystaniem funkcji trygonometrycznym lub własności kwadratu (zadanie 20) oraz wykorzystania pojęcia układu współrzędnych na płaszczyźnie (zadanie 22). Zadanie 4 i zadanie 11 sprawdzające odpowiednio umiejętność obliczania wartości logarytmu oraz wykorzystania definicji do wyznaczenia wartości funkcji trygonometrycznych danego kąta ostrego, okazały się umiarkowanie trudne dla zdających z województwa warmińsko-mazurskiego, natomiast dla zdających z województwa podlaskiego te zadania były łatwe. Umiarkowanie trudne dla maturzystów z województwa podlaskiego okazało się zadanie 23 sprawdzające umiejętność badania, czy dany punkt spełnia równanie okręgu. Zadanie to dla uczniów z województwa podlaskiego było trudne. Cztery zadania zamknięte okazały się dla zdających z obu województw umiarkowanie trudne. Zadania te sprawdzały następujące umiejętności: stosowania praw działań na potęgach o wykładnikach wymiernych (zadanie 2), wykorzystywania związku między promieniem koła opisanego na kwadracie i długością jego boku (zadanie 15), obliczania objętości sześcianu z wykorzystaniem związków miarowych w sześcianie (zadanie 19) oraz zliczania obiektów w prostych sytuacjach kombinatorycznych, stosowania zasady mnożenia (zadanie 24). Dwa zadania otwarte (krótkiej odpowiedzi) znalazły się również w grupie zadań umiarkowanie trudnych. Zadanie 26 - sprawdzające umiejętność rozwiązywania nierówności kwadratowej i zadanie 28 sprawdzające umiejętność rozwiązywania równania wielomianowego metodą rozkładu na czynniki.

Pięć zadań (2 zamknięte i 3 otwarte: jedno krótkiej odpowiedzi oraz dwa rozszerzonej odpowiedzi) w arkuszu z poziomu podstawowego sprawdzało umiejętności z III obszaru standardów egzaminacyjnych. W zakresie *modelowania matematycznego* łatwe dla zdających z obu województw okazało się zadanie sprawdzające umiejętność obliczania wyrazów ciągu arytmetycznego (zadanie 17). Dla zdających z województwa warmińsko-mazurskiego umiarkowanie trudne było zadanie 32 sprawdzające umiejętność stosowania własności ciągu arytmetycznego i geometrycznego. Zadanie to dla zdających z województwa podlaskiego było łatwe. Umiarkowanie trudne dla zdających z obu województw okazało się zadanie 31 sprawdzające umiejętność obliczania prawdopodobieństwa zdarzenia z zastosowaniem klasycznej definicji prawdopodobieństwa. Dwa zadania – jedno zamknięte (zadanie 1), drugie otwarte (zadanie 34) znalazły się w grupie zadań trudnych. Zadania te sprawdzały umiejętność odpowiednio wykonania obliczeń procentowych i rozwiązania zadania, umieszczonego w kontekście praktycznym, prowadzącego do równania kwadratowego.

Dwa zadania otwarte w arkuszu z poziomu podstawowego sprawdzały umiejętności z IV obszaru standardów egzaminacyjnych. W zakresie *użycia i tworzenia strategii*, nieco lepiej maturzyści poradzili sobie z zadaniem 33, sprawdzającym umiejętność obliczania objętości wielościanu niż z zadaniem 29, w którym należało wykorzystać własności

symetralnej odcinka do wyznaczenia jej równania. Zadania te były dla zdających z obu województw trudne.

Największe trudności sprawiły zdającym zadania sprawdzające umiejętności z zakresu rozumowania i argumentacji. Zadania sprawdzające umiejętności uzasadniania prawdziwości nierówności algebraicznej (zadanie 27) oraz przeprowadzania dowodu geometrycznego (zadanie 30) były dla zdających z województwa warmińsko-mazurskiego bardzo trudne. Maturzyści z województwa podlaskiego z zadaniem 27 poradzili sobie nieco lepiej, zadanie to okazało się dla nich trudne.

Rozwiązania zadań przedstawione przez zdających pokazują zróżnicowanie stopnia opanowania wiadomości i umiejętności matematycznych, które powinien posiadać absolwent szkoły ponadgimnazjalnej. Egzamin pokazał, że maturzyści dobrze opanowali podstawowe wiadomości i umiejętności z zakresu poziomu podstawowego i potrafili zastosować odpowiednie algorytmy w zadaniach, które pojawiały się już na egzaminach maturalnych. Nadal jednak problemem są zadania nieschematyczne, wymagające umiejętności modelowania, doboru strategii czy też przeprowadzenia rozumowania.

5.3. JĘZYK ANGIELSKI (ARKUSZ MJA-P1_1P-122)

OPIS ARKUSZA

Egzamin maturalny z języka angielskiego na poziomie podstawowym trwał 120 minut. Arkusz egzaminacyjny składał się z 8 zadań sprawdzających różnorodne umiejętności. Za poprawne rozwiązanie wszystkich zadań zdający mógł otrzymać 50 punktów. Arkusz obejmował trzy obszary umiejętności: **rozumienie słuchanego tekstu**, **rozumienie pisanego tekstu** oraz **wypowiedź pisemna**.

Część pierwsza – **rozumienie słuchanego tekstu** – składała się z trzech zadań zamkniętych opartych na różnorodnych tekstach – dialogach i monologach o zróżnicowanej tematyce – odtworzonych z płyty CD. Wykorzystano w nich techniki: prawda-falsz, dobieranie i wybór wielokrotny. Zadania sprawdzały umiejętność określania głównej myśli tekstu, stwierdzania, czy tekst zawiera określone informacje oraz selekcjonowania informacji. Za rozwiązanie tej części maturzyści mogli otrzymać maksymalnie 15 punktów, co stanowi 30% ogólnej liczby punktów możliwych do uzyskania na tym poziomie.

Część druga – **rozumienie pisanego tekstu** – obejmowała trzy zadania oparte na kilku różnorodnych pod względem tematycznym i formalnym tekstach. Zastosowano w nich techniki: prawda/falsz, dobieranie oraz wybór wielokrotny. Rozwiązanie zadań w tej części polegało na określaniu głównej myśli poszczególnych części tekstu, stwierdzaniu, czy tekst zawiera określone informacje, selekcjonowaniu informacji oraz określeniu intencji autora tekstu. W tej części maturzysta mógł otrzymać maksymalnie 20 punktów, czyli 40% ogólnej liczby punktów możliwych do uzyskania na poziomie podstawowym.

Część trzecia – **wypowiedź pisemna** – zawierała 2 zadania, w których zdający miał napisać zgodny z poleceniem własny tekst.

Za zredagowanie wypowiedzi pisemnych zgodnych z treścią zadania 7 i 8 w tej części testu zdający mógł otrzymać 15 punktów, tj. 30% punktów możliwych do uzyskania na poziomie podstawowym.

Zadania związane były z tematami: „Sport”, „Szkoła” oraz „Życie rodzinne i towarzyskie”. Sprawdzano w nich stopień opanowania następujących standardów wymagań egzaminacyjnych:

- uzyskiwanie, udzielanie, przekazywanie lub odmawianie informacji, wyjaśnień, pozwoleń (treść),
- wypowiedzianie się w określonej formie z zachowaniem podanego limitu słów (forma),
- znajomość prostych struktur leksykalno-gramatycznych umożliwiających formułowanie wypowiedzi (bogactwo językowe),
- poprawne stosowanie środków leksykalno-gramatycznych adekwatnie do ich funkcji (poprawność językowa).

W zadaniu 7 zdający konstruowali wiadomość do kolegi lub koleżanki z kursu językowego, musieli w niej zawrzeć informację o odwołaniu meczu, w którym mieli wziąć udział oraz wyjaśnić, z jakiego powodu mecz się nie odbędzie. Należało też poprosić adresata wiadomości o przekazanie informacji o odwołaniu meczu pozostałym kolegom/koleżankom i zaproponować sposób wspólnego spędzenia popołudnia.

W zadaniu 8 abiturienti redagowali list do byłego nauczyciela języka angielskiego z Anglii, w którym mieli poinformować go o zamiarze zorganizowania spotkania z nauczycielami, przedstawić miejsce planowanego spotkania, zaprosić nauczyciela oraz wyjaśnić, dlaczego organizatorom zależy na jego obecności. W wiadomości należało też przedstawić pomysł przygotowania albumu klasowego, poprosić nauczyciela o przysłanie zdjęć do tego albumu oraz o potwierdzenie przybycia i zaoferować pomoc w organizacji jego przyjazdu.

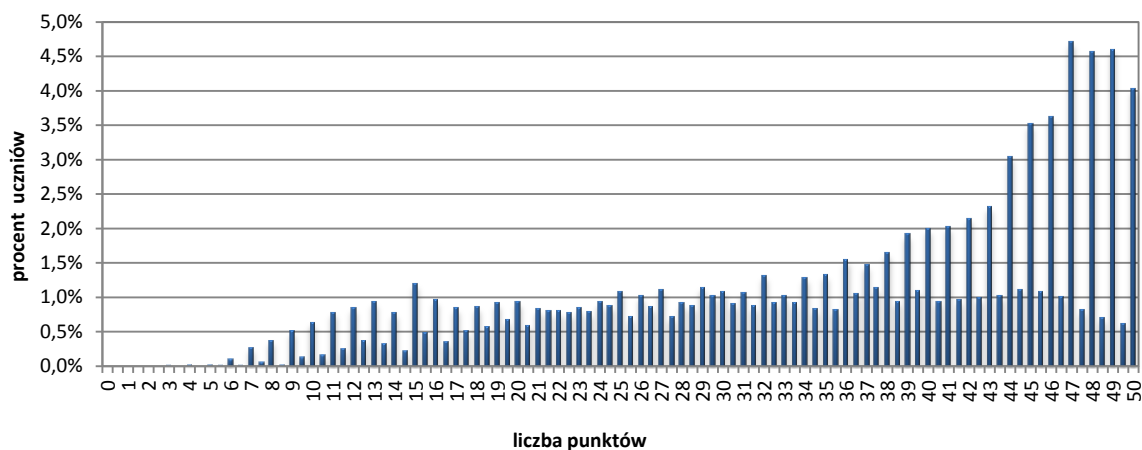
Tabela 5.17. Plan arkusza egzaminacyjnego MJA-P1_1P-122

Obszar standardów	Numer zadania w arkuszu		Liczba punktów	Waga
	Zadania zamknięte	Zadania otwarte		
Rozumienie słuchanego tekstu	1, 2, 3	–	15	30%
Rozumienie pisanego tekstu	4, 5, 6	–	20	40%
Wypowiedź pisemna	–	7, 8	15	30%

Tabela 5.18. Miary opisujące wyniki egzaminu maturalnego z języka angielskiego

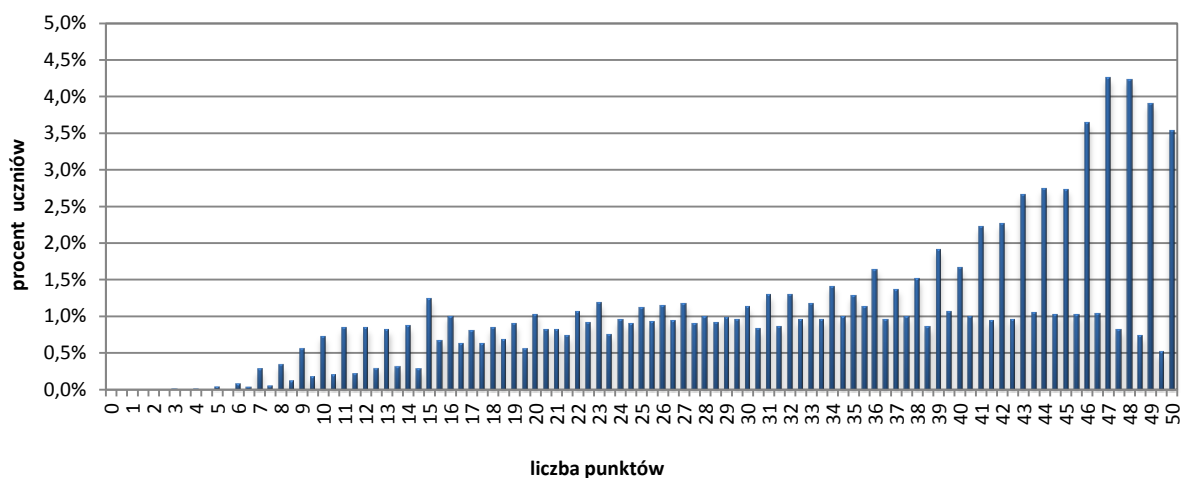
Rodzaj wskaźnika	Wartość wskaźnika			
	woj. podlaskie		woj. warmińsko-mazurskie	
	pkt	%	pkt	%
Liczebność	10 668		10 563	
Wynik średni	35,3	71	34,5	69
Wynik najniższy	3	6	3	6
Wynik najwyższy	50	100	50	100
Mediana	38,0	76,0	37,0	74,0
Modalna	47	94	47	94
Odchylenie standardowe	11,7	23,5	11,8	23,6

Wykres 5.31. Rozkład wyników egzaminu maturalnego z języka angielskiego* – województwo podlaskie

* W arkuszach egzaminacyjnych z języków obcych nowożytnych przyznawane są połówki punktów. W języku angielskim dotyczy to przekazania informacji wymaganych w poleceniu zawierającym dłuższą formę użytkową (list).

Wykres 5.32. Rozkład wyników egzaminu maturalnego z języka angielskiego – województwo warmińsko-mazurskie

Wykres 5.33. Rozkład wyników egzaminu maturalnego z języka angielskiego z uwzględnieniem typu szkoły – województwo podlaskie

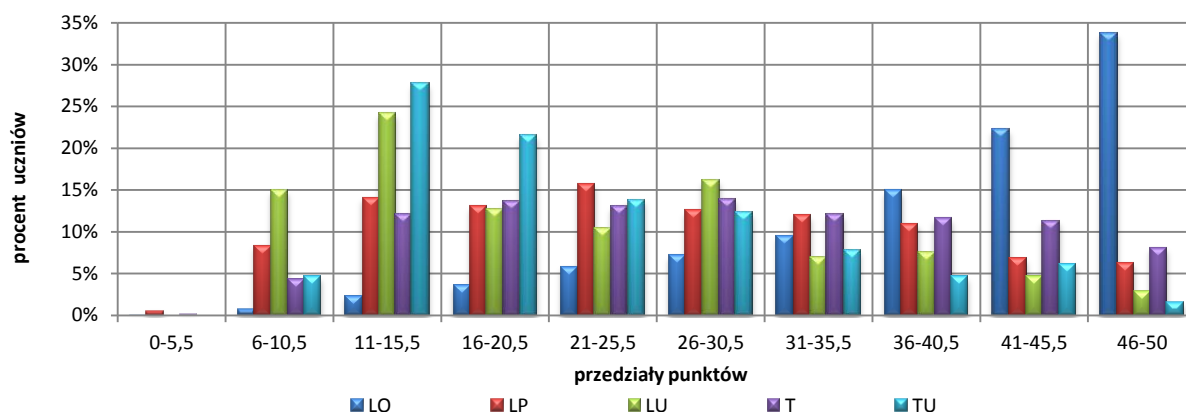

Tabela 5.19. Miary opisujące wyniki egzaminu maturalnego z języka angielskiego z uwzględnieniem typu szkoły – województwo podlaskie

Rodzaj wskaźnika	Typ szkoły									
	LO		LP		LU		T		TU	
	pkt	%	pkt	%	pkt	%	pkt	%	pkt	%
Liczebność	6 920		192		174		3 317		65	
Wynik średni	39,2	78	26,2	53	21,9	44	28,6	57	22,3	45
Wynik najniższy	6	11	4	8	6	12	3	6	6	12
Wynik najwyższy	50	100	50	100	49	98	50	100	47	94
Mediana	42,0	84,0	24,8	49,5	20,5	41,0	28,5	57,0	19,5	39,0
Modalna	49	98	16	32	13	26	15	30	12	24
Odchylenie standardowe	9,8	19,7	11,7	23,4	10,9	21,9	11,5	23,0	10,0	19,9

Wykres 5.34. Rozkład wyników egzaminu maturalnego z języka angielskiego z uwzględnieniem typu szkoły – województwo warmińsko-mazurskie

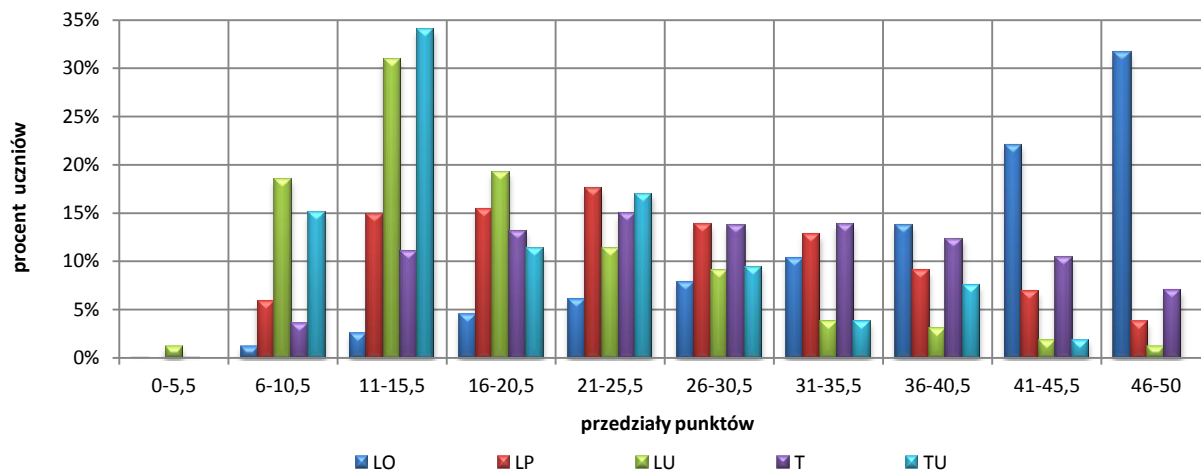

Tabela 5.20. Miary opisujące wyniki egzaminu maturalnego z języka angielskiego z uwzględnieniem typu szkoły – województwo warmińsko-mazurskie

Rodzaj wskaźnika	Typ szkoły									
	LO		LP		LU		T		TU	
	pkt	%	pkt	%	pkt	%	pkt	%	pkt	%
Liczebność	6 753		188		265		3 304		53	
Wynik średni	38,4	77	25,7	51	18,2	36	28,6	57	19,1	38
Wynik najniższy	5	10	7	14	3	6	5	10	8	16
Wynik najwyższy	50	100	49	98	50	100	50	100	43	86
Mediana	42,0	84,0	24,8	49,5	15,5	31,0	28,0	56,0	16,0	32,0
Modalna	47	94	16	31	15	30	15	30	11	22
Odchylenie standardowe	10,2	20,5	10,5	20,9	9,1	18,2	10,9	21,9	9,6	19,2

Wykres 5.35. Rozkład wyników egzaminu maturalnego z języka angielskiego z uwzględnieniem wielkości miejscowości – województwo podlaskie

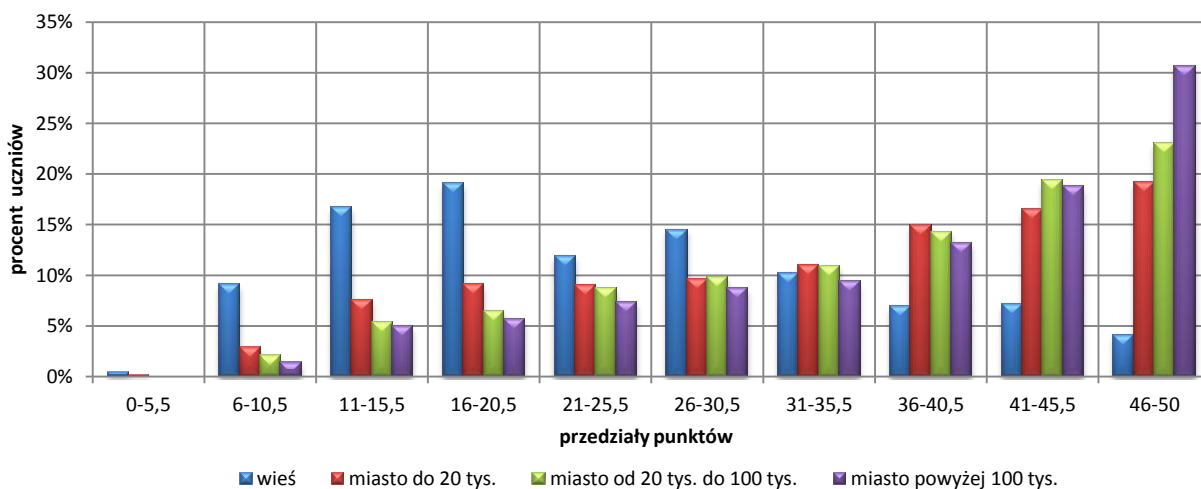

Tabela 5.21. Miary opisujące wyniki egzaminu maturalnego z języka angielskiego z uwzględnieniem wielkości miejscowości – województwo podlaskie

Rodzaj wskaźnika	Lokalizacja							
	wieś		miasto do 20 tys. mieszkańców		miasto od 20 do 100 tys. mieszkańców		miasto pow. 100 tys. mieszkańców	
	pkt	%	pkt	%	pkt	%	pkt	%
Liczebność	420		2 011		3 959		4 278	
Wynik średni	24,3	49	33,5	67	35,4	71	37,0	74
Wynik najniższy	5	10	3	6	6	12	6	12
Wynik najwyższy	50	100	50	100	50	100	50	100
Mediana	23,0	46,0	36,0	72,0	38,0	76,0	40,5	81,0
Modalna	16	32	47	94	47	94	48	96
Odchylenie standardowe	11,2	22,3	12,0	24,0	11,4	22,7	11,3	22,6

Wykres 5.36. Rozkład wyników egzaminu maturalnego z języka angielskiego z uwzględnieniem wielkości miejscowości – województwo warmińsko-mazurskie

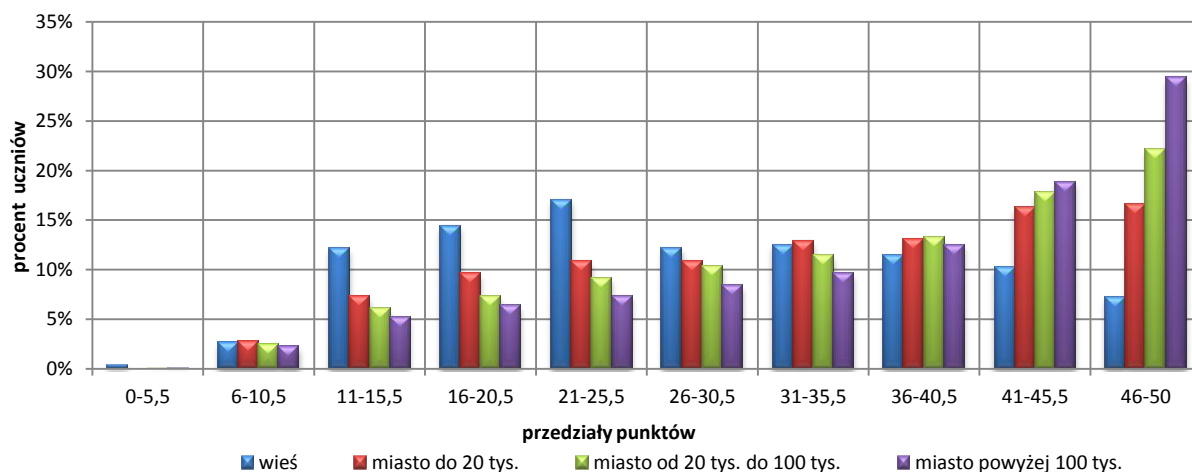
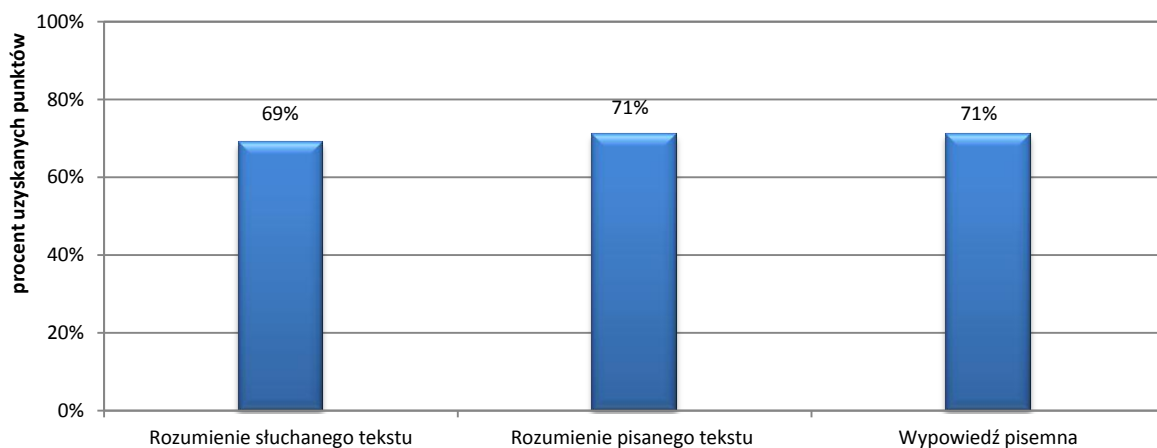

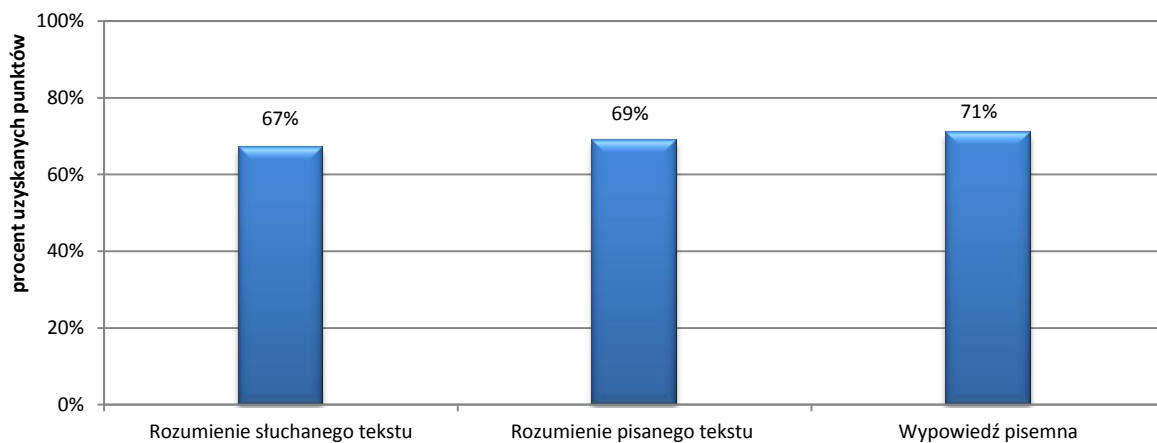
Tabela 5.22. Miary opisujące wyniki egzaminu maturalnego z języka angielskiego z uwzględnieniem wielkości miejscowości – województwo warmińsko-mazurskie

Rodzaj wskaźnika	Lokalizacja							
	wieś		miasto do 20 tys. mieszkańców		miasto od 20 do 100 tys. mieszkańców		miasto pow. 100 tys. mieszkańców	
	pkt	%	pkt	%	pkt	%	pkt	%
Liczebność	264		2 968		3 868		3 463	
Wynik średni	28,2	56	32,7	65	34,6	69	36,4	72
Wynik najniższy	4	8	6	12	5	10	3	6
Wynik najwyższy	50	100	50	100	50	100	50	100
Mediana	27,0	54,0	34,0	68,0	37,0	74,0	40,0	80,0
Modalna	22	44	47	94	47	94	49	98
Odchylenie standardowe	11,1	22,2	11,7	23,3	11,6	23,2	11,8	23,5

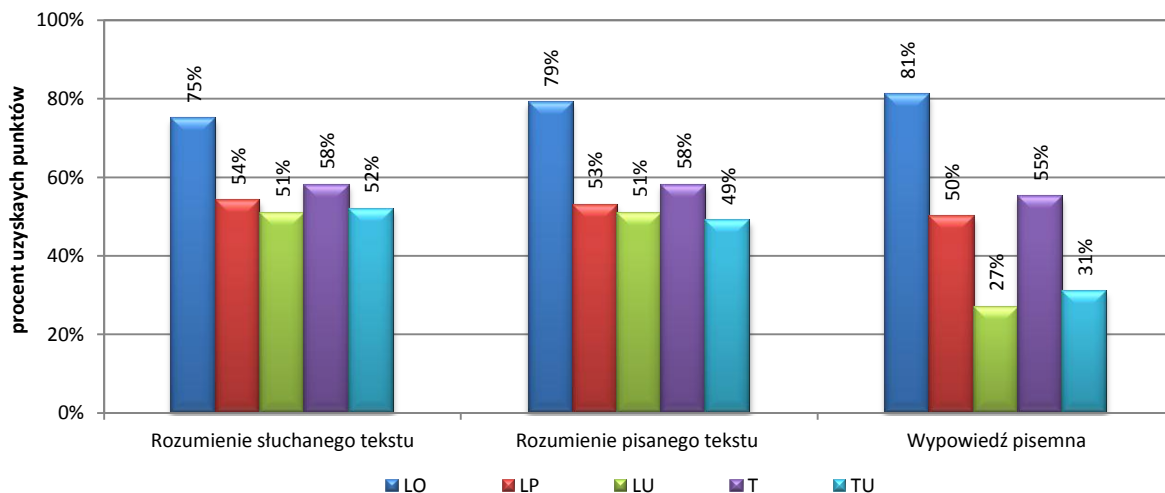
Wykres 5.37. Osiągnięcia zdających w poszczególnych obszarach umiejętności z języka angielskiego – województwo podlaskie

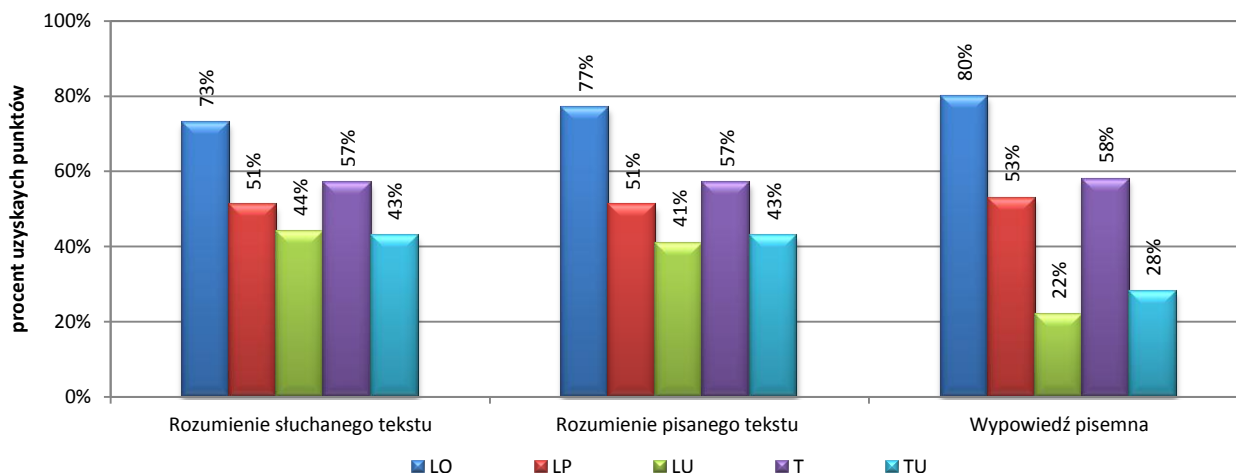
Wykres 5.38. Osiągnięcia zdających w poszczególnych obszarach umiejętności z języka angielskiego – województwo warmińsko-mazurskie

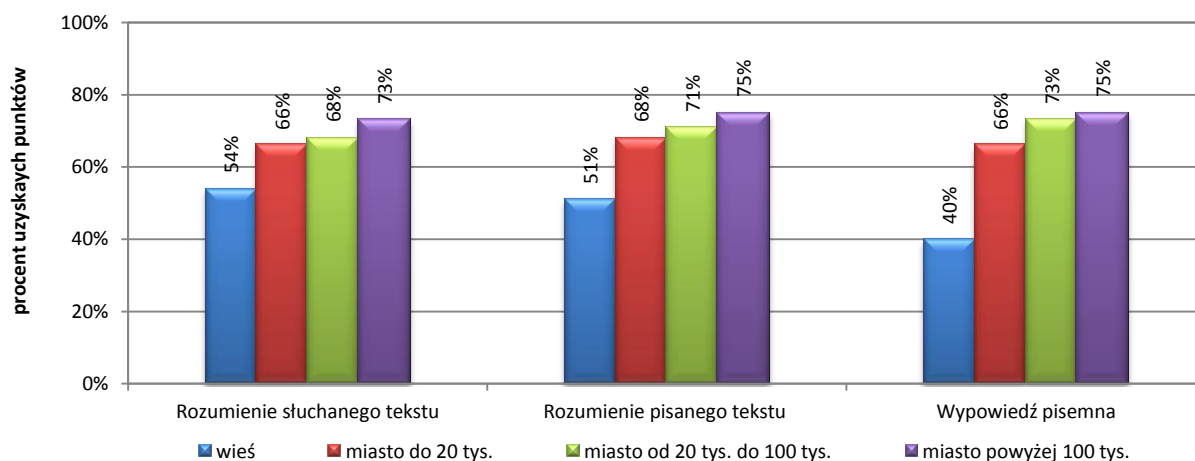
Wykres 5.39. Osiągnięcia zdających w poszczególnych obszarach umiejętności z języka angielskiego z uwzględnieniem typu szkoły – województwo podlaskie

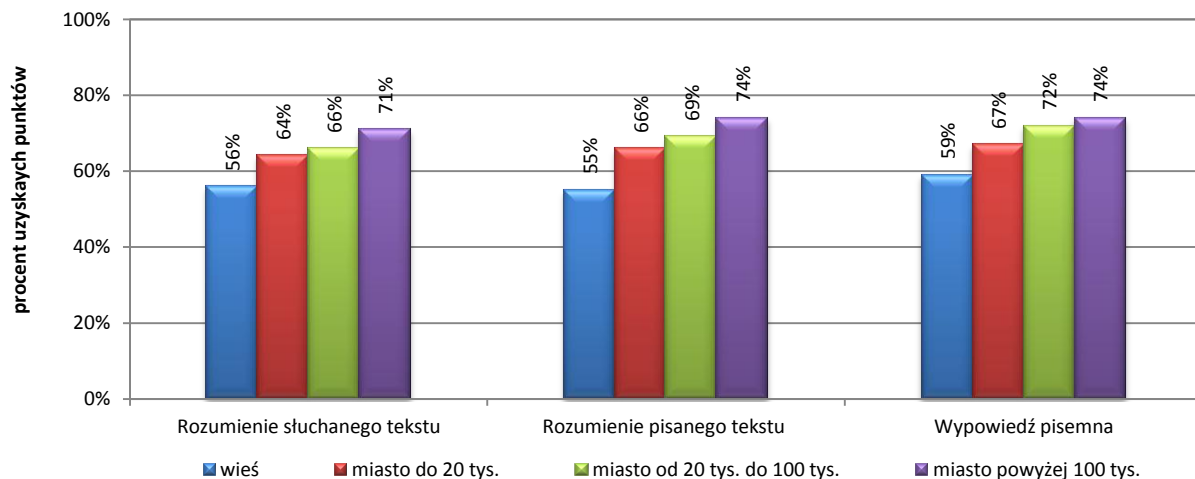
Wykres 5.40. Osiągnięcia zdających w poszczególnych obszarach umiejętności z języka angielskiego z uwzględnieniem typu szkoły – województwo warmińsko-mazurskie

Wykres 5.41. Osiągnięcia zdających w poszczególnych obszarach umiejętności z języka angielskiego z uwzględnieniem wielkości miejscowości – województwo podlaskie

Wykres 5.42. Osiągnięcia zdających w poszczególnych obszarach umiejętności z języka angielskiego z uwzględnieniem wielkości miejscowości – województwo warmińsko-mazurskie

Wykres 5.43. Poziom wykonania czynności z języka angielskiego – województwo podlaskie

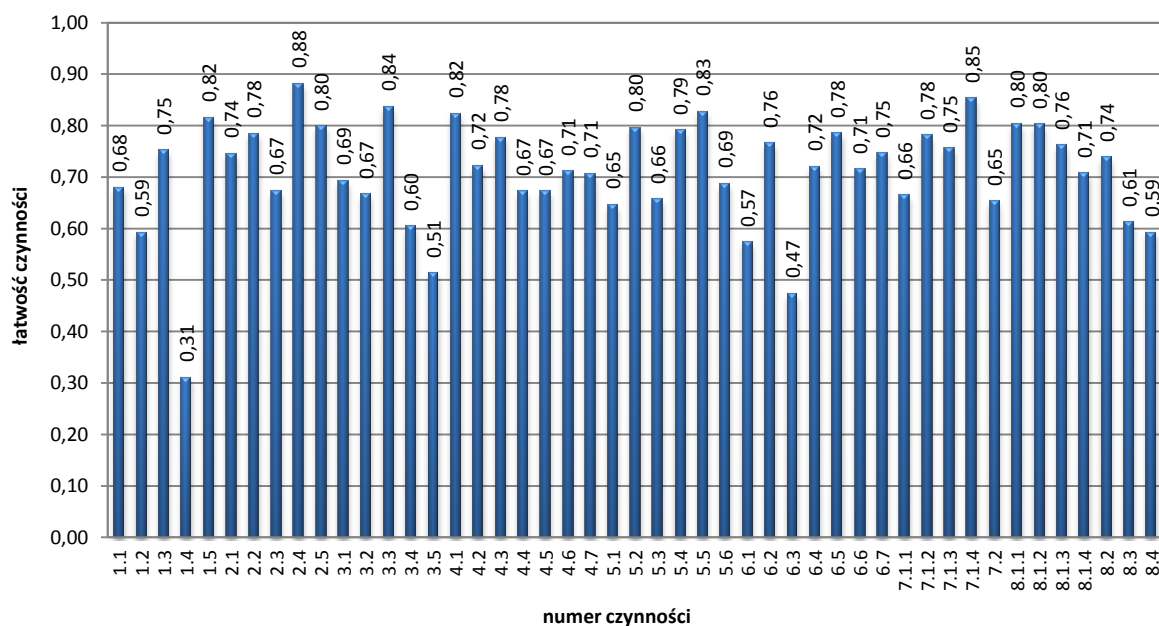

Tabela 5.23. Poziom wykonania czynności z języka angielskiego – województwo podlaskie

Wskaźnik łatwości		0-0,19	0,20-0,49	0,50-0,69	0,70-0,89	0,90-1,00
Interpretacja zadania		bardzo trudna	trudna	umiarkowanie trudna	łatwa	bardzo łatwa
Rozumienie słuchanego tekstu	numer czynności	-	1.4	1.1, 1.2, 2.3, 3.1, 3.2, 3.4, 3.5	1.3, 1.5, 2.1, 2.2, 2.4, 2.5, 3.3	-
Rozumienie pisanego tekstu		-	6.3	4.4, 4.5, 5.1, 5.3, 5.6, 6.1	4.1, 4.2, 4.3, 4.6, 4.7, 5.2, 5.4, 5.5, 6.2, 6.4, 6.5, 6.6, 6.7	-
Wypowiedź pisemna		-		7.1.1, 7.2, 8.3, 8.4	7.1.2, 7.1.3, 7.1.4, 8.1.1, 8.1.2, 8.1.3, 8.1.4, 8.2	-
Liczba czynności		-	2	17	28	-
Liczba punktów		-	2	19	29	-

Wykres 5.44. Poziom wykonania czynności z języka angielskiego – województwo warmińsko-mazurskie

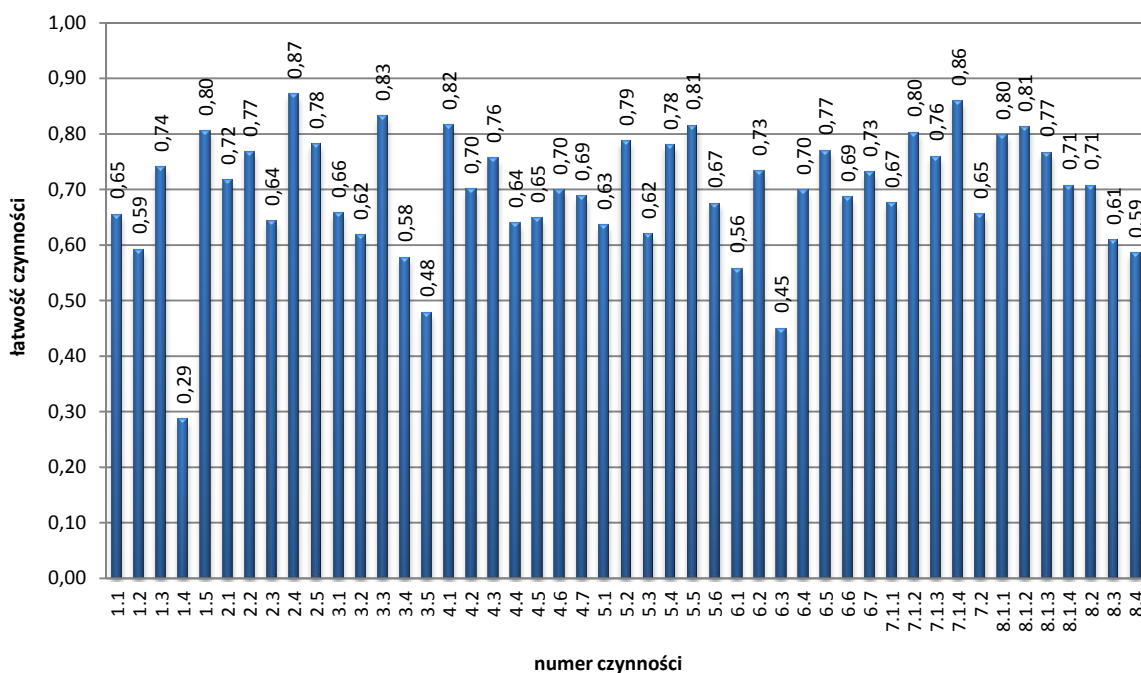

Tabela 5.24. Poziom wykonania czynności z języka angielskiego – województwo warmińsko-mazurskie

Wskaźnik łatwość		0-0,19	0,20-0,49	0,50-0,69	0,70-0,89	0,90-1,00
Interpretacja zadania		bardzo trudna	trudna	umiarkowanie trudna	łatwa	bardzo łatwa
Rozumienie słuchanego tekstu	numer czynności	–	1.4, 3.5	1.1, 1.2, 2.3, 3.1, 3.2, 3.4	1.3, 1.5, 2.1, 2.2, 2.4, 2.5, 3.3	–
Rozumienie pisanego tekstu		–	6.3	4.4, 4.5, 4.7, 5.1, 5.3, 5.6, 6.1, 6.6	4.1, 4.2, 4.3, 4.6, 5.2, 5.4, 5.5, 6.2, 6.4, 6.5, 6.7	–
Wypowiedź pisemna		–	–	7.1.1, 7.2, 8.3, 8.4	7.1.2, 7.1.3, 7.1.4, 8.1.1, 8.1.2, 8.1.3, 8.1.4, 8.2	–
Liczba czynności		–	3	18	26	–
Liczba punktów		–	3	20	27	–

UMIĘTNOŚCI MATURZYSTÓW

Analiza wyników egzaminu pozwoliła określić, które umiejętności sprawdzane podczas egzaminu zostały opanowane przez absolwentów szkół ponadgimnazjalnych w największym, a które w najmniejszym stopniu.

W obszarze **rozumienie słuchanego tekstu** umiejętnością najlepiej opanowaną przez tegorocznych maturzystów było określanie głównej myśli tekstu, które było sprawdzane w zadaniach 1.5 oraz 2. Poprawnych odpowiedzi udzieliło 78,3% maturzystów z województwa podlaskiego oraz 76,4% z warmińsko-mazurskiego. Umiejętność tę zdający opanowali więc w stopniu zadowalającym.

Najtrudniejsze dla abiturientów w tym obszarze były zadania cząstkowe 1.1-1.4 wymagające stwierdzenia, czy tekst zawiera określone informacje. Interesujący jest fakt, iż umiejętność ta sprawdzana była za pomocą techniki prawda/fałsz, uznawanej za najprostszą. Zadania cząstkowe okazały się umiarkowanie trudne. Zostały one poprawnie rozwiązane przez 58,3% absolwentów szkół ponadgimnazjalnych z województwa podlaskiego oraz 56,7% z warmińsko-mazurskiego.

W zakresie **rozumienia pisanego tekstu** najmocniejszą stroną abiturientów przystępujących do egzaminu była, opanowana w stopniu zadowalającym, umiejętność stwierdzenia, czy tekst zawiera określone informacje. Z zadaniami 5.2-5.6, które sprawdzały tę umiejętność, poradziło sobie 75,1% zdających z województwa podlaskiego oraz 73,4% z warmińsko-mazurskiego.

Najwięcej trudności w obrębie tego obszaru przysporzyły maturzystom zadania cząstkowe 6.1-6.6 sprawdzające umiejętność selekcjonowania informacji. Rozwiązywalność zadań wyniosła 67,2% w województwie podlaskim oraz 64,9% w warmińsko-mazurskim. Umiejętność tę maturzyści opanowali w stopniu niżej zadowalającym.

W obszarze **wypowiedź pisemna** zdający najlepiej radzili sobie z uzyskiwaniem, udzielaniem, przekazywaniem lub odmawianiem informacji, wyjaśnien, pozwoleń, zaś najslabiej z poprawnym stosowaniem środków leksykalno-gramatycznych, adekwatnie do ich funkcji.

W zadaniu siódmym najlepsze wyniki uzyskano za przekazanie informacji 4, czyli za zaproponowanie sposobu wspólnego spędzenia popołudnia. Punkty za przekazanie tej informacji uzyskało w województwie podlaskim 85,2%, zaś w województwie warmińsko-mazurskim 85,9% abiturientów. Najtrudniejsza do przekazania okazała się informacja 1, w której zdający musieli poinformować o odwołaniu meczu. Oprócz tego, najwięcej trudności przysporzyło piszącym zachowanie poprawności językowej. Za poprawne stosowanie środków leksykalno-gramatycznych, adekwatnie do ich funkcji, punkty otrzymało 65,2% abiturientów z województwa podlaskiego i 65,4% z województwa warmińsko-mazurskiego.

W zadaniu ósmym zdający również uzyskali najlepsze wyniki za umiejętność uzyskiwania, udzielania, przekazywania lub odmawiania informacji, wyjaśnien, pozwoleń. W województwie podlaskim najłatwiejsza do przekazania okazała się informacja 1 – *poinformuj o zamiarze zorganizowania spotkania z nauczycielami i wspomnij, gdzie to spotkanie się odbędzie*, za realizację której maturzyści z tego województwa uzyskali 80,3% punktów możliwych do przyznania. Bardzo zbliżony wynik (80,2%) uzyskali zdający z województwa podlaskiego za przekazanie informacji 2 – *zaproś na nie [spotkanie] byłego nauczyciela i napisz, dlaczego zależy wam na jego obecności*. Ta sama informacja okazała się również najłatwiejsza do przekazania w przypadku zdających z województwa warmińsko-mazurskiego, którzy zdobyli 81,1% punktów możliwych do uzyskania.

Podobnie jak w przypadku zadania 7, w zadaniu 8 najwięcej kłopotów przysporzyło zdającym utworzenie poprawnego pod względem językowym listu. Rozwiązywalność w województwie podlaskim wyniosła 59,2%, zaś w województwie warmińsko-mazurskim 58,5%.

6. UMIEJĘTNOŚCI GIMNAZJALISTÓW

W rozdziale 6. zamieszczono wybrane wyniki egzaminu gimnazjalnego. Mogą one zostać wykorzystane jako diagnoza osiągnięć uczniów gimnazjów na wejściu do szkół ponadgimnazjalnych.

Analiza indywidualnych wyników egzaminu gimnazjalnego (zaświadczenia uczniów dostarczane przez nich do szkoły) oraz poniższe fragmenty sprawozdania gimnazjalnego pozwolą dostosować nauczanie w szkołach do potrzeb i umiejętności uczniów. Aby umożliwić dyrektorom szkół i nauczycielom taki sposób wykorzystania wyników egzaminu gimnazjalnego, przygotowano poniższy materiał. Prezentowany w nim jest: opis arkuszy oraz umiejętności uczniów w części humanistycznej z języka polskiego oraz historii i wiedzy o społeczeństwie, a także w części matematyczno-przyrodniczej z matematyki oraz przedmiotów przyrodniczych i z języka angielskiego na poziomie podstawowym i rozszerzonym.

Zachęcamy do zapoznania się z całym *Sprawozdaniem z egzaminu gimnazjalnego przeprowadzonego w 2012 roku w województwie podlaskim i warmińsko-mazurskim* zamieszczonym na stronie www.oke.lomza.pl.

6.1. CZĘŚĆ HUMANISTYCZNA Z ZAKRESU JĘZYKA POLSKIEGO

OPIS ZESTAWU ZADAŃ

Zestaw zadań z zakresu języka polskiego miał na celu sprawdzenie stopnia opanowania wiadomości i umiejętności opisanych w podstawie programowej z języka polskiego w gimnazjum i szkole podstawowej przez uczniów kończących trzeci etap edukacyjny, czyli gimnazjum.

Podstawę tworzenia zadań stanowiły teksty literackie (*Zemsta* Aleksandra Fredry, bajka *Podróżny* Ignacego Krasickiego), tekst publicystyczny (fr. *Obrachunków Fredrowskich* Tadeusza Boya-Żeleńskiego), tekst popularnonaukowy (fr. poradnika językowego Jana Miodka), ilustracje.

Zestaw egzaminacyjny zawierał 22 zadania, wśród nich 20 różnorodnych zadań zamkniętych polegających na wyborze odpowiedzi spośród podanych oraz 2 zadania otwarte wymagające od ucznia samodzielnego sformułowania odpowiedzi. Za poprawne rozwiązanie wszystkich zadań uczeń mógł otrzymać 32 punkty (20 pkt za zadania zamknięte i 12 pkt za zadania otwarte).

Jedno z zadań polegających na samodzielnym tworzeniu wypowiedzi wymagało od ucznia zaprezentowania propozycji odczytania tekstu Jana Miodka i uzasadnienia jej, drugie – napisania rozprawki na określony temat.

Na rozwiązanie wszystkich zadań uczniowie mieli 90 minut, w przypadku uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się czas ten mógł być przedłużony do 135 minut.

UMIEJĘTNOŚCI UCZNIÓW

Uczniowie rozwiązujący w tym roku test z zakresu języka polskiego w części humanistycznej egzaminu gimnazjalnego otrzymali średnio 63,0% punktów z możliwych do zdobycia.

Dla gimnazjalistów zdających egzamin w tym roku zdecydowanie łatwiejsze były te zadania, w których piszący mieli możliwość wyboru odpowiedzi spośród zaproponowanych, a zdecydowanie trudniejsze te zadania, w których samodzielnie musieli sformułować odpowiedź, wykorzystując zapamiętane wiadomości. Z analizy wykonania zadań wynika, że te, które sprawdzały pojedyncze wymagania ogólne, były dla uczniów łatwiejsze, trudniejsze zaś, gdy wymagały wykazania się umiejętnościami złożonymi. Łatwiejsze dla uczniów były te zadania, które odnosiły się do krótkiego fragmentu utworu, a trudniejsze, gdy wymagały zapoznania się z dłuższym tekstem. Łatwiejsze okazały się wtedy,

gdy odwoływały się do informacji podanych w tekście wprost, trudniejsze, kiedy udzielenie odpowiedzi wymagało od trzecioklasistów krytycznej oceny informacji czy posłużenia się wiedzą pozatekstową.

Najłatwiejszymi zadaniami w teście z języka polskiego były zadania, w których gimnazjaliści wykazali się umiejętnością wyszukiwania potrzebnych informacji we fragmencie *Zemsty* Aleksandra Fredry i bajce *Podrózny* Ignacego Krasickiego. Tylko kilka procent piszących miało problem z udzieleniem poprawnych odpowiedzi.

Bardzo łatwe okazało się również zadanie, w którym uczniowie po dokonaniu analizy i interpretacji bajki rozpoznali problematykę tego tekstu kultury, a następnie wskazały stwierdzenie, które oddaje sens morału zawartego w utworze I. Krasickiego. Poprawnie wykonało to zadanie 91% zdających egzamin.

Niewiele trudniejsze okazały się zadania, w których proszono gimnazjalistę o dobranie synonimów dla wyrażenia określonych treści. Łatwym dla 81% uczniów było zadanie polegające na rozpoznaniu formantów nadającym wyrazom pochodnym odpowiednie znaczenie. Ponad 75% zdających rozpoznało w tytule tekstu Jana Miodka zapożyczenia, mimo że co dziesiąty uczeń dopatrywał się w nim archaizmów. Wykorzystując dodatkowe informacje z przypisu, gimnazjaliści poprawnie określili przenośne znaczenie wyrażenia „same tuzy” zastosowanego w tekście Tadeusza Boya-Żeleńskiego, stosownie wykorzystując informacje, rozpoznawali intencje autora wypowiedzi i wyciągali wnioski wynikające z przesłanek zawartych w tekście, a także charakteryzowali i oceniali bohaterów.

Ponad 60% zdających egzamin wykazało się umiejętnością rozróżniania i stosowania poprawnej formy rzeczownika oraz rozpoznawania podmiotu w wypowiedzi. Jednak w zadaniu sprawdzającym rozpoznawanie podstawowych części zdania co piąty gimnazjalista mylił podmiot z orzeczeniem. Tylko co trzeci zdający egzamin z zakresu języka polskiego poradził sobie ze sformułowaniem krótkiej wypowiedzi, która wynikała z właściwej analizy i interpretacji tekstu Jana Miodka. Warunkiem otrzymania dwóch punktów było nazwanie zjawiska oraz opisanie jego konsekwencji. Również co trzeci gimnazjalista wykonał to zadanie częściowo poprawnie, nazwał zjawisko, przed którym przestrzega autor tekstu albo opisał skutki poruszane przez językoznawcę zjawiska. Ci piszący otrzymywali za zadanie 1 pkt.

Niespodziewanie trudnym okazało się zadanie wymagające od ucznia oceny prawdziwości zdań dotyczących fr. *Obrachunków Fredrowskich* T. Boya-Żeleńskiego. Mniej niż połowa zdających uważnie przeczytała, następnie dokonała analizy tego tekstu i rozstrzygnęła, które ze zdań zawiera prawdziwą informację. Jednak największą trudnością sprawiło dla tegorocznych gimnazjalistów napisanie rozprawki na temat: *Literatura pozwala lepiej poznać i zrozumieć minione wieki*, bowiem piszący musieli się wykazać nie tylko znajomością tekstów z literatury, ale także umiejętnością komponowania wywodu argumentacyjnego, poprawnością językową, ortograficzną i interpunkcyjną. Redagowania rozprawki podjęło się nieco ponad 90% egzaminowanych, ale tylko połowa z nich w całości sprostowała postawionym im wymaganiom.

6.2. CZĘŚĆ HUMANISTYCZNA Z ZAKRESU HISTORII I WIEDZY O SPOŁECZEŃSTWIE

OPIS ARKUSZA

Egzamin gimnazjalny z zakresu historii i wiedzy o społeczeństwie polegał na rozwiązaniu testu obejmującego 20 zadań z historii i 4 zadań z wiedzy o społeczeństwie. Zadania obejmowały cały zakres wymagań zawartych w podstawie programowej z obu przedmiotów i badały umiejętności z historii: *chronologię historyczną, analizę i interpretację historyczną oraz tworzenie narracji historycznej*, a z wiedzy o społeczeństwie: *wykorzystanie i tworzenie informacji, znajomość podstaw ustroju Rzeczypospolitej Polskiej oraz znajomość zasad i procedur demokracji*.

Test składał się z zadań zamkniętych różnego typu (na dobieranie, wyboru wielokrotnego, prawda-falsz, z luką). Większość stanowiły zadania, których rozwiązanie polegało na wykorzystaniu przez ucznia krótkiego tekstu pisanego, mapy, wykresu, tabeli czy źródła ikonograficznego.

Za prawidłowe rozwiązanie zadań zdający mógł uzyskać 33 punkty. Egzamin trwał 60 minut. W przypadku uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi czas mógł być wydłużony do 80 minut.

UMIEJĘTNOŚCI UCZNIÓW

Dla zdecydowanej większości gimnazjalistów zadania z historii i wiedzy o społeczeństwie okazały się umiarkowanie trudne i łatwe (25 czynności). Największą grupę stanowiły zadania umiarkowanie trudne (18 czynności). Tylko 6 zadań było trudnych. W arkuszu nie było zadań, które dla zdających okazały się bardzo trudne.

Najtrudniejszym dla uczniów było zadanie 4, które odwoływało się do wydarzeń z historii powszechnej. Sprawdzało ono umiejętność uporządkowania chronologicznego czterech podanych wydarzeń. Najwięcej uczniów (47%) poprawnie wskazało wydarzenie chronologicznie ostatnie. Znacznie mniej gimnazjalistów (30%) poradziło sobie ze wskazaniem wydarzenia chronologicznie pierwszego.

Trudne dla zdających okazało się także zadanie 1. Ono także sprawdzało umiejętność chronologii historycznej. Rozwiązując to zadanie, uczeń powinien przeanalizować dwie mapy, a następnie wskazać na taśmie chronologicznej okres, w którym kultura neolityczna pojawiła się na terenie Egiptu. Z rozwiązaniem tego zadania poradził sobie tylko co trzeci gimnazjalista.

Lepiej zdający radzili sobie z innym zadaniem, które także sprawdzało umiejętność chronologicznego porządkowania wydarzeń, ale odwoływało się do treści z historii Polski (zadanie 14). Zdający, wykorzystując informacje z tabeli przedstawiającej okres panowania władców Rosji, Prus i Austrii, mieli wskazać tych, którzy dokonali III rozbioru Polski. Poprawnie rozwiązało to zadanie ponad 64% gimnazjalistów.

Najlepiej zdający poradzili sobie z zadaniem 16, w którym trzeba było przeanalizować dwa źródła: mapę i źródło ikonograficzne, a następnie, na podstawie uzyskanych informacji, wskazać dziedzinę nauki, za osiągnięcia w której Maria Skłodowska-Curie otrzymała Nagrodę Nobla (rozwiązywalność 96%), zabór, w którym znalazło się rodzinne miasto uczzonej (85%) i okres, z którego pochodzi rysunek na zamieszczonej fotografii (56%).

Zadaniem łatwym dla uczniów okazało się także zadanie 9 sprawdzające umiejętność analizy i interpretacji historycznej. Tylko co czwarty zdający miał trudności ze wskazaniem ziem, które pozostały poza granicami państwa (na podstawie analizy mapy przedstawiającej państwo Kazimierza Wielkiego).

Z przedmiotu wiedza i społeczeństwo najwięcej problemów sprawiło zdającym zadanie 23, w którym zdający miał wskazać kompetencję Trybunału Konstytucyjnego. Poprawnej odpowiedzi udzieliło niespełna 42% gimnazjalistów. Najłatwiejszym okazało się zadanie 24, w którym poprawne odpowiedzi stanowiły ponad 70%. W zadaniu tym uczeń powinien przyporządkować zasadom państwa demokratycznego odpowiadające im artykuły Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

6.3. CZĘŚĆ MATEMATYCZNO-PRZYRODNICZA Z ZAKRESU MATEMATYKI

OPIS ZESTAWU ZADAŃ

Zestaw zadań z zakresu matematyki sprawdzał poziom opanowania przez uczniów kończących trzecią klasę gimnazjum wiadomości i umiejętności opisanych w podstawie programowej kształcenia ogólnego.

Zestaw egzaminacyjny składał się z 23 zadań, w tym 20 zadań zamkniętych (16 wyboru wielokrotnego, 3 typu prawda-falsz i 1 na dobieranie) i 3 zadań otwartych (dwóch czteropunktowych i jednego dwupunktowego).

Nową formą zadań wśród zadań zamkniętych były zadanie na dobieranie i zadania typu prawda-falsz, natomiast wśród zadań otwartych zadanie na dowodzenie.

Zadania sprawdzały wiadomości i umiejętności opisane w pięciu obszarach wymagań ogólnych podstawy programowej:

- I. Wykorzystanie i tworzenie informacji,
- II. Wykorzystywanie i interpretowanie reprezentacji,
- III. Modelowanie matematyczne,
- IV. Użycie i tworzenie strategii,
- V. Rozumowanie i argumentacja.

W przypadku siedmiu zadań sprawdzane były wiadomości i umiejętności z więcej niż jednego obszaru wymagań ogólnych (5 zadań – po dwa wymagania ogólne, 2 zadania – po trzy wymagania ogólne).

UMIEJĘTNOŚCI UCZNIÓW

Najlepiej uczniowie poradzili sobie z odczytaniem i zinterpretowaniem informacji przedstawionych za pomocą wykresu funkcji (zadanie 6) – prawie 90% uczniów wybrało zdanie fałszywe. Dobrze poradzili sobie również z odczytaniem współrzędnych danych punktów (zadanie 11). Około trzy czwarte uczniów wykorzystało własności trójkątów prostokątnych podobnych i twierdzenie o sumie kątów trójkąta i poprawnie wybrało odpowiedź na pytanie o podobieństwo trójkątów, a następnie połączyło ją z uzasadnieniem dokonanego wyboru (zadanie 17). Na szczególną uwagę zasługuje fakt, że umiejętność ta sprawdzana była zadaniem nowego typu, niewystępującym wcześniej na egzaminie gimnazjalnym.

Najwięcej trudności sprawiło gimnazjalistom uzasadnienie, że dany trójkąt jest równoboczny (otwarte zadanie 22), które wymagało od piszącego niealgorytmicznego myślenia. Nieco lepiej wypadło rozwiązywanie problemów w kontekście praktycznym – obliczanie prędkości, drogi i czasu (zadanie 14) i wykonywanie działań na potęgach (zadanie 4). Trudne było dla piszących również obliczanie pola i obwodów czworokątów na przykładzie trapezu równoramiennego (otwarte zadanie 23) i rozwiązanie problemu osadzonego w kontekście praktycznym (otwarte zadanie 21).

6.4. CZĘŚĆ MATEMATYCZNO-PRZYRODNICZA Z ZAKRESU PRZEDMIOTÓW PRZYRODNICZYCH

OPIS ZESTAWU ZADAŃ

Zestaw zadań z zakresu przedmiotów przyrodniczych składał się z czterech części przedmiotowych: biologii, chemii, fizyki i geografii. Sprawdzał on stopień opanowania wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla III etapu edukacyjnego.

Arkusz zawierał 24 zadania. Każdy z czterech przedmiotów reprezentowany był przez sześć zadań, przy czym w części chemicznej zestawu zadanie 7 składało się z dwóch podpunktów: 7.1 i 7.2, a w części geograficznej w skład zadania 24 wchodziły podpunkty 24.1 i 24.2. Zadania miały wyłącznie formę zamkniętą. Wśród nich występowały: zadania wyboru wielokrotnego, w których należało wybrać poprawną odpowiedź spośród kilku podanych propozycji, zadania typu prawda-falsz, w których oceniano wartość logiczną zdań, oraz zadania na dobieranie, w których należało przyporządkować do siebie odpowiednie elementy (np. słowa, wyrażenia). Zadania występowały pojedynczo lub w wiązkach tematycznych. Podstawę ich tworzenia stanowiły różnorodne teksty popularnonaukowe, wykresy, ilustracje.

Każde z poleceń było oddzielnie punktowane. Łącznie za poprawne rozwiązanie wszystkich zadań można było uzyskać 26 punktów. Na rozwiązanie zestawu przewidziano 60 minut. Dla uczniów z dysfunkcjami czas ten mógł być przedłużony (nie więcej niż o 20 minut).

Zadania były zróżnicowane pod względem sprawdzanych wiadomości i umiejętności oraz poziomu trudności. Sprawdzały takie wiadomości jak znajomość faktów, symboli, terminów, wzorów, formuł oraz umiejętności proste, np. wyszukiwania informacji, a także umiejętności złożone, często ponadprzedmiotowe, takie jak rozumowanie, wykrywanie współzależności elementów lub procesów, a także związków przyczynowo-skutkowych i funkcjonalnych.

UMIĘJĘTNOŚCI UCZNIÓW

W zestawie zadań z przedmiotów przyrodniczych trzy zadania okazały się dla uczniów łatwe (13, 19 i 22). Wśród nich znalazły się: jedno zadanie z zakresu fizyki i dwa z zakresu geografii. Bardzo trudne były dla uczniów zadanie 8 (z chemii) oraz zadanie 21 (z geografii).

W zadaniu 13 (z fizyki) uczeń miał zapoznać się z opisem ruchu i skojarzyć malejącą prędkość samochodu z wydłużającym się czasem pokonywania jednakowych odcinków drogi. Poprawnej odpowiedzi na postawione w zadaniu pytanie udzieliło ponad 70% piszących. Zadanie 19 sprawdzało umiejętność analizy i interpretacji treści map topograficznych. Spośród czterech podanych informacji, dotyczących odczytywania rzeźby terenu (wysokości względnej punktu, wysokości bezwzględnej poziomicy oraz faktycznej odległości w terenie), należało wybrać tylko jedną prawdziwą. Łatwe dla piszących było również zadanie 22. Sprawdzało ono stopień opanowania umiejętności: określania położenia geograficznego punktów oraz lokalizowania państw na mapie politycznej Europy. Do nazw każdej z czterech miejscowości, położonych na obszarze kontynentu europejskiego, dołączone zostały ich współrzędne geograficzne oraz nazwa państwa, w których te miejscowości się znajdują. Zdający miał dokonać wyboru rysunku schematycznego, na którym prawidłowo dobrano do zaznaczonych punktów nazwy krajów i miast.

Dla gimnazjalistów najtrudniejsze w arkuszu było zadanie 8 (z chemii). Dotyczyło ono doświadczenia chemicznego, w którym obserwowano proces rdzewienia stalowego gwoźdźca. Przebieg doświadczenia zilustrowany był rysunkiem, a jego wyniki przedstawiono w tabeli. Do udzielenia poprawnej odpowiedzi konieczne było uważne przeczytanie polecenia, ponieważ obie podane informacje dotyczące powodów wykonania określonej w zadaniu czynności były prawdziwe. Należało jednak zauważyć, że tylko jedna z nich była trafna w odniesieniu do wykonanego eksperymentu.

Bardzo trudne okazało się zadanie 21 (z geografii). Na podstawie krótkiego opisu historii kościoła w Trzęsaczu zdający miał ocenić prawdziwość dwóch zdań dotyczących tempa przebiegu procesu abrazji morskiej. W celu dokonania oceny prawdziwości zdań należało wykazać się poza umiejętnościami z zakresu geografii również umiejętnościami ponadprzedmiotowymi. Można przypuszczać, że niski wskaźnik łatwości tego zadania (0,17) był spowodowany przede wszystkim dużą złożonością informacji zawartych w tekście i potrzebą wykonania niezbędnych obliczeń matematycznych.

6.5. JĘZYK ANGIELSKI – POZIOM PODSTAWOWY

OPIS ZESTAWU ZADAŃ

Egzamin gimnazjalny z języka angielskiego na poziomie podstawowym trwał 60 minut. Arkusz egzaminacyjny składał się z 11 zadań sprawdzających różnorodne umiejętności. Za poprawne rozwiązanie wszystkich zadań można było otrzymać 40 punktów. Arkusz obejmował cztery obszary umiejętności: rozumienie ze słuchu, znajomość funkcji językowych, rozumienie tekstów pisanych oraz znajomość środków językowych.

Część pierwsza – rozumienie ze słuchu – składała się z trzech zadań zamkniętych opartych na różnorodnych tekstach – dialogach i monologach o zróżnicowanej tematyce – odtworzonych z nagrania. Wykorzystano w nich techniki: prawda-fałsz, dobieranie i wybór

wielokrotny. Zadania sprawdzały umiejętność określenia intencji nadawcy/autora tekstu oraz kontekstu wypowiedzi i znajdowania w słuchanym tekście określonych informacji. Za rozwiązanie tej części piszący mogli otrzymać maksymalnie 12 punktów, co stanowi 30% ogólnej liczby punktów możliwych do uzyskania na tym poziomie.

Część druga – znajomość funkcji językowych – składała się z trzech zadań zamkniętych, z których jedno wymagało odtworzenia nagranych na płycie wypowiedzi. Zadania oparte były na technikach dobierania oraz wyboru wielokrotnego i polegały na doborze odpowiedniej dla danej sytuacji reakcji językowej. Za rozwiązanie tej części można było uzyskać maksymalnie 10 punktów, co stanowi 25% ogólnej liczby punktów możliwych do przyznania za rozwiązanie całego testu.

Część trzecia – rozumienie tekstów pisanych – zawierała trzy zadania oparte na kilku różnorodnych pod względem tematycznym i formalnym tekstach. Zastosowano w nich techniki: dobieranie oraz wybór wielokrotny. Rozwiązanie zadań w tej części polegało na określeniu głównej myśli tekstu, kontekstu wypowiedzi, intencji nadawcy/autora tekstu oraz znalezieniu w tekście określonych informacji. Za tę część można było uzyskać maksymalnie 12 punktów, czyli 30% ogólnej liczby punktów możliwych do przyznania na poziomie podstawowym.

Część czwarta – znajomość środków językowych – obejmowała 2 zadania w technice dobierania i wyboru wielokrotnego. Rozwiązanie pierwszego z nich wymagało głównie znajomości leksyki z zakresu tematycznego „Podróżowanie i turystyka”, natomiast drugie sprawdzało umiejętność posługiwania się podstawowymi strukturami gramatycznymi.

UMIĘJĘTNOŚCI UCZNIÓW

Analiza wyników egzaminu pozwoliła określić, które umiejętności sprawdzane podczas egzaminu zostały opanowane przez gimnazjalistów w największym, a które w najmniejszym stopniu.

W obszarze rozumienia ze słuchu najlepiej opanowaną przez tegorocznych gimnazjalistów umiejętnością było znajdowanie w tekście określonych informacji, które było sprawdzane w zadaniach 1.1-1.3, 2 oraz 3.1 i 3.2. Poprawnych odpowiedzi udzieliło 75% uczniów z województwa podlaskiego oraz 71% z warmińsko-mazurskiego.

Najwięcej problemów w tym obszarze sprawiło uczniom zadanie cząstkowe 1.4, wymagające określenia kontekstu wypowiedzi. Okazało się ono zadaniem z pogranicza kategorii zadań trudnych i umiarkowanie trudnych. Zostało ono poprawnie rozwiązane przez 51% gimnazjalistów podlaskich oraz 49% uczniów gimnazjów z województwa warmińsko-mazurskiego.

W obszarze znajomości funkcji językowych najmniej trudności sprawiły piszącym zadania wymagające umiejętności uzyskiwania i przekazywania prostych informacji i wyjaśnień (całe zadanie 4 oraz zadania cząstkowe 5.3, 6.2 i 6.3). Rozwiązywalność w obrębie tej umiejętności w województwie podlaskim i warmińsko-mazurskim wyniosła odpowiednio 65% i 59%.

Słabą stroną w obrębie tego obszaru okazało się zadanie 6.1 dotyczące prośby o powtórzenie bądź wyjaśnienie (sprecyzowanie) tego, co powiedział rozmówca. Poprawnej odpowiedzi udzieliło 38% gimnazjalistów z województwa podlaskiego i 36% z warmińsko-mazurskiego, co świadczy o niskim stopniu opanowania tej umiejętności.

W zakresie rozumienia tekstów pisanych mocną stroną przystępujących do egzaminu gimnazjalistów była opanowana w stopniu zadowalającym umiejętność określania intencji nadawcy/autora tekstu. Z zadaniami 7.2 i 7.4, które sprawdzały jej stosowanie, poradziło sobie 76% uczniów z województwa podlaskiego oraz 70% z warmińsko-mazurskiego.

Więcej trudności w obrębie tego obszaru sprawiło uczniom zadanie sprawdzające umiejętność określania głównej myśli tekstu pisanego (8.1). Rozwiązywalność w tym

przypadku wyniosła 65% w województwie podlaskim oraz 59% w województwie warmińsko-mazurskim.

W obszarze znajomości środków językowych sprawdzono umiejętność posługiwania się bardzo podstawowym zasobem środków językowych. Zadanie 10 dotyczyło głównie znajomości leksyki i poradziło sobie z nim więcej piszących (53% w województwie podlaskim i 49% w warmińsko-mazurskim) niż z zadaniem 11, sprawdzającym głównie umiejętność stosowania struktur gramatycznych (rozwiązywalność wyniosła odpowiednio 41% i 38%). Generalnie niska rozwiązywalność obu zadań świadczy o tym, iż stopień opanowania umiejętności stosowania struktur leksykalno-gramatycznych jest niski i podniesienie go może wymagać większych nakładów pracy w III etapie edukacyjnym.

6.6. JĘZYK ANGIELSKI – POZIOM ROZSZERZONY

OPIS ZESTAWU ZADAŃ

Egzamin gimnazjalny z języka angielskiego na poziomie rozszerzonym trwał 60 minut. Arkusz egzaminacyjny składał się z 8 zadań sprawdzających różnorodne umiejętności. Za poprawne rozwiązanie wszystkich zadań można było otrzymać 40 punktów. Arkusz obejmował cztery obszary umiejętności: rozumienie ze słuchu, rozumienie tekstów pisanych, znajomość środków językowych oraz wypowiedź pisemna.

Część pierwsza – rozumienie ze słuchu – składała się z dwóch zadań zamkniętych opartych na różnorodnych tekstach – dialogach i monologach o zróżnicowanej tematyce – odtworzonych z nagrania. Wykorzystano w nich techniki: dobieranie i wybór wielokrotny. Zadania sprawdzały umiejętność określenia głównej myśli tekstu słuchanego i intencji nadawcy/autora tekstu oraz znajdowania w tekście określonych informacji.

Część druga – rozumienie tekstów pisanych – zawierała trzy zadania zamknięte oparte na kilku różnorodnych pod względem tematycznym i formalnym tekstach. We wszystkich trzech zadaniach zastosowano technikę dobieranie. Rozwiązanie zadań w tej części polegało na określeniu głównej myśli poszczególnych części tekstu, znalezieniu w tekście pisany określonych informacji oraz rozpoznaniu związków pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu.

Część trzecia – znajomość środków językowych – obejmowała dwa zadania otwarte wymagające prawidłowego zastosowania struktur leksykalno-gramatycznych. Rozwiązanie pierwszego z nich wymagało uzupełnienia pięciu luk w tekście właściwymi wyrazami dobranymi spośród sześciu podanych, nadając im prawidłową pod względem logicznym, gramatycznym i ortograficznym formę. Natomiast drugie zadanie polegało na zastosowaniu podanych wyrazów z uwzględnieniem odpowiedniej struktury gramatycznej w celu utworzenia logicznych i poprawnych pod względem językowym zdań.

Część czwarta – wypowiedź pisemna – zawierała jedno zadanie otwarte, polegające na samodzielnym napisaniu krótkiego tekstu użytkowego. Uczniowie mieli za zadanie zredagować wiadomość e-mail do kolegi, która dotyczyła zagubienia telefonu komórkowego. W tekście należało umieścić określone w poleceniu informacje dotyczące okoliczności zdarzenia, reakcji rodziców oraz problemów spowodowanych brakiem telefonu. W poleceniu określono też wymaganą objętość tekstu (50-100 słów).

Za rozwiązanie każdej z powyższych części testu piszący mogli otrzymać maksymalnie po 10 punktów, co stanowi 25% ogólnej liczby punktów możliwych do uzyskania na poziomie rozszerzonym.

UMIĘJĘTNOŚCI UCZNIÓW

Na podstawie analizy wyników egzaminu na poziomie rozszerzonym określono najlepiej i najslabiej opanowane przez gimnazjalistów piszących arkusz standardowy umiejętności.

W obszarze rozumienie ze słuchu najlepiej opanowaną przez tegorocznych gimnazjalistów umiejętnością było określanie głównej myśli tekstu słuchanego, które było sprawdzane w zadaniu cząstkowym 1.3. Wyniki w tym przypadku były dość wyrównane na terenie działania łomżyńskiej OKE. Poprawnych odpowiedzi udzieliło średnio 76% uczniów.

Najwięcej problemów w tym obszarze sprawiło uczniom zadanie cząstkowe 1.6, wymagające określenia intencji nadawcy/autora tekstu słuchanego. Umiejętność opanowana została w stopniu niżej zadowalającym, gdyż zadanie zostało poprawnie rozwiązane przez 55% gimnazjalistów podlaskich oraz 52% uczniów gimnazjów z województwa warmińsko-mazurskiego.

W zakresie rozumienia tekstów pisanych mocną stroną przystępujących do egzaminu gimnazjalistów była umiejętność określania głównej myśli poszczególnych części tekstu. Jednak pomimo iż była to najlepiej opanowana w tym obszarze umiejętność, wyniki nie należały do bardzo wysokich. Z zadaniem 3, które sprawdzało jej stosowanie, poradziło sobie 63% uczniów z województwa podlaskiego oraz 59% z warmińsko-mazurskiego.

Najwięcej trudności w obrębie tego obszaru sprawiło uczniom zadanie sprawdzające umiejętność rozpoznawania związków pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu (zad. 4). Rozwiązywalność w tym przypadku wyniosła 51% w województwie podlaskim oraz 48% w województwie warmińsko-mazurskim.

W obszarze znajomość środków językowych wyniki były niskie. Uczniowie nieco lepiej radzili sobie z uzupełnianiem luk w tekście odpowiednimi formami wybranych wyrazów w zadaniu 6, za które gimnazjaliści w województwie podlaskim uzyskali 36% punktów, a piszący egzamin w województwie warmińsko-mazurskim 32% punktów możliwych do zdobycia za to zadanie.

Poważne trudności sprawiło uczniom stosowanie struktur gramatycznych, sprawdzane głównie w zadaniu 7. Rozwiązywalność wyniosła średnio 11%. Umiejętność ta została więc opanowana w stopniu bardzo niskim.

W obszarze wypowiedź pisemna uczniowie byli oceniani w kryteriach: treść, spójność i logika wypowiedzi, zakres środków językowych oraz poprawność środków językowych. Wyniki we wszystkich tych kryteriach są bardzo zbliżone na terenie obu województw: uczniowie uzyskali odpowiednio 47%, 49%, 43% i 39% punktów możliwych do zdobycia w poszczególnych kryteriach. Tworzenie krótkiej wypowiedzi pisemnej gimnazjaliści opanowali zatem w stopniu niskim. Uczniowie stosunkowo dobrze radzili sobie w zadaniach, które wymagały umiejętności w jakikolwiek sposób powiązanych z treścią komunikatu, przekazem informacji (stąd wyższe wyniki w obszarach I i II). Natomiast umiejętności związane ze znajomością środków językowych (obszar III) stanowiły ich piętę achillesową. Podobnie jest w obszarze IV. Uczniowie nieco lepiej radzą sobie ze stosunkowo spójnym i logicznym przekazem wymaganych informacji. Natomiast właściwy dobór i zastosowanie słownictwa oraz struktur gramatycznych przysparza gimnazjalistom poważniejszych trudności.

ISBN 978-83-62915-36-1